

VIRKSOMHEDSREGNSKAB
1999

STATENS MUSEUM FOR KUNST

LÆSEVEJLEDNING

Virksomhedsregnskabet for 1999 er udformet i overensstemmelse med Vejledning i udarbejdelse af virksomhedsregnskaber, Finansministeriet januar 1998.

Virksomhedsregnskabets opbygning

Virksomhedsregnskabet består af 8 kapitler:

Kapitel 1 beskriver kort museets formål og primære opgaver. I kapitel 2 giver museet sin generelle beretning om året 1999 såvel aktivitetsmæssigt som økonomisk og de forventninger, der er til de kommende år. Kapitel 3 opstiller en skematisk oversigt over de resultatmål, som var fastlagt i museets resultatkontrakt for 1998-2001. Opfyldelsen af målene bliver yderligere kommenteret i beretningen og kapitel 5. I kapitel 4 afgives museets driftsregnskab, bevillingsafregning og regnskabsmæssige forklaringer, de nærmere principper for opstilling og afgivelse af regnskab beskrives senere i denne læsevejledning. Driftsregnskabet viser sammenhæng mellem indtægter og udgifter registreret på finanslovens § 21.33.21. Statens Museum for Kunst. I kapitel 5 uddybes museets resultater på de 8 hovedformål, som museets drift kan inddeles i. For hvert hovedformål er opstillet et driftsregnskab, og der er beregnet, hvor stor en procentvis andel af museets omkostninger, der i et givet år er medgået til hvert hovedformål. Kapitel 6 giver en oversigt over museets organisation og en række oplysninger om personaleforholdene på museet. Museets anlægsarbejder, der er registreret på finanslovens § 21.33.72. Statens Museum for Kunst, udbygning i Østre Anlæg, beskrives i skemaform i kapitel 7.

Da ingen af anlægsprojekterne er afsluttede, fremlægges der ikke et endeligt regnskab og en detaljeret analyse. I virksomhedsregnskabet for 2000 forventer museet at uddybe rapporteringen på anlægsområdet. Regnskabet er påtegnet i kapitel 8.

Endelig er der knyttet en række bilag til virksomhedsregnskabet. Bilagene uddyber museets anskaffelser af kunstværker, museets forskningsprojekter og museets udgivelser i regnskabsåret.

Regnskabspraksis og opgørelsesmetode

Regnskabet er udformet som et udgiftsbaseret regnskab, hvilket er det almindelige regnskabsprincip i staten. Alle udgifter er registreret på varernes og tjenesteydelsernes leveringstidspunkt.

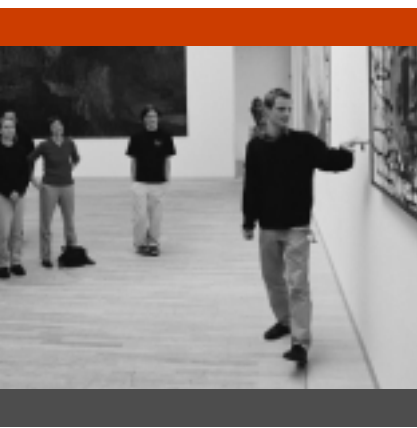
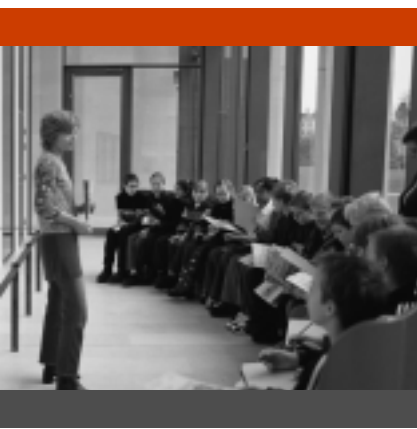
Driftsregnskaberne i kapitel 4 og 5 er udarbejdet i løbende priser således, at der er sammenhæng med opgørelserne i statsregnskabet og med bevillingslovene for de enkelte år. Dog er en del bevillinger, som i 1996 blev givet som henholdsvis indtægter og negativ lønudgift - jf. museets virksomhedsregnskab for 1996, kapitel 3 - i de formålsopdelte driftsregnskaber indregnet som henholdsvis statstilskud og driftsudgift.

Som for andre statsvirksomheder er der i museets udgifts- og indtægtsbevilling indlagt beløb til dækning af afskrivninger. Statens Museum for Kunst afskriver efter Kulturministeriets anvisning 2 pct. af ultimosaldoen for de langfristede aktiver. Afskrivningen sker efter saldometoden. Afskrivningerne indgår alene i driftsregnskabet i kapitel 4.

INDHOLD

Læsevejledning	2
Indholdsfortegnelse	3
1. Museets formål og opgaver	5
2. Beretning	5
3. Oversigt over resultatmål	10
4. Driftsregnskab, bevillingsafregning og regnskabsmæssige forklaringer	16
5. Resultatanalyse	21
6. Personale og organisation	45
7. Anlæg	49
8. Påtegninger	51
Bilag 1: Oversigt over erhvervelser i 1999	52
Bilag 2: Begrundelser for erhvervelserne i 1999	59
Bilag 3: Oversigt over forskningsprojekter i 1999	78
Bilag 4: Liste over museets udgivelser i 1999	82

1. MUSEETS FORMÅL OG OPGAVER

Statens Museum for Kunst er Danmarks nationalgalleri og hovedmuseum for billedkunst. Museet drives i henhold til museumsloven, hvor § 8 specielt vedrører Statens Museum for Kunst. Museet beskæftiger sig med at indsamle, registrere, bevare, forske i og formidle dansk billedkunst og udenlandsk billedkunst fortrinsvis fra den vestlige kulturkreds efter år 1300. For den danske kunsts vedkommende skal Statens Museum for Kunst anlægge og opretholde repræsentative samlinger. Museets samlinger danner grundlag for forskning og alment oplysende virksomhed.

Museets samlinger består af 8.595 malerier og skulpturer, ca. 300.000 kunstværker på papir samt 2.627 gipsafstøbninger af figurer fra antikken, middelalderen og renæssancen. Ud over bygningen i Sølvgade råder museet over en del af Vestindisk Pakhus i Toldbodgade, hvor samlingen af gipsafstøbninger vises for publikum.

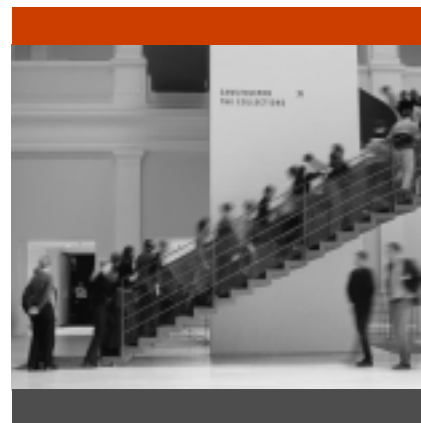
Statens Museum for Kunst er en statsvirksomhed, og i perioden 1998 – 2001 er museet omfattet af en resultatkontrakt med Kulturministeriet, som fastlægger målene for en række af museets aktiviteter for perioden.

2. BERETNING

Første hele år i drift

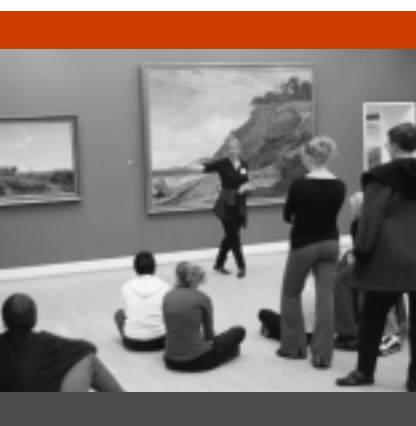
1999 blev det første hele år i det nye Statens Museum for Kunst, hvor C.F. Møllers nye tilbygning og transformation af Vilhelm Dahlerups gamle bygning har givet de fysiske rammer, der skulle til for at nå museets overordnede mål om at tydeliggøre og udbygge museets rolle som Danmarks nationalgalleri og som hovedmuseum for dansk billedkunst.

Gennem hele året har huset dannet ramme om en række museumsfaglige aktiviteter såsom løbende nyophængning af museets samlinger, otte forskningsbaserede udstillinger, heriblandt to i det nyetablerede Børnenes Kunstmuseum, flere tusinde omvisninger, offentlige foredrag, afslutningen af flere forskningsprojekter, forskerbedømmelser, publicering af forskningsresultater, produktion af formidlingspublikationer, gennemførelse af flere konserveringsprojekter, udlån og uddeponering af kunstværker til andre institutioner, videreudvikling af museets IT og billeddatabase, hjemmeside, opstart af museets nyhedsmagasin, publikumsundersøgelser, stadig forbedring af museets sikringsforhold osv. Ligeledes har museet dannet ramme om flere koncerter, moderne dans og mange store firmaarrangementer, som ofte afholdes i forbindelse med et sponsorat af museet. Publikumsinteressen fra ind- og udland for det nye museum har været helt overvældende og har stillet ganske særlige krav til museets medarbejdere. Så bestræbelserne på at synliggøre og åbne museet for omverdenen, som har været i gang siden 1994, må siges at være lykkedes.

Samtidig med, at publikumsinteressen var kolossal og dagligt var ved at vælte museet, var det nye museum i årets første måneder stadig meget nyt og på alle måder præget af byggeri og genindflytning. Ganske vist var museet åbnet for publikum i november 1998, hvor alle kræfter havde været sat ind på dette ene: at genåbne museet. Men bag kulisserne var der stadig langt ind i 1999 byggeplads og de deraf afledte aktiviteter. Moderniseringen og indretningen af biblioteket og Kobberstiksamlingens studiesal med

fælles reception strakte sig et langt stykke ind i året og åbnede for publikum i maj måned. Ligeledes har indretningen af Konserveringsafdelingens nye atelierer og øvrige arbejdsrum stået

på i årets første halvdel. Endelig har indretningen af de stærkt forbedrede magasinfaciliteter samt udpakning og placering af kunstværkerne i magasin stået på hele året igennem. De opståede problemer med akustikken i museets store trappe- og sceneanlæg og problemer omkring tilgængelighed for handicappede nåede ikke at blive endeligt løst inden udgangen af 1999, men det påregnes at ville ske i 2000.

Museets overordnede indsatsområder

Statens Museum for Kunst har i sin resultatkontrakt defineret 2 overordnede indsatsområder.

Styrkelse af arbejdet med samlingerne

Nyophængningen af samlingerne i forbindelse med åbningen af det nye museum skete på baggrund af en revurdering af samtlige kunstværker i museets eje. Ophængningen, der har til hensigt at vise bredden i museets samlinger, og som

præsenterer kunst på papir i sammenhæng med maleri, skulptur og videokunst, har i årets løb givet anledning til livlig debat. I forbindelse med udstillinger og udlån af værker er ophængningen løbende justeret. I løbet af år 2000 vil den første ophængning af det 20. århundredes kunst blive afløst af ophængning nr. 2, der foretages efter et nyt koncept, og med formidlingen tænkt ind fra begyndelsen. Koordineringen internt mellem museets forskellige afdelinger intensiveres i de kommende år, både omkring indsamling, bevaring, forskning og formidling. Alle årets forsknings- og udstillingsprojekter har taget udgangspunkt i museets egne samlinger. Dette princip fortsætter i de kommende år, ligesom der i øvrige formidlings- og markedsføringstiltag vil blive sat fokus på museets rige samlinger, som intet andet dansk kunstmuseum har tilsvarende. Styrkelse af arbejdet med samlingerne er foretaget i 1999 og vil fortsætte med øget kraft i de kommende år.

Styrkelse af museets rolle som center for kunsthistorisk forskning

I 1999 markerede museet sin status som forskningsinstitution. Museet udarbejdede en forskningsplan og har afholdt månedlige forskningsmøder. En række flerårige forskningsprojekter blev afsluttet og formidlet ud til publikum ved udstillinger og tilhørende publikationer og omvisninger. Flere forskningsprojekter blev til i samarbejde med udenlandske institutioner. Fire af museets forskere blev forskerbedømt og overgik alle til seniorforskerstillinger, således at museet nu har i alt seks seniorforskere. Én af museets ph.d. studerende fik sin ph.d. grad. Et ræsonneret katalog om flamsk kunst blev efter mange års arbejde afsluttet og som den første publikation i museets historie udgivet digitalt. I de kommende år udgives en række ræsonnerede kataloger, som er undervejs.

Museets hovedformål

Aktiviteterne på Statens Museum for Kunst koncentrerer sig om 5 hovedformål, som resultatkontrakten er bygget op om.

Indsamling

Følgende den fastlagte erhvervespolitik erhvervede museet i 1999 en række væsentlige værker af danske og udenlandske kunstnere, som supplerede og kompletterede de eksisterende samlinger. Emnet uddybes i afsnit 5.2. Forårsaget af Ekstra Bladets kampagne om indkøbspolitikken på de danske kunstmuseer blev museet – på initiativ af Statens Museumsnævn – pålagt at udfærdige en liste over de sidste 10 års erhvervelser, som viste et meget bredt spekter af danske og udenlandske kunstnere.

Registrering

Den 1. november 1999 tog Statens Museum for Kunst den nyudviklede database til elektronisk registrering af værker og oplysninger om disse i brug. Fra dette tidspunkt vil alle nyerhvervelser og tilskrivninger osv. alene ske i denne database. Ibrugtagningen er et stort skridt frem mod at tilgængeliggøre museets samlinger elektronisk via internettet. Tilgængeliggørelsen forventes gennemført i efteråret 2000.

Kunst Indeks Danmarks tekst- og billeddatabase er taget i brug i foråret 1999 og overtaget august 1999. Der arbejdes stadig med udviklingen af dele af Kunst Indeks Danmark (KID). Ca. 15.000 personer har i anden halvdel af 1999 besøgt Kunst Indeks Danmarks tekst- og billeddatabase på internettet.

Bevaring

Flytteprocessen har medført et efterslæb for konserverings- og restaureringsarbejdet. Hvad angår malerikonserveringen må det imidlertid noteres med tilfredshed, at det mangeårige

arbejde på museets værker af Cornelius Gijsbrechts blev bragt til en lykkelig slutning op til åbningen af udstillingen "Blændværker", hvor Konserveringsafdelingen også bidrog med en artikel til udstillingens katalog. Et andet vellykket publikumsrettet tiltag var fokus-udstillingen "Gensyn" omkring restaureringen i 1997-1998 af museets sjældne maleri af Filippino Lippi.

I årets løb er foretaget en konserveringsmæssig behovsundersøgelse af museets over 800 deponerede malerier på Amalienborg, Christiansborg og Fredensborg. Den foreløbige konklusion er, at konserveringsbehovet er ret stort på slottene. Dette blev forelagt Hofmarskallatet ved et møde i december med henblik på, at Hofmarskallatet i samarbejde med museet forsøger at tage et initiativ i sagen.

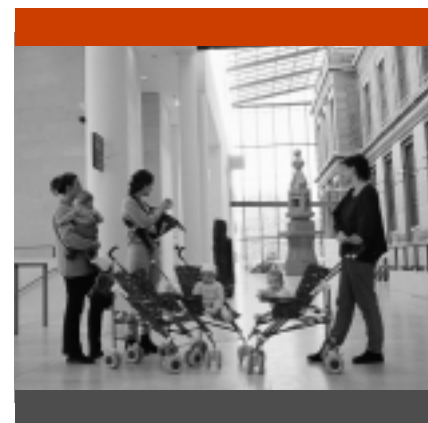
Forskning

Museets forskning udspringer altid af museets egne samlinger og virksomhed. Efter museets åbning fik museets forskning igen høj prioritet i alle kunstfaglige afdelinger. I 1999 udarbejdede museet en forskningsplan for perioden november 1999-2003. Forskningsplanen indeholder en oversigt over alle større forskningsprojekter i denne periode. Forskningsplanen er sendt til museets rådgivende forskningsudvalg og til Kulturministeriets Forskningsudvalg.

Formidling

Publikumstilstrømning

Besøgstallet i 1999 overgik alle tidligere rekorder, herunder det meget velbesøgte Kulturbår 1996.

Udstillingsvirksomheden

I 1999 gennemførte museet 8 udstillinger, hvor særligt udstillingen "Henri Matisse – Fire store samlere" var en overvældende publikumssucces. Udstillingen om Cornelius Gijsbrechts var en meget rost udstilling, som de besøgende var meget tilfredse med. Begge udstillinger blev produceret i et samarbejde med udenlandske museer, se afsnit 5.6.

Børnenes Kunstmuseum har i 1999 markeret sig over for målgruppen de 6-12-årige i tæt samarbejde med skolerne. Museet arbejder på at udvikle konceptet for

børnefamilierne.

Museets store samling af kunst på papir markerede sig i 1999 med to udstillinger, som omfatter et samarbejde med udenlandske museer og

samlere. Desuden gennemførtes en udstilling med nye danske tegninger, som samtidig blev erhvervet til samlingen.

Omvisninger

Der var i 1999 et meget stort antal omvisninger. I foråret 1999 var efterspørgslen efter omvisninger så stor, at museet ikke kunne følge med. Dette medførte en personaleudvidelse til booking af omvisninger.

Information og presse

Den store bevågenhed i medierne, som blev fremkaldt i forbindelse med åbningen af det nye Statens Museum for Kunst, fortsatte – nationalt som internationalt – gennem hele 1999.

Der blev fokuseret på såvel det nye museum som på de mange glimrende særudstillinger, der blev vist i løbet af året. Omtalen i medierne formede sig som en livlig debat, hvor både ris og ros blev delt ud til museet og til udstillingerne.

Hen over den sene vinter og det tidlige forår var museerne og deres indkøbspolitik sat til debat, især i Ekstra Bladets desværre ikke altid lige seriøse kampagne. Det var en vigtig diskussion, der ikke fik den dækning, som den egentlig kunne have brugt. For museet betød de mange ønsker om aktindsigt og det store behov for rettelser af Ekstra Bladets udsagn samt kommentarer til debatten en væsentlig arbejdsbyrde.

I september gik museet i luften med 2. generation af website. Et nyt design og en ny struktur var sponsoreret af kommunikationsbureauet Advice A/S. Det er en mere aktiv og dynamisk hjemmeside end museets første – og i løbet af år 2000 er vi rustede til at tage hul på 3. generation.

Et andet nyt informationstiltag, der så dagens lys i 1999, var nyhedsbrevet "indtryk", der skal udkomme fire gange om året. Det uddeles gratis til museets gæster og sendes ud til bl.a. politikere, erhvervsfolk, pressen, kolleger og andre interesserede.

Boghandel og café

Omsætningen i caféen oversteg langt forventningerne, og mange af museets gæster har besøgt caféen. I løbet af sommeren 1999 åbnede vi for første gang for udeservering. Boghandlen har udviklet sig til at være en meget velassorteret kunstboglade. Boghandlen og caféen har i 1999 væsentligt bidraget til museets indtægter.

Vurdering af de opnåede resultater

Museets driftsregnskab for 1999 udviser et underskud på 0,9 mio. kr. af en omsætning på 87,4 mio. kr. Resultatet anses – i lyset af museets opsparring – for tilfredsstillende og er udtryk for, at museet fortsat har en effektiv økonomistyring. Museet har med udgangen af 1999 en nettoopsparring på 14,3 mio. kr., der overvejende er øremærket til projekter jf. afsnit 4.2.

De afledte økonomiske virkninger af ibrugtagningen af det ombyggede museum har dog – for så vidt angår bygningsvedligeholdelse og bygningsdrift – været højere end antaget ved resultatkontraktens indgåelse. Det skyldes især besparelser og mangler i forbindelse med byggesagen, som museet selv har måttet dække, men også øgede udgifter i forbindelse med den store publikumstilstrømning til ekstra rengøring og øget vagtbemanding, pålagte tilsyn med elevatorer, lifter, køleanlæg, filtre m.v., skatter og afgifter, abonnementer til sikkerhedssystemer, øgede arbejdsmiljøkrav osv. i et næsten dobbelt så stort hus. Museet lod billetpriserne stige pr. 27. marts 1999 for at dække en del af udgifterne. Museet har ved udgangen af 1999 fortsat et pænt samlet overskud til videreførsel i kommende år, selv om museet kom ud af 1999 med et begrænset driftsunderskud. Driftsunderskuddet havde imidlertid været meget større, hvis det ikke havde været for de ekstraordinært store entréindtægter. Hvis ikke museet kan skaffe tilstrækkelige indtægter, vil det fremover være nødvendigt at overflytte midler fra museets kerneområder såsom bevaring, forskning og formidling til bygningsdrift, hvilket i det lange løb må siges at være utilfredsstillende.

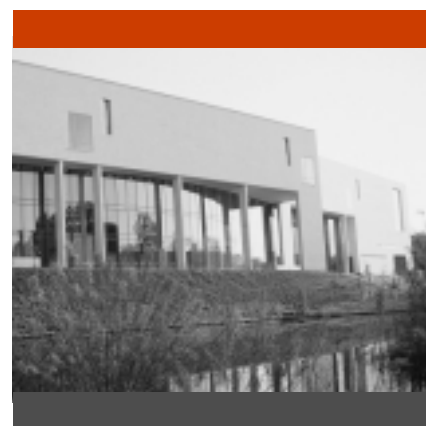
Statens Museum for Kunst har året igennem haft stor bevågenhed fra offentligheden, og publikumstilstrømningen har især i årets første halvdel været stor. Med et publikumstal på ca. 430.000 besøgende må målopfyldelsen vurderes som fuldt tilfredsstillende.

Årets arbejde gik ud på at bringe museets drift ind i normale rammer og vende tilbage til hverdagen igen efter byggeperioden. Men hverdagen var stadig langt ind i året præget af byggeri, indretning og indflytning bag kulisserne.

En række af de udskydelser, der var foretaget året i forvejen på grund af travlhed ved indflytningen – såsom afslutning af byggeriet, færdiggørelse af kunstdatabasen, udvikling af hjemmesiden, afslutning af visse forskningsprojekter – blev i det store og hele indhentet i årets løb. Målopfyldelsen må derfor siges at være tilfredsstillende.

Økonomisk set var museets resultater i 1999 fuldt tilfredsstillende

– dog med det forbehold at der ligesom i 1998 har været flere udgifter afledt af byggeri og indflytning end forventet, og at udgifterne til øget vagtbemanding, bygningsdrift og bygningsvedligeholdelse har været højere end beregnet ved resultatkontraktens indgåelse. Sidstnævnte forhold vil det være ønskeligt at få rettet op på i det kommende år.

3. OVERSIGT OVER RESULTATMÅL

Mål og resultater i henhold til museets resultatkontrakt for 1998 – 2001.

Mål	Resultat	Omtalt i afsnit:
Indsamling		
Styrke samlingerne af udenlandsk kunst til perspektivering af dansk kunst samtidig med, at der indsamles vægtige danske værker, der er repræsentative for dansk billedkunst.	Købt danske såvel som udenlandske kunsværker jf. bilag 1 og 2.	5.2
Arbejde på generelt at styrke museets muligheder for væsentlige ny erhvervelser.	I 1999 opnåede museet støtte til 6 erhvervelser af i alt 222.	5.2
Arbejde på at indgå aftaler med udenlandske museer om gensidige deponeringer med henblik på at indgå en gensidig deponeringsaftale med mindst ét betydningsfuldt europæisk museum.	Samarbejde er i gang, men der er endnu ikke truffet nogen aftaler.	5.2
Registrering		
<p>Fremskynde registreringen af museets kunsværker med henblik på at gøre tekstoplysninger tilgængelige i kunstdata-basen i følgende omfang:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Færdiggøre revisionen af registreringen af museets samlinger af malerier, skulpturer og gipsafstøbninger i den første del af kontraktperioden. Det indebærer, at omfattende tekstoplysninger om 10.000 kunsværker gøres tilgængelige i kunstdata-basen. • Nyregistrere mindst 1.000 tegninger årligt, som gøres tilgængelige i kunstdata-basen. • Påbegynde en registrering af museets samling af udenlandsk grafik efter Icon-classsystemet, således at mindst 3.000 grafiske værker vil blive gjort tilgængelige i kunstdata-basen. • Påbegynde en systematisk registrering af dansk grafik efter Icon-classsystemet med henblik på at øge kendskabet til dansk grafik i udlandet. 	<p>Den nyudviklede SMK-database (kunstdata-basen) blev taget i brug den 1. november 1999.</p> <p>Registreringsarbejdet er forsinket fordi software til kunstdata-basen har været forsinket.</p> <p>SMK-databasen omfatter grundoplysninger om ca. 8.500 værker.</p> <p>Inddatering af oplysninger fra værkernes stamkort er påbegyndt.</p> <p>Registrering i SMK-databasen af gipsafstøbninger udestår. Der er nyregistreret ca. 3.700 tegninger og grafiske værker i 1999.</p> <p>Inddatering heraf i SMK-databasen er påbegyndt. Icon-class registrering ventes påbegyndt i 2000.</p>	Beretning og 5.3
Påbegynde indlæggelsen af gengivelser af museets værker i kunstdata-basen, således at billeder af mindst 10.000 kunsværker vil være tilgængelige i basen ved kontraktperiodens udløb.	Påbegyndt i 1997. Der er indlagt gengivelser af ca. 7.500 værker i SMK-databasen.	5.3

Mål	Resultat	Omtalt i afsnit:
Befæste Kunst Indeks Danmarks stilling som Danmarks førende tværgående kunstdatabase med international standard ved at arbejde for, at alle danske kunstmuseer er repræsenterede med deres fulde samlinger og, at de vigtigste kulturhistoriske museer er repræsenteret med hovedparten af deres samlinger af kunstværker samt at sikre, at værkoplysningerne i Kunst Indeks Danmark (KID) er ledsaget af billedgengivelser i mere end 50 pct. af tilfældene.	Påbegyndt i 1997. KID's tekst- og billeddatabase blev taget i brug i foråret 1999 og overtaget august 1999. I 1999 er kun få værkoplysninger blevet tilføjet billedgengivelse. Fra august 1999 har internet - versionen været tilgængelig på engelsk.	5.3
Styrke grundlaget for kunsthistorisk forskning ved at påbegynde en indscanning af og lette adgangen til museets kunsthistoriske arkivmateriale, herunder museets unikke samlinger af udstillings- og auktionskataloger.	I 1999 er der sikkerhedsfotograferet 9.000 arkivaliesider.	5.4
Udgive bestandskataloger for samtlige museets malerier og skulpturer.	Arbejdet er i gang. Første udgivelser ventes i 2000. Forsinkelse skyldes SMK-databasen.	5.3. og 5.6.5
Bevaring		
Kortlægge bevaringstilstanden for museets uddeponerede malerier og fastlægge en bevaringsstrategi på grundlag heraf.	Der er gennemført en konserveringsmæssig behovsundersøgelse af over 800 deponerede malerier hos Kongehuset. Der er et ret stort konserveringsbehov.	Beretning og 5.4
Gennemføre en analyse af bevaringstilstanden for museets samlinger af kunst på papir og senest i 1998 at lægge en plan for bevaringsindsatsen de næste ti år.	Arbejdet med planen er påbegyndt, men blev p.g.a. langvarig sygdom ikke afsluttet i 1999.	5.4
Gennemføre mindst ét større konserveringsprojekt årligt i tilknytning til de faste samlinger eller i forbindelse med en udstilling.	I 1999 blev et mangeårigt konserveringsprojekt tilendebragt. Hertil kom et udstillingsprojekt i tilknytning til et stort 1997-98 konserveringsprojekt.	5.4

Mål	Resultat	Omtalt i afsnit:
Gennemføre et forskningsprojekt, der fastsætter normer og arbejdsmetoder for registrering og konservering af samtidskunsten.	Forskningsprojektet er igangsat i 1999.	5.5
Opprioritere sikkerhedsfotograferingen gennem færdiggørelse af fotograferingen af museets arkivalier. Endvidere sikkerhedsfotograferes samtlige museets malerier og skulpturer i kontraktperioden. Desuden påbegyndes en sikkerhedsfotografering af museets samlinger af kunst på papir, således af mindst 4.000 tegninger og 2.000 grafiske værker fotograferes i kontraktperioden.	Arbejdet er igangsat og forventes færdiggjort inden for kontraktperioden.	5.4
Forskning		
Afslutte i gennemsnit 3 forskningsprojekter årligt.	Målet opfyldt i 1999.	5.5
Gennemføre mindst ét større forskningsprojekt om formidling af kunst for børn.	Et projekt er i gang og forventes afsluttet inden for kontraktperioden.	5.5
Udgive et ræsonneret katalog om året.	Et ræsonneret katalog udgivet elektronisk i 1999.	5.6.5
Afholde mindst 2 internationale forskningssymposier med dansk og udenlandsk deltagelse i løbet af perioden.	Der er ikke afholdt forskningssymposier i 1999.	
Uddanne i gennemsnit en ph.d.'er årligt.	I 1999 blev en af museets ph.d.'ere færdige.	5.5
Gøre resultaterne af museets kunsthistoriske forskning mere internationalt synlige gennem udgivelse af et forskningsbaseret årsskrift på engelsk samt ved at udgive alle udstillingskataloger med et forskningsmæssigt sigte på engelsk.	Statens Museum for Kunst Journal 1999 udkom i starten af 2000.	5.6.5
Indlede alle forskningsprojekter med en projektbeskrivelse omfattende koncept, tidsplan, beskrivelse af problemstilling, ressourceforbrug, relevans og hvordan resultaterne skal formidles.	Forskningsplan 1999-2003 er sendt til det rådgivende forskningsudvalgs udtalelse.	5.5

Mål	Resultat	Omtalt i afsnit:
Gennemføre en fornyet forskningsevaluering i slutningen af kontraktperioden for at følge op på kvaliteten af museets forskning.	Forskningsevalueringen finder sted i 2001.	5.5
Tilknytte mindst en medarbejder til en videregående uddannelsesinstitution i form af eksternt lektor, undervisningsassistent eller andet.	En af museets overinspektører varetager et eksternt lektorat om Moderne kultur på Københavns Universitet på Institut for Litteraturvidenskabs overbygning.	
Formidling		
Udvide åbningstiden til minimum 45 timer om ugen.	Opfyldt med museets genåbning.	5.6.2
Gennemføre brugertilfredshedsmålinger i begyndelsen og slutningen af perioden. Museet vil på baggrund af disse opstille mål og handlingsplaner for øget brugertilfredshed.	En repræsentativ brugerundersøgelse blev gennemført i 1998 op til museets genåbning.	5.7 i VR98
Gennemføre omnibusmålinger af kendskabet til museet, dets samlinger og udstillinger i begyndelsen og slutningen af perioden. Museet vil på baggrund af disse målrette markedsføringsindsatsen.	Brugerundersøgelsen dækkede brugertilfredshed og kendskab til museet. En mere målrettet markedsføring er igangsat.	5.7 i VR98
Lette publikums adgang til omvisninger og arrangementer ved at forbedre mulighederne for telefonbestilling og bestilling ved hjælp af internettet samt ved generelt at øge kendskabet til museet og dets udstillinger.	Adgang til telefonbestilling er sikret ved en kapacitetsudvidelse ved åbningen i 1998. Bestilling via internet gennemføres ikke.	5.6.4 og 5.6.6
Fastholde besøgstallet på mindst 250.000 besøgende årligt i gennemsnit i kontraktperioden.	Besøgstallet i 1999 var på ca. 430.000 besøgende.	5.6.1
Udbygge udstillings- og forskningssamarbejdet med udenlandske museer således, at mindst én årlig udstilling er et samarbejdsprojekt, der er forankret i et videnskabeligt samarbejde mellem Statens Museum for Kunst og et udenlandsk kunstmuseum.	I 1998-99 samarbejdede museet med Eremitagemuseet i Sankt Petersborg om udstillinger om Henri Matisse. I 1999 samarbejdede museet med Nasjonalgalleriet i Oslo om udstillinger af	5.6.2

Mål	Resultat	Omtalt i afsnit:
<p>Gennemføre i gennemsnit otte årlige udstillinger i kontraktperiodens sidste tre år.</p> <p>Udstillingerne fordeler sig således:</p> <ul style="list-style-type: none"> • To store udstillinger med et bredt formidlingssigte. • To udstillinger af museets samlinger af kunst på papir. • To udstillinger i Børnenes Kunstmuseum hovedsageligt baseret på museets egne samlinger. • To fokusudstillinger, der tematiserer eller belyser særlige forhold ved museets samlinger. 	<p>mestertegninger fra Sophus Larpents samling. Endvidere samarbejdede museet med National Gallery i London om den store Gijsbrechts udstilling ("Blændværker"), der også skal vises i London.</p> <p>I 1999 blev der gennemført to bredt formidlende udstillinger ("Henri Matisse" og "Blændværker") to udstillinger af værker på papir (Bellange og Larpent), to udstillinger på Børnenes Kunstmuseum ("Lille Matisse" og "Liv – Død") og to fokusudstillinger ("Artnode" og "Gensyn").</p>	5.6.2
<p>Gøre en særlig indsats for at øge tiltrækningen af børn og unge i forbindelse med ibrugtagelsen af Børnenes Kunstmuseum således, at i gennemsnit mindst 25.000 børn og unge i grupper årligt besøger museet.</p>	<p>Besøgstallet i 1999 var på ca. 48.000 børn under 16 år, jf. tabel 17.</p>	5.6.3
<p>Iværksætte initiativer der øger handicappedes udbytte af et museumsbesøg.</p>	<p>Initiativer forventes gennemført i 2000.</p>	5.6.1
<p>Udvikle og indføre et nyt koncept for museets venneforening.</p>	<p>En ny Museumsklub blev oprettet i 1998. Ved udgangen af 1999 var der 2.555 medlemmer.</p>	5.8.2
<p>Arbejde for at udvide og forbedre Den Kgl. Afstøbningsamlings udstillingsfaciliteter.</p>	<p>En udvidelse afventer en afklaring af den fremtidige anvendelse af de dele af Vestindisk Pakhus, som museet ikke råder over.</p>	5.6.2

Mål	Resultat	Omtalt i afsnit:
Øge antallet af rekvirerede og offentlige omvisninger fra i gennemsnit 850 til 1000 omvisninger pr. år.	Det samlede antal omvisninger i 1999 var 3.138.	5.6.4
Udgive et katalog med et forskningsmæssigt sigte og normalt også et katalog med et bredere formidlingsmæssigt sigte til hver af de to store årlige udstillinger.	I 1999 blev der udgivet to kataloger til hver af de store udstillinger.	5.6.5
Til museets øvrige udstillinger at udgive kataloger, der er tilpasset udstillingens formål og indhold.	Der blev lavet et katalog i f.m. hver af de to udstillinger af værker på papir, og der blev udgivet en lille bog i f.m. hhv. den ene fokusudstilling og den ene udstilling af værker på papir.	5.6.5
Udgive yderligere to bredt anlagte kunstbøger, der introducerer væsentlige dele af samlingerne.	En bog med bredt formidlende indhold blev udgivet i 1998.	5.6.5 i VR98
Andet		
Sikre den mest effektive drift af museets butik og restaurant gennem udlicitering af opgaverne.	Udlicitering gennemført i 1998.	5.8.1
Sikre en mere effektiv behandling af museets udlåns- og deponerings-sager, herunder udvikle et system til opkrævning af gebyrer til ibrugtagning den 1. januar 1999, med sigte på at gøre området udgiftsneutralt for museet.	Nye deponerings- og udlånsregler udformet i 1998. Hjemmel til gebyr-opkrævning er indarbejdet i finansloven for 1999. Ordningen bliver imidlertid ikke udgiftsneutral for museet, fordi der ikke opkræves gebyrer ved udlån til danske kunstmuseer. Kulturministeriet er orienteret om dette forhold.	5.3

4. DRIFTSREGNSKAB, BEVILLINGSAFREGNING OG REGNSKABSMÆSSIGE FORKLARINGER

4.1 Driftsregnskab

Driftsregnskabet er opgjort i løbende priser, således at budgettallene svarer til bevillingerne på de pågældende års finanslove. Driftsudgifterne er opgjort ekskl. refusionsberettiget købsmoms.

§ 21.33.21 Statens Museum for Kunst - Driftsregnskab m.m. (løbende priser ekskl. moms i mio. kr.)

Driftsregnskab	Regnskab 1998	Budget 1999	Regnskab 1999	Afvigelse (B-R)	Budget 2000
Indtægter	81,1	75,4	87,4	-12,0	75,3
Stattilskud (nettobevilling)	63,1	60,4	60,4	0,0	60,9
Driftsindtægter	3,6	6,6	17,7	-11,1	6,8
Modtagne tilskud	8,4	1,4	3,2	-1,8	1,4
Dispositioner	-	-	-	-	-
Kapitalindtægter	6,0	7,0	6,1	0,9	6,2
Udgifter	79,2	75,4	88,3	-12,9	75,3
Lønninger	27,3	31,8	36,7	-4,9	36,9
Øvrige udgifter	45,9	36,6	45,4	-8,8	32,2
Dispositioner	-	-	-	-	-
Afskrivninger	6,0	7,0	6,1	0,9	6,2
Årets resultat – drift	1,9	0,0	-0,9	0,9	0,0

Museets driftsindtægter omfatter i 1999 følgende hovedposter: entréindtægter, forpagtningsafgifter, omvisninger, arrangementer, salg til boghandel af kataloger, plakater, postkort m.v., museumsklub, værkstedsbesøg samt fotosalg. Hertil kommer modtagne tilskud til særlige projekter og køb jf. afsnit 4.4.

Årets driftsresultat er – i lyset af museets opsparing - tilfredsstillende. Indtægtsniveauet har været meget højere end forventet. Det har udgifterne også. Som nævnt i museets virksomhedsregnskab for 1998 må man i de efterfølgende år forvente negative driftsresultater, fordi de opsparede beløb bringes i anvendelse.

I oversigten over driftsregnskabet er budgettet for 2000 angivet som museets finanslovsbevilling for dette år. I kapitel 5 er driftsregnskaberne for hvert hovedformål derimod belyst ved museets interne budget, der også indeholder opsparede beløb og reviderede indtægtsskøn.

4.2 Bevillingsafregning

Bevillingsafregningen viser sammenhængen mellem museets bevillinger og regnskab i 1999.

Resultatopgørelse 1999 i mio. kr.	Nettoudgifter	Opgørelse af akkumuleret resultat i mio. kr.	Nettoudgifter
Bevilling (B + TB)	60,4	Akkumuleret overskud ultimo 1998	15,2
Regnskab	61,3	Årets overskud (jf. resultatopgørelsen)	-0,9
Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-0,9	Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 1999	14,3
Ikke-fradragsberettiget købsmoms	0,0		
Årets overskud	-0,9		

Det akkumulerede overskud er overvejende øremærket til anvendelse på en række bevillings- eller tilskudsfinansierede projekter og på faste driftsområder i de kommende år. Anvendelsen fordeler sig som vist i det følgende. Ligesom i 1998 er museets resultat positivt.

Anvendelse af årets overskud (mio. kr. i årets priser):	Mio. kr.
Øremærkede driftsbevillinger	
SMK-databasen (kunst-databasen)	0,2
Web-udvikling	0,8
Kulturnet Danmark	0,1
Tyverisikring	1,5
Sikkerhedsfotografering	0,4
Sprøjtekabine	0,5
Vestindisk Pakhus	0,8
Kunstkøb	0,3
Forskningsprojekt (samfinansieret)	0,1
Til opfyldelse af projekter i Resultatkontrakten 1998 – 2001	0,7
Tilskud	
Ph.d. studerende	0,2
Kunstkøb	0,1
Undervisningsafdelingen	0,2
Handicapforanstaltninger	0,9
Skovgaard-konservering	0,5
Øvrige driftsudgifter	
Udskudte aktiviteter og bevidst opsparing	6,9
Overskud i alt	14,3

4.3 Udviklingen i det akkumulerede overskud

Udviklingen i det akkumulerede overskud fremgår af tabel 1.

I 1999 var man forsigtig med at sætte museets indtægtsbevilling for højt, da der var tale om en helt ny situation efter museets genåbning. Særligt entréindtægterne oversteg alle forventninger. Nyhedsinteressen kan dog ikke – uden en massiv indsats fra museets side – forventes at holde. En fortsat høj publikumstilstrømning forudsætter bl.a. store særudstillinger, formidling af ny forskning, stærk markedsføring, bedre publikumsservice samt større og flere arrangementer. Tilsvarende høje entréindtægter kan nok ikke forventes fremover.

På tilskudsområdet blev aktivitetsniveauet noget højere end forventet, idet museet i 1999 modtog tilskud til den store Matisse-udstilling, til Skovgaard-konserveringen, kunstkøb, forskningsprojekter m.m.

Overskuddet ekskl. øremærkede bevillinger steg lidt i 1999. Dette overskud vil bl.a. blive brugt til dækning af den i år 2000 tidligt udmeldte dispositionsbegrænsning, til nogle af særudstillingerne, til en række særaktiviteter (primært forskning) samt til diverse driftsformål. I 2000 forventes det akkumulerede overskud og overskud ekskl. øremærkede bevillinger at falde.

Tabel 1. Det akkumulerede overskud (mio. kr.)

	1996	1997	1998	1999
Akkumuleret overskud	8,2	13,3	15,2	14,3
Overskud ekskl. øremærkede bevillinger	3,5	6,0	5,9	6,9

Til yderligere belysning af udviklingen i det akkumulerede overskud er afløbet af de igangværende projekter finansieret af særlige driftsbevillinger vist i tabel 2.

Tabel 2. Oversigt over projekter finansieret af særlige driftsbevillinger (mio. kr.)

Projekt	Startår	Beholdning primo 1999	Ny bevilling i 1999	Forbrug i 1999	Saldo ultimo 1999
Kunstdatabase	1994	0,7	0,5 ¹⁾	0,2	1,0 ²⁾
Kulturnet Danmark	1997	0,5	0,0	0,4	0,1
Tyverisikring	1995	4,0	0,0	2,5	1,5 ³⁾
Sikkerhedsfotografering	Løbende	0,3	0,1	0,0 ⁴⁾	0,4

¹⁾ I 1999 lod museet 500.000 kr. af sit eget budget indgå i projektet.

²⁾ Dette overskud fordeler sig med 174.000 kr. til SMK-databasen og 800.000 kr. til web-udvikling.

³⁾ Beløbet er reserveret til en nødgenerator.

⁴⁾ Der var et forbrug på 33.000 kr. i 1999. Restbeløbet på 364.000 kr. forventes brugt i 2000.

Bevillingen til etablering af kunstdatabasen blev ikke som forventet opbrugt med udgangen af 1999. Kunstdatabasen – nu kaldet SMK-databasen – er taget i brug. Der er dog fortsat en del fejl i systemet, der skal rettes, samt en række nødvendige tilpasninger. Forsinkelsen i projektet har bl.a. bevirket, at Kulturnet Danmark-projektet heller ikke er blevet afsluttet. Overskuddet på kunstdatabasen fordeler sig med et beløb på 174.000 kr. til drift og vedligeholdelse samt mindre tilpasninger og et beløb på 800.000 kr. til udvikling af web-koncept. Projekterne forventes afsluttet i 2000, hvorefter de vil blive videreført inden for museets eget budget. Den oprindelige plan for tyveri- og brandsikringen forventes ligeledes afsluttet i 2000.

4.4 Regnskabsmæssige forklaringer

I 1999 har det økonomiske aktivitetsniveau været højt og præget af genåbningen. En række projekter, der løber over flere år, og som er blevet udskudt, fordi man har koncentreret indsatsen om at gøre museet klar til genåbningen, er blevet genoptaget i 1999.

I 1999 var museets indtægtsniveau langt højere end forudsat på finansloven. Afvigelsen i indtægtsniveauet skyldes først og fremmest større entréindtægter end forudsat. Det høje niveau for driftsindtægter i 1999 kan ikke forventes opretholdt i de kommende år. Nyhedens interesse er faldende, og der vil derfor skulle gøres en ekstraordinær – og udgiftskrævende – indsats for at fastholde publikumstilstrømningen. På tilskudssiden var indtægtsniveauet noget højere end forudsat på finansloven. Særligt to store tilskud til henholdsvis Matisse-udstillingen og Skovgaard-konserveringen gjorde udslaget. Museet vil tage sin sponsorpolitik op til revision i 2000. Museet bør kunne tiltrække store sponsorer, dog vil disse typisk være forbundet med udgifter for museet. Statens Museum for Kunst forventer ikke at ændre indtægtsniveauet på finansloven i de førstkommende år.

Underkonto 95. Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed

Specifikation	Kr.	Kr.
Uforbrugte indtægter fra tidligere år		503.630
Årets indtægter		389.887
Heraf:		
Statslige fond- og programmidler m.v.	303.887	
EU og andre internationale tilskudsgivere	0	
Øvrige tilskudsgivere	86.000	
Årets udgifter (ekskl. moms)		727.632
At overføre til senere finansår		165.886

I 1999 var niveauet for tilskudsfinansieret forskning – ligesom i 1998 – temmelig højt. Der er ydet tilskud til et ph.d. projekt samt et større og et mindre forskningsprojekt. For så vidt angår tilskuddet til ph.d. projektet ydes tilskuddet til den studerende, men udbetales i første omgang til museet, som administrerer det. Det betyder, at kun i det omfang museet beskæftiger ph.d. studerende, som opnår eksternt

tilskud til deres forskningsprojekt, vil tilskuddene kunne opretholdes. Hvorvidt der opnås tilskud til museets forskningsprojekter kan være vanskeligt at forudsige. Museet må derfor påregne, at afvigelser fra bevillingen til stadighed vil forekomme.

Underkonto 97. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter

Specifikation	Kr.	Kr.
Uforbrugte indtægter fra tidligere år		1.312.637
Årets indtægter		2.817.954
Heraf:		
Statslige fond- og programidler m.v.	635.965	
EU og andre internationale tilskudsgivere	0	
Øvrige tilskudsgivere	2.181.989	
Årets udgifter (ekskl. moms)		2.295.894
At overføre til senere finansår		1.834.697

Ligesom for den tilskudsfinansierede forskningsaktivitet gælder det, at niveauet for andre tilskudsfinansierede aktiviteter er vanskeligt at forudsige og, at udsving i forhold til bevillingen vil forekomme. Anvendelse af tilskud til forskning, kunstkøb, udstillings- og konserveringsvirksomhed, handicapforanstaltninger m.m. er uddybet i kapitel 5.

I kapitel 5 er driftsregnskaber opstillet for hvert af museets hovedformål. I hvert driftsregnskab er blandt andet årets overskud opgjort. Det ses, at årets resultat fordelt på hovedformål svinger mellem at være positivt på nogle formål og negativt på andre. Til dette er to forhold at bemærke. For det første betragtes bevillingens fordeling på hovedformål som vejledende – museet kan frit omflytte midler mellem formålene, så længe hensynet til den gældende resultatkontrakt opretholdes. For det andet kan eventuelt forbrug af opsparede midler resultere i afvigelser fra den fordeling, som fremgår af finansloven. Under hvert hovedformål beskrevet i kapitel 5 er årets resultat kommenteret.

På bevillingsafregningen for § 21.33.72. Statens Museum for Kunst, udbygning i Østre Anlæg, udviste museet en negativ indtægt på 7,4 mio. kr. i 1997. Denne manglende indtægt er delvist kompenseret gennem et à conto tilskud fra Egmont Fonden på 2,7 mio. kr. i 1998 og på 3,8 mio. kr. i 1999. Det resterende tilskud ventes modtaget i 2000, når det endelige byggeregnskab er gjort op. På bevillingsafregningen for 1999 foretages en bevillingsteknisk omflytning af de 3,8 mio. kr., så det opsparede beløb på hovedkontoen opskrives. Bevillingsafregningen for § 21.33.72. findes i kapitel 7.

5. RESULTATANALYSE

Resultatanalysen beskriver for hvert hovedformål udgifter og indtægter, udvalgte aktivitetsoplysninger samt opnåede resultater i henhold til museets resultatkontrakt. Dog lægges hovedvægten på afrapportering i forhold til de dele af resultatkontrakten, som er forudsat afsluttet i 1999. I kapitel 3 er givet en oversigt over museets opfyldelse af mål i resultatkontrakten.

For hvert hovedformål er opstillet driftsregnskaber for de seneste fire år. Disse driftsregnskaber er suppleret med oplysninger om budgettet for de pågældende hovedformål. Det budget, som er opstillet, er museets interne budget, som indeholder forbrug af opsparede midler såvel som reviderede indtægtskøn; derfor afviger summen af de budgetterede udgifter og indtægter fra budgettallet i det samlede driftsregnskab i kapitel 4, hvor finanslovens bevillingstal bruges.

5.1 Hovedformålsoversigt

(1.000 kr. i årets priser)	Indtægt	Overskud før		Årets resultat	
		Udgift	statstilskud		Statstilskud
Indsamling	585	8.392	-7.806	8.800	994
Registrering	1	2.532	-2.532	3.400	868
Bevaring	568	9.915	-9.348	9.600	252
Forskning	392	4.611	-4.219	3.700	-519
Formidling	18.434	27.186	-8.752	8.100	-652
Generel ledelse og administration	898	7.772	-6.873	8.800	1.927
Hjælpefunktioner	1	4.217	-4.216	3.600	-616
Bygningsmæssig drift i øvrigt	1	17.539	-17.539	14.400	-3.139
I alt	20.880	82.165	-61.285	60.400	-885
Afskrivninger		6.107			
Kapitalindtægter	6.107				
Samlet driftsregnskab	26.987	88.272	-61.285	60.400	-885
Årets overskud					-885

Oversigten uddybes i de følgende afsnit.

I resultatanalysen er der efter aftale med Kulturministeriet kun i beskeden omfang indarbejdet opgørelser af museets service- og kvalitetsniveau. Museet har ikke tidligere opgjort sådanne mål, men er i færd med at kortlægge, hvilke relevante målinger der kan foretages, således at virksomhedsregnskabet for år 2000 kan omfatte service- og kvalitetsmålinger. Der tænkes her bl.a. på målinger af brugernes tilfredshed med besøg på museet.

5.2 Indsamling

Museet foretager løbende indsamling af dansk og udenlandsk kunst, som hovedsageligt skal supplere og komplettere de eksisterende samlinger. Museet tilstræber at styrke samlingen af udenlandsk kunst for at kunne perspektivere den danske kunst. Samtidig indsamles der væsentlige danske værker, som er repræsentative for dansk billedkunst. Indsamlingen af nye værker til udbygning af museets samlinger foregår fortrinsvist gennem køb. Museet modtager også værker i form af gaver og arv. I en række tilfælde modtager museet tilskud fra fonde m.v. til erhvervelser. Uanset om erhvervelser foregår ved køb, gave, arv eller tilskud anlægges en museumsfaglig vurdering af værkerne, inden de indlemmes i samlingerne. I bilag 2 er der gjort rede for de kunstfaglige overvejelser, der ligger til grund for museets erhvervelser i 1999.

Tablet 3. Driftsregnskab vedrørende indsamling

(1.000 kr. i årets priser)	1996	1997	1998	1999	2000
Indtægter	12.606	10.346	13.357	9.385	9.050
Statstilskud	8.321	8.048	8.600	8.800	9.000
Driftsindtægter	-	-	8	1	0
Tilskud fra fonde m.m.	4.285 ¹⁾	2.298	4.749	584	50
Udgifter	12.259	9.928	12.371	8.392	8.364
Lønninger	1.481	1.398	1.632	1.494	1.624
Øvrige udgifter	10.778	8.530	10.739	6.897	6.740
Årets overskud	347	418	986	994	686
Andel af samlede driftsudgifter (i pct.)	18	21	17	10	9

¹⁾ I 1996 blev der tilført 3,1 mio. kr. fra museets beholdning af arv-midler (jf. virksomhedsregnskabet for 1995)

Årets resultat er positivt og afspejler dels øremærkede opsparinger på i alt 452.000 kr. dels merforbrug på andre hovedformål.

Museet afsætter hvert år 6 mio. kr. af sit budget til kunstkøb og søger desuden at supplere dette beløb med tilskud. Den del af museets driftsmidler, som ikke anvendes til kunstkøb i et givet år, overføres øremærket til de følgende år, jf. oversigten i afsnit 4.2.

Tabel 4. Antal erhvervelser og købspris for disse

	1996	1997	1998	1999
Erhvervelser				
Maleri- og Skulptursamlingen	22	13	25 ¹⁾	49
Kobberstiksamlingen (værker på papir)	90	47	40	172
Afstøbningssamlingen (gipsafstøbninger) ²⁾	53	1	1	1
I alt	165	61	66	222
Købssum i 1.000 kr.				
Maleri- og Skulptursamlingen	8.979	6.307	9.488	4.393
Kobberstiksamlingen (værker på papir)	1.520	1.838	1.121	2.409
Afstøbningssamlingen (gipsafstøbninger) ²⁾	6	-	-	-
I alt	10.505	8.145	10.609	6.802
Gennemsnitlig købspris i 1.000 kr. pr. værk				
Maleri- og Skulptursamlingen	408	485	380	90
Kobberstiksamlingen (værker på papir)	17	39	28	14
Omkostninger pr. indsamlet genstand i 1.000 kr.	74	163	187	38

¹⁾ Museet modtog tillige 7 værker i deponering – 2 fra Statens Kunstfond og 5 fra private ejere.

²⁾ Køb af afstøbninger foregår over Maleri- og Skulptursamlingens budget. I langt de fleste tilfælde sker erhvervelserne dog gennem bytte af doubletter. Når afstøbninger købes, er prisen almindeligvis relativt lav.

Antallet af erhvervede værker i 1999 er 222 fordelt på henholdsvis 20 malerier, 20 skulpturer, 14 fotos, 108 tegninger, 46 tryk, 13 akvareller/gouacher samt 1 gipsafstøbning. Værker på papir registreres i nogle tilfælde gruppevis. Erhvervelserne fremgår af bilag 1. Museets erhvervsstrategi for kontraktperioden er tostrengt: dels at supplere museets samlinger – specielt fra perioderne efter det 16. århundrede – med erhvervelser, der perspektiverer samlingerne endnu bedre i disse perioder, dels at erhverve værker, der er væsentlige for den nationale selvforståelse. Kobberstiksamlingens indsamling er bredere og dokumenterende og lægger fundamentet for Maleri- og Skulptursamlingens indsamling. Dette er mest tydeligt for kunsten efter 1960. Kunstindkøb af værker på papir er for den ældre kunsts vedkommende foretaget i nær tilknytning til de forskningsprojekter, der finder sted i samlingen. Der henvises til redegørelsen i bilag 2. Det skal bemærkes, at der er tale om en del erhvervelser af serier. I Maleri- og Skulptursamlingen dækkede erhvervelserne over værker af 13 kunstnere, i Kobberstiksamlingen dækkede erhvervelserne over værker af 32 kunstnere samt 1 kunstnergruppe.

Omkostningerne (de samlede udgifter til indsamling) pr. indsamlet genstand afspejler såvel udgiftsniveauet som antallet af erhvervede genstande. Stigende enhedsomkostninger er en konsekvens af museets bevidste satsning på færre men væsentligere værker. 1999 må i denne sammenhæng betragtes som en undtagelse, der har sin begrundelse i erhvervelsen af mange serier.

Niveauet for erhvervelser i 1999 vurderes som tilfredsstillende. Museets opsparing af driftsmidler til kunstkøb er udtryk for, at hensigten med mere målrettede indkøb slår igennem i tilrettelæggelsen af kunstkøbene. Det ville ikke være muligt at opretholde en tilfredsstillende fordeling mellem kvalitet og bredde i erhvervelserne uden tilskud til kunstkøb. Derfor er de modtagne tilskud til erhvervelser vigtige for museets gennemførelse af den samlede indsamlingsstrategi, og museet vælger hvert år at benytte forholdsvis store personalemæssige ressourcer på at skaffe tilskud til kunstkøb.

Resultatkontraktens mål med hensyn til indsamling vurderes at være opfyldt i 1999 både med hensyn til sammensætningen af erhvervelserne og med hensyn til at skaffe ekstern finansiering af disse. Den retning for udviklingen, som er aftalt i resultatkontrakten, forventes at kunne opfyldes også de kommende år.

Museet forventer fremover at erhverve relativt få men væsentlige værker i overensstemmelse med resultatkontrakten for 1998-2001. Museet vil også i de kommende år afsætte 6 mio. kr. årligt til kunstkøb. Herudover vil museet arbejde for at erhverve værker som gave eller ved tilskud fra fonde m.v. Der arbejdes ligeledes fortsat på at indgå en deponeringsaftale med et udenlandsk museum, som forudsat i resultatkontrakten.

5.3 Registrering

Registreringen består af en løbende inventarisering af museets erhvervelser. Inventariseringen omfatter registrering af kunstnerens navn, værktitel, erhvervelsesmåde og -pris m.v. og finder sted i museets kunstfaglige afdelinger. Hertil kommer administration af museets samlinger, herunder ajourføring af placeringer, udlån og deponeringer, som varetages af museets registratur.

Som en del af museets dokumentationssektion (bibliotek og arkiver) drives Kunst Indeks Danmark (KID), jf. museumslovens § 8 stk. 4. KID er en central tekst- og billeddatabase for danske museer, der rummer oplysninger om 36.787 kunstværker på 55 danske kunst- og kulturhistoriske museer. I 1999 har arbejdet i KID været koncentreret om at udvikle den eksisterende database med henblik på at give landets museer (herunder Statens Museum for Kunst) adgang til online-indberetning af oplysninger om og gengivelser af deres kunstværker. Dette arbejde gennemføres med støtte fra Kulturnet Danmark og forventes at føre til, at resultatkontraktens mål for KID kan nås inden kontraktperiodens udløb. Med hensyn til honorering af ophavsrettigheder til de værker, der gengives sammen med værkoplysningerne, er der indgået en tre-årig forsøgsaftale med COPY-DAN Billedkunst.

Tabel 5. Driftsregnskab vedrørende registrering

(1.000 kr. i årets priser)	1996	1997	1998	1999	2000
Indtægter	4.159	5.155	3.400	3.401	3.520
Statstilskud	4.159	5.155	3.400	3.400	3.500
Driftsindtægter	-	-	-	1	0
Tilskud fra fonde m.m.	-	-	-	-	20
Udgifter	3.724	4.954	2.336	2.532	3.279
Lønninger	2.140	2.510	1.575	2.157	2.433
Øvrige udgifter	1.584	2.444	761	376	846
Årets overskud	435	202	1.064	868	241
Andel af samlede driftsudgifter (i pct.)	6	10	3	3	4

Årets resultat er positivt og afspejler bl.a. øremærkede opsparinger til formålet samt opsparing til en række udskudte projekter (se nedenfor), men primært merforbrug på andre formål. Udgifterne – særligt til lønninger – er steget lidt i forhold til 1998. Dette skyldes bl.a. ændret formålskontering af enkelte medarbejders løn.

Som nævnt i beretningen har arbejdet med at etablere museets kunstdatabase (SMK-databasen) været forsinket på grund af tekniske problemer. SMK-databasen blev taget i brug den 1. november 1999, men en indkøringsperiode på omkring 1-2 år er ikke urealistisk. Resultatkontraktens målsætninger for registrering ventes at kunne nås inden for kontraktperioden.

En række større registreringsopgaver, nemlig bestandskataloger over museets samlinger, har været udskudt på grund af forsinkelserne med SMK-databasen. Dette arbejde intensiveres kraftigt i den resterende del af kontraktperioden (se endvidere afsnit 5.6.5).

Tabel 6. Antal registreringer og udlån

	1996	1997	1998	1999
Inventariseringer¹⁾	165	61	66	222
Lånesager²⁾				
fra Danmark	30	19	25	33
fra udlandet	41	46	55	41
Tilsagn på lånesager i pct.				
fra Danmark	63	58	68	88
fra udlandet	41	35	36	44
Udlån i alt	388³⁾	421³⁾	126³⁾	229
til Danmark	342 ⁴⁾	91	64	115
til udlandet	46	330	62	114
Nydeponeringer i alt	188	20	3	119
hos centraladministrationen m.m.	115	20	2	118
hos danske museer m.v.	73	0	1	1

1) Erhvervelserne af værker på papir er siden 1995 midlertidigt inventariseret. Endelig inventarisering afventer egentlig ibrugtagning af SMK-databasen.

2) En lånesag kan omfatte et eller flere værker.

3) I 1996-1998 var yderligere 56 værker og 1997-1998 250 værker korttidsdeponeret på andre museer.

4) Hertil kommer 706 værker, som var et led i museets landsturné i 1996.

Enkelte inventariseringsfejl, der blev fundet i forbindelse med udflytningen af museets værker, er efterfølgende blevet rettet.

Igennem de seneste år har antallet af udlån fra museet til udstillinger i ind- og udland nået et langt højere niveau end tidligere. I 1998 var udlånet stærkt begrænset, fordi værkerne var pakket ned på fjernmagasiner i årets første halvdel, og fordi museet ikke kunne påtage sig at administrere udlån samtidig med, at det store tilbageflytningsarbejde stod på i årets anden halvdel.

Da registraturen ved årsskiftet 1998/1999 igen gik i gang med at behandle udlånssager, var der stor interesse for lån fra såvel ind- som udland. I forbindelse med museets lukning var det blevet meddelt, at man som hovedregel først kunne forvente at låne værker til udstillinger, der åbnede fra sommeren 1999, så antallet af udlån i foråret var relativt lille. Til gengæld var sagsbehandlingen af de mange lånesager meget omfattende i denne periode. Størstedelen af udlånene fandt sted i anden halvdel af 1999, hvilket indebar en forøget arbejdsbyrde for såvel registratur, museumshåndværkere og konservatorer.

Mange af de museer, vi udlånte til, åbnede ligesom os selv udstillinger i september-oktober, så det praktiske arbejde var især koncentreret om denne periode. Hen imod slutningen af året oplevede vi et lille fald i antallet af låneanmodninger. Udlånsniveauet vurderes som tilfredsstillende, idet det har været muligt at imødekomme en stor del af låneanmodningerne. Særligt for de danske lånesager er der en stor tilsagnsprocent i 1999. Afslagene til de danske museer i 1999 er udelukkende begrundet i for sen ansøgning.

I 1998 reviderede museet sin udlånspolitik og fra 1. januar 1999 indførte museet udlåns- og deponeringsgebyr ved udlån og nydeponeringer samt tilsynsafgift på alle deponeringer. Undtaget fra disse afgifter er udlån og deponeringer på landets øvrige kunstmuseer og de kongelige slotte. Ordningen blev meddelt alle deponeringssteder i 1998, og kun få har ikke længere ønsket at opretholde deponeringerne.

Museet har med indførelsen af gebyrer på udlån og deponeringer delvist opfyldt resultatkontrakten på dette område. Nettodriftsindtægten på gebyrordningen – der konteres under formidling – var på 300.000 kr. i 1999. Lønudgiften til behandling af lånesager – der konteres under registrering – var til gengæld 415.000 kr. Målet om at gøre udlån og deponeringer udgiftsneutrale kan ikke opfyldes helt, fordi der ikke opkræves udlånsgebyr ved udlån i Danmark som oprindeligt foreslået. Disse udlån udgjorde 33 pct. af alle udlån og nydeponeringer i 1999. Kulturministeriet, som har godkendt gebyrordningen, har godkendt dette forhold.

Til trods for det nye deponeringsgebyr samt nye skærpede regler for modtagelse af deponeringer har der gennem hele året været stor interesse for at få deponeret værker fra Statens Museum for Kunst i såvel centraladministrationen som i Folketinget og på statsinstitutionerne. Niveauet for nydeponeringer er således tilbage på niveauet fra 1995.

5.4 Bevaring

Bevaringsarbejdet har både en præventiv og en behandlende del. Den præventive søger at bevare kulturarven gennem et løbende tilsyn med værkerne, ved at sikre værkerne optimale klima- og lysforhold og sikre dem mod tyveri og brand. Et vigtigt led i bevaringen er bevogtning, som udføres af museets vagter. Den behandlende del af bevaringsarbejdet søger at sikre bevaringen af kulturarven og at gøre kunstværkerne så præsentable som muligt gennem konservering. Dette arbejde udføres af konserveringsafdelingen, der tillige fører tilsyn med uddeponerede værker, foretager kurerrejser og tilrettelægger sikkerhedsforanstaltninger i forbindelse med udlån og indlån.

Tabel 7. Driftsregnskab vedrørende bevaring

(1.000 kr. i årets priser)	1996	1997	1998	1999	2000
Bevillingsfinansieret område					
Indtægter	8.674	7.922	12.312	10.125	9.655
Statstilskud	8.674	7.672	12.000	9.600	9.600
Driftsindtægter	-	-	213	510	0
Tilskud fra fonde m.m.	-	250	99	15	55
Udgifter	7.500	5.277	9.369	9.870	9.581
Lønninger	4.079	3.739	4.383	5.408	5.908
Øvrige udgifter	3.421	1.538	4.986	4.461	3.673
Overskud for bevillingsfinansieret område	1.174	2.645	2.943	255	74
Markedsstyret område					
Indtægter	51	28	0	43	0
Driftsindtægter	51	28	0	43	0
Udgifter	113	26	36	46	0
Øvrige udgifter	113	26	36	46	0
Dækningsbidrag	-62	1	-36	-3	0
Årets overskud	1.112	2.646	2.907	252	74
Andel af samlede driftsudgifter (i pct.)	11	11	13	12	11

Årets resultat er positivt, men det er mindre end de øremærkede opsparinger til formålet. Den øremærkede bevilling til sikkerhedsfotografering konteres under bevaring; heraf modtog museet 100.000 kr. i 1999. Hertil kommer, at tilskuddet til konserveringsdelen af det store Skovgaard-projekt – der gennemføres i 2000 - blev modtaget i 1999.

Arbejdet med gennemførelse af museets tyveri- og brandsikringsprojekt har været udskudt, jf. tabel 2. Den løbende bevilling til forbedring af brand- og tyverisikring i den gamle bygning har medført en udskiftning af museets brand- og tyverialarmeringssystemer, som blev færdiggjort i 1999. Systemerne har i løbet af 1999 været igennem en optimeringsproces, således at de i dag fungerer så godt som optimalt.

En udløber af tyveri- og brandsikringsprojektet har været en fysisk brandadskillelse af museets udstillingssale. Denne del af projektet har vist sig at være meget mere omfattende rent økonomisk, end bevillingen kunne klare. Dette har medført en omprioritering af projektet, der bl.a. indebærer, at museet har valgt at installere en nødgenerator som backup for alle museets sikringsystemer. Den øremærkede

opsparing til tyveri- og brandsikringsprojektet er på 1.542.000 kr. ved udgangen af 1999. Dette beløb er reserveret til nødgeneratoren, som museet fik leveret men på grund af tekniske problemer ikke accepterede til modtagelse inden udgangen af året. Projektet afsluttes i 2000.

Den indtægtsdækkede konservering har i 1999 været af beskedent omfang. Statens Museum for Kunst har ud over de museale opgaver valgt alene at varetage større offentlige konserveringsopgaver af særlig kompliceret art. Prisfastsættelsen på det indtægtsdækkede område sker i overensstemmelse med Budgetvejledningens punkt 21.23. Da den indtægtsdækkede konservering har givet et uhensigtsmæssigt underskud nogle år i træk, vil Statens Museum for Kunst i 2000 tage initiativ til at sikre, at den indtægtsdækkede virksomhed kommer til at balancere eller give overskud.

Tabel 8. Antal konserverede værker

	1996	1997	1998	1999
Maleri				
Færdigkonserverede værker	16	2	37 ¹⁾	70 ²⁾
Tilstandsrapporter og mindre behandlinger	850	170	44 ³⁾	480 ⁴⁾
Tegninger og grafik				
Færdigkonserverede værker	30	75	65	48
Ommonteringer	-	-	-	10
Tilstandsrapporter og mindre behandlinger	245	275	9	142 ⁵⁾

¹⁾ Heraf 30 værker fra Charlottenborgs portrætsamling, der blev konserveret som tilskudsfinansieret virksomhed. Tilskuddet til denne aktivitet blev modtaget i 1997.

²⁾ Heraf 4 værker fra Ordrupgaardsamlingen og 34 fra Charlottenborgs portrætsamling, se også note¹⁾.

³⁾ Heraf 22 rapporter, der vedrører værker fra Den Hirschsprungske Samling og Ordrupgaardsamlingen. Udarbejdelse af rapporter for disse to institutioner er et led i museets aktiviteter.

⁴⁾ Heraf 30 rapporter på Ordrupgaardsamlingen i forbindelse med udlån og 260 rapporter på Den Hirschsprungske Samling specielt i forbindelse med de omfattende udlån som følge af dette museums lukning. Se også note³⁾.

⁵⁾ Heraf 53 på indlån.

Antallet af færdigkonserverede værker samt tilstandsrapporter m.m. betragtes som tilfredsstillende.

Kun konserveringen af værker på papir kunne ønskes på et højere niveau, men skal ses i lyset af langvarig og alvorlig sygdom i afdelingen.

I malerikonserveringen blev det mangeårige arbejde på museets værker af Cornelius Gijsbrechts tilendebragt med åbningen af udstillingen "Blændværker". Hermed betragtes målsætningen om at gennemføre mindst ét større konserveringsprojekt årligt som opfyldt. Der er endvidere blevet arbejdet med bl.a. et par vanskelige malerier af Jens Søndergaard, og der er foretaget løbende vedligeholdelse af værker fra nutidskunsten. En studerende fra Konservatorskolen, som arbejder med et 2. dels afgangsprøve omhandlende bevaringen af nutidskunst med museets samlinger som reference, er kommet i gang med sit arbejde med en af afdelingens konservatorer som vejleder (se endvidere afsnit 5.5).

Efter at udlån af kunstværker blev genoptaget i midten af året, er der igen blevet udarbejdet tilstandsrapporter og udført mindre behandlinger ved en række udlånssager. Der er endvidere eftersat malerier til deponering i centraladministrationen.

I grafikkonserveringen har der været arbejdet med bl.a. Solimenas Samling og med udlånssager. Resultatkontrakten forudsætter, at der senest i 1998 gennemføres en analyse af bevaringstilstanden for museets værker på papir med henblik på udarbejdelse af en bevaringsplan for de kommende 10 år. Analysearbejdet blev påbegyndt i 1998, men bevaringsplanen blev udskudt på grund af arbejdet med genindflytningen. Grundet langvarig og alvorlig sygdom i afdelingen ventes planen først udarbejdet i løbet af 2000.

Som nævnt i beretningen har en konserveringsmæssig behovsundersøgelse af uddeponerede værker på kongelige slotte vist, at der er et ret stort konserveringsbehov.

Der er blevet ført tilsyn på Den Hirschsprungske Samling, bl.a. i forbindelse med samlingens nedpakning og udlån på grund af deres byggeprojekt. Ved årets udgang er et antal malerier derfra under behandling. Der er ligeledes ført tilsyn med Ordrupgaardssamlingen i forbindelse med udlån og indlån til særudstillinger, og et antal malerier er blevet konserveret.

Projektet omkring restaureringen af Charlottenborgs portrætsamling, som skal overdrages til Frederiksborgmuseet, er blevet genoptaget og forventes færdigt i løbet af år 2000.

Tabel 9. Sikkerhedsfotograferinger

	1996	1997	1998	1999
Antal værker¹⁾				
Indscannede	-	6.195 ²⁾	1.596	124
Digitale optagelser	-	-	101	359
Antal arkivaliesider	0	305	20.000	9.000

¹⁾ Ved en fejl omfattede opgørelsen af sikkerhedsfotograferede værker i virksomhedsregnskabet for 1997 også værker fotograferet i 1998. Fejlen blev rettet i virksomhedsregnskabet for 1998.

²⁾ Indscannede dias (ektachromer) blev ikke talt med i virksomhedsregnskabet for 1998. Fejlen er nu rettet.

Som led i museets sikringsarbejde foretages en systematisk sikkerhedsfotografering af kunstværker og arkivalier. Museet forventer i løbet af de kommende år at sikkerhedsfotografere samtlige malerier og skulpturer, de vigtigste tegninger og grafiske værker samt de væsentligste arkivalier.

I 1999 er der inddateret 1.000 arkivaliekort fra museets bibliotek, sikkerhedsfotograferet 4.400 kartotekskort om dansk malerkunst samt indscannet 3.600 kartotekskort om udenlandsk malerkunst, jf. tabel 9.

Inddatering af arkivaliekort fra museets bibliotek forventes afsluttet ultimo 2000. Sikkerhedsfotografering, indscanning og inddatering af kartotekskort vedrørende malerier og skulpturer forventes afsluttet ultimo 2000. Færdiggørelse af fotograferingen af museets arkivalier forventes afsluttet inden for kontraktperioden. Museets malerier og skulpturer fotograferes løbende i forbindelse med erhvervelser eller gengivelse af værker i publikationer, men en del værker har aldrig været fotograferet eller skal nyoptages; det vil ske i løbet af kontraktperioden. Fotografering af museets samling af kunst på papir er påbegyndt og vil fortsætte. Dette arbejde er et led i bestræbelserne på at nå resultatkontraktens mål for sikkerhedsfotografering. Antallet af sikkerhedsfotograferede værker blev ikke øget væsentligt i 1999, men museet forventer en intensivning af arbejdet med sikkerhedsfotografering i resten af kontraktperioden.

5.5 Forskning

Statens Museum for Kunst er i henhold til lov nr. 224 af 27. marts 1996 om forskning ved arkiver, biblioteker, museer m.v. en forskningsinstitution på billedkunstområdet.

Ud over de større på forhånd målrettede og definerede forskningsopgaver udfører museet mindre forskningsopgaver i forbindelse med artikler til tidsskrifter m.v. og som følge af henvendelser fra forskere og kunstinteresserede i Danmark og udlandet. Museet følger i definitionen af sin forskningsvirksomhed OECD's definition af forskning, som den anvendes på Kulturministeriets område i henhold til Kulturministeriets Forskningsudvalgs bestemmelse.

Resultatkontrakten forudsætter en styrkelse af museets forskningsindsats. Årets resultat viser et merforbrug, der afspejler en opprioritering af forskningsindsatsen i forhold til perioden med genindflytningen. Den forskningsevaluering, som museet skal foretage i løbet af kontraktperioden, forventes at finde sted i kontraktperiodens anden halvdel.

Tablet 10. Driftsregnskab vedrørende forskning

(1.000 kr. i årets priser)	1996	1997	1998	1999	2000
Indtægter	3.838	4.602	4.366	4.092	4.735
Statstilskud	3.482	3.508	3.500	3.700	4.700
Driftsindtægter	-	-	2	2	0
Tilskud fra fonde m.m.	356	1.094	864	390	35
Udgifter	3.716	4.478	3.651	4.611	6.711
Lønninger	2.279	3.102	2.630	2.781	3.124
Øvrige udgifter	1.437	1.376	1.021	1.830	3.587
Årets overskud	122	124	715	-519	-1.976
Andel af samlede driftsudgifter (i pct.)	6	9	5	6	8

I 1999 havde museet 33 særlige, igangværende forskningsprojekter. Af disse er 12 afsluttet i løbet af året og 21 er fortsat igangværende. Resultatkontrakten er opfyldt med hensyn til færdige forskningsprojekter. I bilag 3 er der en oversigt over de forskningsprojekter, som var igangværende i 1999. To af de igangværende projekter, nemlig Visscher-projektet og Spengler-projektet, er afsluttet tilskudsmæssigt; de afsluttes formelt med udgivelsen af artikler i fx Statens Museum for Kunst Journal. Publicering af forskningsresultater omtales i afsnit 5.6.5. Resultatkontraktens øvrige mål ventes opfyldt i de kommende år. Samlet set vurderes museets forskningsindsats som tilfredsstillende.

Tabel 11. Forskningsprojekter

	1996	1997	1998	1999
Afsluttede projekter	5	8	4	12
Igangværende projekter ¹⁾	17	17	18	21

¹⁾ Et forskningsprojekt, der gennemføres af en af museets inspektører i dennes fritid, er fejlagtigt blevet talt med i opgørelserne fra 1996-1998. Denne fejl er hermed rettet.

Forskningsaktiviteten på Statens Museum for Kunst er i de seneste år blevet mere konkret defineret og mere målrettet. I 1999 har museet udarbejdet en forskningsplan for perioden 1999-2003. Der skal dog arbejdes videre med resultatkontraktens mål om systematiske projektplaner for samtlige forskningsprojekter. I resultatkontrakten er forudsat ét forskningsprojekt, der fastsætter normer og arbejdsmetoder for registrering og konservering af samtidskunsten. Dette projekt er, som nævnt i afsnit 5.4, kommet i gang.

Når forskningsprojekter opregnes, betragtes såvel projekter af få måneders varighed som store flerårige projekter som ét projekt i statistikken. Der er derfor ikke nødvendigvis nogen ligefrem sammenhæng mellem antallet af projekter og museets samlede forskningsaktivitet. I denne sammenhæng kan det bemærkes, at museet i 1999 havde 17 forskningsaktive personer, der forskede i et omfang svarende til 6,8 årsværk.

Tabel 12. Ph.d. studerende ved Statens Museum for Kunst

	1996	1997	1998	1999
Antal ph.d. studerende	2	4	4	3
Antal afsluttede studier	0	0	0	1

En af museets ph.d. studerende færdiggjorde sin ph.d. uddannelse i 1999. Ph.d. afhandlingen blev vel modtaget og fik meget fin bedømmelse. Ved udgangen af 1999 beskæftigede Statens Museum for Kunst 3 ph.d. studerende. Deres forskningsprojekter fremgår af bilag 3. To af projekterne ventes færdiggjort i 2000, det tredje i 2001. Det er hensigten, at alle ph.d. projekter afrundes med en udstilling.

5.6 Formidling

Museets formidling retter sig både mod den brede offentlighed og kunsthistoriske specialister.

Formidlingen kommer til udtryk gennem den permanente ophængning af samlingerne, særudstillinger, bog- og katalogudgivelser m.v. Formidlingen tager altid udgangspunkt i museets egne samlinger og er normalt tæt forbundet med den forskning, der foregår på museet.

Årets resultat viser et merforbrug, der afspejler den opprioritering af formidlingsarbejdet, der har fundet sted i forbindelse med genåbningen af museet. Merforbruget i 1999 modsvares af mindreforbrug på andre hovedformål. Den store stigning i lønudgifterne til formidling skyldes primært, at ca. 85 pct. af udgifterne til vagtpersonalet konteres under formidling. Denne udgiftspost har vist sig at være væsentligt større end forudset i forbindelse med resultatkontrakten. De resterende ca. 15 pct. af udgifterne til vagtpersonalet konteres under bevaring. De meget store entréindtægter bevirker, at det er lykkedes at begrænse underskuddet til formidling. Hertil kommer øremærket opsparring til formålet på 2,0 mio. kr. I 2000 forventes lavere entréindtægter end i 1999, hvilket medfører et stort merforbrug til formidling.

Tablet 13. Driftsregnskab vedrørende formidling

(1.000 kr. i årets priser)	1996 ¹⁾	1997	1998	1999	2000
Indtægter	24.420	5.323	13.074	26.534	23.283
Statstilskud	7.185	3.284	8.500	8.100	8.200
Driftsindtægter	13.707	1.317	3.112	16.833	12.100
Tilskud fra fonde m.m.	3.528	722	1.462	1.601	2.983
Udgifter	22.326	4.927	17.330	27.186	30.303
Lønninger	6.205	3.095	9.727	17.563	18.445
Øvrige udgifter	16.121	1.832	7.603	9.624	11.858
Årets overskud	2.094	396	-4.256	-652	-7.020
Andel af samlede driftsudgifter (i pct.)	33	10	24	33	34

¹⁾ I 1996 modtog museet statslige bevillinger via regnskabet og ikke som normalt som bevillinger på tillægsbevillingsloven. Bevillingerne blev givet som negativ lønudgift og som driftsindtægt. For at sikre sammenlignelighed over årene er disse bevillinger i denne tabel omlagt til henholdsvis lønudgift og statstilskud. Der er derfor ikke direkte sammenlignelighed til virksomhedsregnskabet for 1996.

I resultatkontrakten har museet forpligtet sig til at iværksætte initiativer, der øger handicappedes udbytte af et museumsbesøg. Dette område blev opprioriteret i 1999, og indsatsen intensiveres i de kommende år. Museet vedtog således en ny handicappolitik i 1999, der bl.a. medfører, at der i 2000 etableres en audioguide, som giver særlige muligheder for handicappede. De problemer, der er blevet konstateret for kørestolsbrugere, vil blive udbedret i 2000.

5.6.1 Besøgstal

1999 var et rekordår for Statens Museum for Kunst. Besøgstallet og entréindtægten har aldrig tidligere været så høje. Den gennemsnitlige entréindtægt på 25,69 kr. er tilfredsstillende. Dette resultat dækker dog over, at museet efter først at have ladet billetpriserne stige i forbindelse med genåbningen af huset atter lod billetpriserne stige den 27. marts 1999. Det er navnlig særudstillingerne – hvortil der betales særpris også på gratisdagen – der, såfremt de er velbesøgte, retter op på gennemsnittet. Flere og flere mennesker går på museum om onsdagen, der også er museets "lange" dag, hvilket betyder, at museet på grund af gratisdagen mister indtægter i størrelsesordenen 1,5 mio. kr. Museet modtog en kompensation på 0,5 mio. kr. ved indførelsen af gratisdagen.

Tabel 14. Besøgstal

	1996	1997	1998	1999
Antal besøgende ¹⁾	417.480	9.633	98.729	430.739
Heraf Den Kgl. Afstøbningssamling	11.356	9.633	8.847	8.415
Entréindtægt (kr.)	7.129.925	78.319 ²⁾	1.617.521	11.063.986
Gennemsnitlig entré pr. besøgende (kr.)	17,08	8,13	16,38	25,69
Formidlingsudgifter pr. besøgende (kr.)	53,48	511,47	175,53	63,11

¹⁾ Fra 1998 opgøres besøgstallet som registreret i billetsystemet, for tidligere år er det tallet for antal personer, der gik gennem indgangen (klikallet). Med den tidligere opgørelsesmetode er besøgstallet 101.701 i 1998 og 457.843 i 1999. Museet i Sølvgade genåbnede den 6. november 1998 efter 23 måneders lukning.

²⁾ I entréindtægten er indregnet et beløb på 17.309 kr. fra Copenhagen Card-ordningen, som stammer fra besøg i 1996 før museet i Sølvgade lukkede.

De samlede formidlingsudgifter pr. besøgende varierer stærkt i perioden. Dette hænger naturligvis sammen med museets lukning og hele arbejdet op til genåbningen; i denne periode var det kun Den Kgl. Afstøbningssamling, der havde åbent, og museets faste personale – ud over at beskæftige sig med ud- og genindflytning – brugte mange kræfter på at forberede genåbningen. Hvis man sammenligner 1999 med 1996, kan man se, at formidlingsudgiften pr. besøgende er steget. Dette hænger primært sammen med den øgede vægt, museet lægger på formidling, samt den kraftigt forøgede vagtbemanding. Hvis det høje besøgstal ikke holdes, vil formidlingsudgifterne pr. besøgende stige fremover, da hovedparten af formidlingsudgifterne er faste udgifter for museet.

Besøgstallet på Den Kgl. Afstøbningssamling var fortsat ikke tilfredsstillende i 1999. Museet vil i de kommende år overveje om åbningstiden i samlingen skal begrænses, men en sådan beslutning fordrer en nærmere analyse af brugersammensætningen. Besøgstallet på det øvrige museum er fuldt tilfredsstillende.

5.6.2 Udstillinger

I 1999 har Statens Museum for Kunst gennemført 8 særudstillinger. Museets første udstilling, der åbnede januar 1999, "Henri Matisse. Fire store samlere", var samtidig museets første store, bredt formidlende udstilling efter genåbningen. Selvom den utraditionelle udstillingsopbygning fik en blandet modtagelse i pressen, blev udstillingen en stor publikums succes med ca. 240.000 besøgende i løbet af de fire måneder, den var åben. Udstillingen blev til i et samarbejde med Eremitagemuseet i Sankt Petersborg.

I februar åbnede Børnenes Kunstmuseum sin Matisseudstilling, der handlede om Matisse's sene papirarbejder. I værkstedet havde børnene mulighed for selv at lave papirklip efter Matisse's teknikker.

På forårets udstilling af kunst på papir vises en lang række værker af den franske tegner og grafiker Jacques Bellange, der på sin egen uortodokse facon blandt andet skildrer livet ved hoffet i Nancy i 1500-tallet.

Kunstnergruppen Artnode, der blev årets modtager af Villiam H. Michaelssens Legat for unge Tegnere, præsenterede i foråret deres vinderprojekt "100 tegninger" i grafikrummet i den nye bygning.

På museets sommerudstilling udstilledes kun ét eneste værk. Udstillingen skildrede nemlig gennem farveplancher, røntgenoptagelser m.v. den omfattende konserveringsproces for et af museets hovedværker, Filippino Lippis "Joakim og Annas gensyn ved den gyldne port i Jerusalem", som en af museets konservatorer udførte i Konserveringsafdelingen på National Gallery i London under museets lukning.

I løbet af sommeren begyndte arbejdet med opbygningen af årets anden store udstilling, "Blændværker – Cornelius Gijsbrechts og hans tid", der åbnede i september. Udstillingen fik en fin modtagelse i pressen, og på trods af, at Gijsbrechts i modsætning til Matisse er ukendt for langt de fleste, trak den på tre måneder mere end 75.000 gæster. Udstillingen blev efterfølgende sendt videre til National Gallery i London, hvorfra det forlyder, at udstillingen er meget velbesøgt.

Børnenes Kunstmuseum åbnede i september udstillingen "Liv · Død", der med sin behandling af et tabuemne hurtigt viste sig at blive museets nok mest kontroversielle udstilling i 1999. Karakteristisk for publikumsreaktionerne har været, at børnene har været positivt optagede af udstillingen, mens mange voksne har haft vanskeligt ved at forlige sig med udstillingens idé og med værkerne.

I samarbejde med Nasjonalgalleriet i Oslo udstillede Kobberstiksamlingen fra oktober 1999 udvalgte mesterværker fra den dansk-norske Sophus Larpents samling.

Tabel 15. Antal udstillinger åbnet

	1996	1997	1998	1999
Store udstillinger med bredt formidlende sigte	3	0	0	2
Om museets samling af kunst på papir	1	0	1	2
I Børnenes Kunstmuseum ¹⁾	0	0	1	2
Fokusudstillinger	2	0	0	2
Andre udstillinger ²⁾	1 ³⁾	0	0	0
I alt	7	0	2	8

¹⁾ Børnenes Kunstmuseum blev oprettet ved genåbningen i 1998.

²⁾ Her medregnes udstillinger på andre museer og udstillinger, der ikke kan rubriceres under de fire hovedtyper.

³⁾ Museet arrangerede en udstilling af sine skulpturer på Charlottenborg i forbindelse med "Dansk Skulptur i 125 år". Desuden præsenterede museet som et led i Kulturby 96 18 udstillinger i forbindelse med sin landsturné.

Museets resultatkontrakt fordrer en udstillingsaktivitet på to store og seks mindre udstillinger årligt i kontraktens sidste tre år. Dette niveau blev nået i 1999 og ventes opretholdt i resten af kontraktperioden.

Samarbejdet med de udenlandske museer forventes at fortsætte i de kommende år, blandt andet med det formål at styrke kendskabet til dansk kunst og museets samlinger uden for landets grænser.

I resultatkontrakten forpligter museet sig til at arbejde for at udvide og forbedre Den Kgl. Afstøbnings-samlings udstillingsfaciliteter. Resultaterne på dette område afhænger af, om og hvornår de dele af Vestindisk Pakhus, som nu benyttes af andre kulturministerielle institutioner, bliver ledige.

Tabel 16. Åbningstimer pr. uge

	1996	1997	1998	1999
Antal ugentlige åbningstimer				
Museet i Sølvgade	43,5	0,0	45,0	45,0
Den Kgl. Afstøbningssamling	12,0	18,0	18,0	18,0
Studiesalen	25,0	0,0	0,0	25,0
Biblioteket	20,0	20,0	0,0	25,0

Som aftalt i museets resultatkontrakt blev åbningstiden på museet i Sølvgade udvidet fra 43,5 timer til 45 timer ugentligt efter genåbningen. Museets studiesal og bibliotekets læsesal blev genåbnet sammen med et nyt dokumentationsrum den 18. maj 1999. For bibliotekets vedkommende er der ligeledes tale om en udvidet åbningstid.

5.6.3 Besøgende børn og unge

Udviklingen i besøgstallet for børn og unge fremgår af tabel 17:

Tabel 17. Børn og unge

	1996	1997	1998	1999
Antal besøgende børn og unge ¹⁾	23.349	- ²⁾	15.105	48.087
Antal grupper med børn og unge ³⁾	1.358	29	490	1.615
Heraf grupper med børn	819	10	410	-
Heraf grupper med unge	539	19	80	-

¹⁾ I 1996 omfatter tallene børn og unge, som gennem året besøgte museet i grupper. Børnebesøgstallet er reelt højere, da børn, som ikke kommer i grupper men i følge med voksne museumsgæster, ikke er omfattet af statistikken.

Fra 1998 er alle besøgende talt via billetstatistikken, og antal besøgende børn og unge omfatter børn under 16 år.

²⁾ Antallet af besøgende børn og unge er ikke opgjort i 1997.

³⁾ Fra 1999 opgøres fordelingen på hhv. børn og unge ikke.

Det skal bemærkes, at statistikken vedrørende børn og unge er omlagt i forbindelse med genåbningen af museet og indførelsen af dels et nyt billetsystem dels et nyt bookingsystem. Resultatkontrakten fordrer et gennemsnitligt besøgstal for børn og unge på 25.000 årligt. Museet vurderer årets resultatet som yderst positivt. Det samme gælder antallet af gruppebesøg med børn og unge.

5.6.4 Gruppebesøg og omvisninger

Ud over gruppebesøg med børn og unge modtog museet 674 anmeldte gruppebesøg med voksne, som ikke modtog omvisning ydet af museet. Museet opfordrer grupper til at anmelde deres besøg, således at der kan tages hensyn til disse i forbindelse med museets øvrige aktiviteter.

Tabel 18. Antal omvisninger

	1996	1997	1998	1999
I alt	907	64	1.007	3.138
Offentlige (annoncerede)	162	30	94	343
Heraf på tegnsprog	6	12	0	4
Bestilte omvisninger	745	34	913	2.795
Heraf for børn og unge	423	18	228	906

En vigtig del af museets formidlingsarbejde består i omvisninger. Publikum efterspørger i stigende grad omvisninger som led i et museumsbesøg, og denne udvikling vurderer Statens Museum for Kunst som

positiv. Gennem omvisninger kan man formidle viden om kunsten meget præcist til den enkelte modtager og give publikum mulighed for dialog om kunsten med omviseren. Resultatkontraktens mål på omvisningsområdet er at lette publikums adgang til omvisninger og at øge det gennemsnitlige antal omvisninger til 1.000 årligt. Museet har udvidet kapaciteten for telefonisk bestilling af omvisninger. Museet vurderer, at størsteparten af de bestilte omvisninger er tilrettelagt efter brugernes behov. Da det alene er standardomvisninger, som vil kunne bookes via internettet, vurderer museet, at internettet ikke er særligt anvendeligt til booking af omvisninger. Et gennemsnitligt antal omvisninger på ca. 3.500 på årsbasis fra genåbningen til udgangen af 1999 vurderes som yderst tilfredsstillende.

5.6.5 Skriftlig formidling

I tabel 19 er opgjort antallet af museets udgivelser i årene 1996-99 fordelt på 8 kategorier. I bilag 4 findes en liste over udgivelserne med titel, sidetal og udgivelsessprog. Lister over tidligere års udgivelser findes i virksomhedsregnskaberne for disse år. Hertil kommer en lang række artikler m.m. skrevet af museets forskere, men ikke publiceret i museets regi.

Et krav i resultatkontrakten er, at der til alle udstillinger udgives et katalog. Til hver af de to store udstillinger blev der udgivet to kataloger (se kap. 3, s.15, og bilag 4). Hertil kommer, at to af katalogerne blev oversat til engelsk. Da begge udstillinger var samarbejdsprojekter, der også skulle vises i udlandet, har og skal museets forskere bidrage til de udenlandske kataloger i henholdsvis 1998 og 2000. Til den ene udstilling af kunst på papir (Bellange) og til den ene fokusudstilling (Gensyn) blev der udgivet en lille bog.

Til begge udstillinger af kunst på papir blev der indkøbt et antal eksemplarer af kataloger udefra: i det ene tilfælde (Larpent) fra en tilsvarende udstilling på Nasjonalgalleriet i Oslo, i det andet tilfælde (Bellange) var det en bog lavet specielt om kunstneren. Fokusudstillingen om værket "100 tegninger" af kunstnergruppen Artnode var elektronisk dokumenteret. Til udstillingerne i Børnenes Kunstmuseum udgives ikke kataloger, men derimod bladet "indblik". Der laves endvidere et nummer af "indblik" til hver af de store udstillinger. Det engelsksprogede årsskrift, Statens Museum for Kunst Journal, der også er et af museets resultatomål, udkom lige efter årsskiftet. Endvidere udkom det første nummer af det nye magasin "indtryk", der fremover skal udkomme fire gange om året.

Tabel 19. Publikationer udgivet af Statens Museum for Kunst

	1996	1997	1998	1999
Kataloger til udstillinger på museet	6	0	0	4
Små bøger til udstillinger i egne lokaler	1	0	0	2
Publikationer ¹⁾ ved afsluttede forskningsprojekter	2	0	0	1
Årsskrift	0	1	1	1
Bestandskataloger	0	0	0	0
Kunstabøger	1	1	1	0

Blade og magasiner	2	1	1	5
Kataloger til udstillinger uden for museet	18	0	0	0
I alt	30	3	3	13

Note: En publikation, som udgives på flere sprog, tæller kun som én.

¹⁾ herunder ræsonnerede kataloger

Resultatkontraktens mål om at udgive bestandskataloger for samtlige museets malerier og skulpturer ventes stadig at kunne nås. Arbejdet er blevet forsinket på grund af SMK-databasen (kunst-databasen), se afsnit 5.3. Det første bestandskatalog om ældre dansk maleri bliver udgivet i 2000.

Det længe ventede ræsonnerede katalog om flamsk kunst blev udgivet elektronisk ved udgangen af 1999. Yderligere et ræsonneret katalog ventes at udkomme i 2000 og to i 2001.

5.6.6 Andre formidlingsaktiviteter

Museet afholder en lang række arrangementer, der alle har til hensigt at formidle museets samlinger eller dele heraf. I tabel 20 er givet en oversigt over disse arrangementer. Statens Museum for Kunst ser det som et væsentligt led i sit formidlingsarbejde at åbne museet for mange typer arrangementer. Museet lægger dog vægt på, at arrangementerne altid har en relation til museets hovedaktiviteter.

Tabel 20. Arrangementer og foredrag

	1996	1997	1998	1999
Arrangementer				
Sponsorarrangementer	21	0	2	14
Filmpremierer	0	0	0	2
Koncerter	7	2	4	4
Lærerkurser	10	0	3	33
Andre rekvirerede arrangementer	38	8	22	72
Foredrag				
Eksterne foredragsholdere på museet	59 ¹⁾	0	0	5
Foredrag ved museets medarbejdere				
Danske	41	42	25	58
Udenlandske	5	3	1	3
Forelæsninger ved museets medarbejdere				
Danske	13	5	7	29
Udenlandske	5	8	2	2

¹⁾ På museet blev der afholdt en foredragsrække "52 søndage – på sporet af det moderne", som løb over 52 søndage i 1996.

Resultatkontraktens mål om at lette publikums adgang til at bestille arrangementer er søgt opfyldt med hensyn til telefonbestilling. For såvidt angår bestilling af arrangementer via internettet gør det samme synspunkt sig gældende som vedrørende bestilling af omvisninger (se afsnit 5.6.4). Interessen for at afholde arrangementer på Statens Museum for Kunst var meget stor i 1999 og forventes at ville fortsætte i 2000.

5.7 Markedsføring og brugerundersøgelser

Statens museum for Kunst gennemførte en repræsentativ brugerundersøgelse op til museets genåbning i 1998, se virksomhedsregnskabet for 1998. I lyset af denne er der igangsat en mere målrettet markedsføring. Markedsføringsarbejdet er bl.a. blevet udbygget med museets nye hjemmeside, det nye magasin "indtryk", en udbygget aktivitetsplan samt en målrettet plan for annoncering.

I efteråret 1999 gennemførte museet i samarbejde med et privat reklamebureau en brugertilfredshedsundersøgelse under udstillingen "Blændværker". Undersøgelsen omfattede 500 respondenter. 85 pct. af de adspurgte var tilfredse med udstillingen, hvilket museet betragter som en meget høj tilfredsgrad.

5.8 Andre aktiviteter

5.8.1 Boghandel og café

I 1998 blev såvel driften af museets boghandel som caféen udliciteret, som det er forudsat i resultatkontrakten, der hermed er opfyldt på dette punkt.

Som en konsekvens af udliciteringen vedrører omsætningen i boghandlen ikke længere museets virksomhedsregnskab og vil derfor ikke indgå i dette. Fremover vil alene tallene for museets forlagssalg indgå i resultatanalysen. Den forpagtningsafgift, museet modtager fra boghandlen og caféen, fremstår som indtægt under formidling.

Tablet 21. Omsætning ved salg af bøger m.v. uden for museets regi

(løbende priser i kr.)	1996	1997	1998 ¹⁾	1999
Omsætning ved salg af bøger m.v.	410.217	137.600	30.821	795.844

¹⁾ Fra 1998 foregår al salg af museets publikationer gennem en ekstern boghandler. Tidligere forestod museet selv salget i museumsbygningen. Som følge af den ændrede praksis forekommer der et databrud i 1998. Fra 1998 er priserne ekskl. moms. På grund af en forsinket opgørelse for 4. kvartal 1998 er museets indtægt ved forlagssalg ikke med på regnskabet for 1998. Denne indtægt på 96.391 kr. indgår i regnskabet for 1999.

Opgaven med at sælge Statens Museum for Kunsts egne publikationer uden for museet har siden 1995 været udliciteret. Fra 1998 overgik også salget på selve museet til museets eksterne samarbejdspartner G.E.C. Gads Boglader A/S. Salget betragtes som tilfredsstillende.

5.8.2 Museumsklub

Resultatkontrakten pålægger museet at udvikle og indføre et nyt koncept for museets venneforening. Dette blev gennemført, da Museumsklubben blev oprettet og foreningen Kunstmuseets Venner nedlagt i 1998. Alle medlemmer af venneforeningen blev tilbudt medlemskab af den nye venneforening. Ved udgangen af 1999 talte Museumsklubben 2.555 medlemskaber – heraf mange parmedlemskaber. Resultatmålet betragtes som opfyldt, og museet vurderer det opnåede resultat som tilfredsstillende.

5.9 Generel ledelse og administration

Udgifterne til generel ledelse og administration er højere i 1999 end de tidligere år, mens den relative andel af de samlede driftsudgifter er uændret i forhold til tidligere – med undtagelse af 1997, hvor museet var lukket, og hvor administrationen som følge deraf fyldte forholdsmæssigt mere i de samlede omkostninger. Administrationsomkostningernes andel af de samlede omkostninger vurderes som passende. Årets resultat er positivt og afspejler bl.a., at indtægten fra museets hovedsponsor indtægtsføres her. Hertil kommer, at museet har foretaget en omprioritering mellem hovedformålene, så mindreforbruget modsvares af merforbrug på andre hovedformål, herunder hjælpefunktioner.

Tablet 22. Driftsregnskab vedrørende generel ledelse og administration

(1.000 kr. i årets priser)	1996	1997	1998	1999	2000
Indtægter	5.842	5.781	9.086	9.698	9.150
Statstilskud	5.742	5.681	8.800	8.800	9.000
Driftsindtægter	-	-	186	280	0
Tilskud fra fonde m.m.	100	100	100	618	150
Udgifter	5.842	5.781	6.602	7.772	9.607
Lønninger	3.819	3.989	4.460	4.917	5.897
Øvrige udgifter	2.023	1.792	2.142	2.855	3.710
Årets overskud	0	0	2.484	1.927	-457
Andel af samlede driftsudgifter (i pct.)	9	12	9	9	11

5.10 Hjælpefunktioner

I virksomhedsregnskabet for 1998 omfattede hjælpefunktionerne ligeledes den bygningsmæssige drift i øvrigt. Hvis udgifterne til den bygningsmæssige drift i øvrigt tælles med, ligger udgifterne til hjælpefunktioner i 1999 på niveau med udgifterne i 1998. Et fald i de samlede udgifter til bygningsmæssig drift kan næppe forventes, da udgifterne hertil har vist sig at være større end forudsat i forbindelse med resultatkontrakten, se afsnit 5.11.

Tabel 23. Driftsregnskab vedrørende hjælpefunktioner

(1.000 kr. i årets priser)	1996	1997	1998	1999	2000
Indtægter	11.777	14.151	19.507	3.601	2.640
Statstilskud	11.777	14.151	18.300	3.600	2.620
Driftsindtægter	912	-	55	1	0
Tilskud fra fonde m.m.	-	-	1.152	-	20
Disposition	-912	-	-	-	-
Udgifter	11.552	12.991	21.541	4.217	3.742
Lønninger	1.463	4.541	2.915	1.210	1.146
Øvrige udgifter	9.943	8.450	18.626	3.007	2.596
Disposition	146	-	-	-	-
Årets overskud	225	1.160	-2.034	-616	-1.102
Andel af samlede driftsudgifter (i pct.)	17	27	29	5	4

Note: Til og med 1998 omfatter hjælpefunktioner bl.a. bygningsmæssig drift og vedligeholdelse.

En afløber af byggesagen har været færdiggørelsen af biblioteket med tilhørende magasiner samt indretning af værkstedsområdet med en større ombygning af bade- og omklædningsforhold for håndværkerne. Der har endvidere været mindre ombygningsarbejder af kontorer i den gamle bygning og udskiftning af kontorinventar. Udgifterne til inventar og de afledte omkostninger ved udbygningen udgjorde ca. 2 mio. kr. Udgifterne til edb var på ca. 1 mio. kr.

5.11 Bygningsmæssig drift i øvrigt

I virksomhedsregnskabet for 1998 var den bygningsmæssige drift i øvrigt omfattet af hjælpefunktionerne, se afsnit 5.10.

På det tekniske område har 1999 været det år, hvor museets systemer skulle stå deres prøve samtidig med, at museets teknikere skulle lære at betjene systemerne. Der har været diverse indkøringsproblemer med nogle af systemerne. Baggrunden herfor skal findes i byggesagen, idet der under indkøringen af de tekniske systemer er fundet projektfejl, som endnu ikke er rettet.

Tabel 24. Driftsregnskab vedrørende bygningsmæssig drift i øvrigt

(1.000 kr. i årets priser)	1996	1997	1998	1999	2000
Indtægter	-	-	-	14.401	14.380
Statstilskud	-	-	-	14.400	14.280
Driftsindtægter	-	-	-	1	0
Tilskud fra fonde m.m.	-	-	-	-	100

Udgifter	-	-	-	17.539	17.888
Lønninger	-	-	-	1.193	1.109
Øvrige udgifter	-	-	-	16.346	16.779
Årets overskud	-	-	-	-3.139	-3.508
Andel af samlede driftsudgifter (i pct.)	-	-	-	21	20

Note: Til og med 1998 er bygningsmæssig drift og vedligeholdelse indeholdt i hjælpefunktioner.

Til den bygningsmæssige drift hører endvidere hele arbejdet med opbygning, sikring og belysning af udstillinger i samarbejde med husets øvrige afdelinger samt teknisk bistand i forbindelse med diverse arrangementer afholdt på museet i årets løb.

I 1999 har der været en del indkøringsproblemer med rengøringen af museet, der er udliciteret til Slots- og Ejendomsstyrelsen (SES). Disse problemer blev løst i løbet af året.

Det største problem for den bygningsmæssige drift er, at budgetterne, der blev lagt før museet var i drift efter ombygningen, har vist sig ikke at holde. De faktiske udgifter til driften af museet er langt større end de budgetterede. Denne udvikling ser ud til at fortsætte i 2000.

Tabel 25. Bygningsmæssig drift

	1996	1997	1998	1999
Bygningsmasse (huset i Sølvgade)				
Samlet bruttoetageareal (m ²)	22.400	22.400	37.700	37.700
heraf til publikumsarealer	6.350	6.350	13.040	13.040
heraf til administration, magasiner m.m.	10.650	10.650	16.460	16.460
heraf til øvrige formål (teknik m.v.)	5.400	5.400	8.200	8.200
Udgifter i kr.:				
Bygningsrelaterede kapitaludgifter	1.200.573	1.347.234	1.691.563	2.368.243
Bygningsrelaterede driftsudgifter	7.623.286	4.891.557	9.220.610	12.730.088
Bygningsrelaterede driftsudgifter pr. bruttoetagekvadratmeter	340	218	245	338
Antal bruttoetagekvadratmeter pr. årsværk til bygningsmæssig drift (m ²)	8.960	8.960	11.600	11.600
Udgifter til bygningsvedligeholdelse	305.660	233.014	664.921	1.116.483
Udgifter til bygningsvedligeholdelse pr. bruttoetagekvadratmeter	14	10	18	30
Udgifter til energi pr. bruttoetagekvadratmeter	175	88	125	169
Udgifter til bygningsmæssig drift af Vestindisk Pakhus	1.265.749	1.453.334	1.277.548	1.324.460

Udgifterne til den bygningsmæssige drift fremgår af tabel 25. Kun den nederste linie vedrører Vestindisk Pakhus, de øvrige oplysninger vedrører udelukkende huset i Sølvgade. De bygningsrelaterede kapitaludgifter omfatter skatter og afgifter samt lokaleleje. De bygningsrelaterede driftsudgifter omfatter hele bygningsdriften inkl. løn men ekskl. de bygningsrelaterede kapitaludgifter og udgiften til bygningsvedligeholdelse. Lønudgiften til drift af Vestindisk Pakhus indgår i denne udgift, da den konteres særskilt. De bygningsrelaterede driftsudgifter pr. bruttoetagekvadratmeter i 1999 ligger på niveau med udgiften i 1996 før ombygningen.

Udgifterne til bygningsvedligeholdelse omfatter udgifter afledt af bygningsyn samt dele af udgifterne til arbejdsmaterialer og teknisk vedligeholdelse, men ikke nogen lønudgift. Udgifterne til bygningsvedligeholdelse pr. bruttoetagekvadratmeter blev holdt på et lavt niveau op til og under byggesagen. Fremover vil der formodentlig forekomme en stigning i dette tal – tillige med en stigning i de bygningsrelaterede driftsudgifter – da udgifterne til bl.a. de pålagte tilsyn med museets tekniske udstyr (elevatorer, lifter, køleanlæg osv.), abonnementer på sikkerhedssystemer m.m. ventes at stige. Hertil kommer, at udgiften bør forøges, hvis bygningen skal holdes i en fornuftig stand.

Der afsættes årligt 1,5 mio. kr. til driften af Vestindisk Pakhus. Beløbet benyttes ikke fuldt ud, da der bl.a. sættes penge af til en kommende facaderenovering. Ved udgangen af 1999 var den øremærkede opsparring på 0,8 mio. kr., se afsnit 4.2. Statens Museum for Kunst benytter en del af huset til Den Kgl. Afstøbningssamling. Den almindelige drift heraf hører under museets samlede drift, hvorimod den bygningsmæssige drift hører under Vestindisk Pakhus.

Udgiften til energi pr. bruttoetagekvadratmeter var i 1999 lidt lavere end i 1996, hvilket må betragtes som tilfredsstillende. Det har ikke været muligt at fremskaffe klimakorrigerede tal, men det kan bemærkes, at såvel kolde vintre som varme somre belaster energjudgiften på grund af kravene til klimastyring. I 1997 og 1998 var energjudgifterne meget lave som følge af museets ombygning.

5.12 Grønt regnskab

Oversigten over energiforbrug m.m. i tabel 26 omfatter museets bygning i Sølvgade. Varmeforbruget udgjorde 102 kWh pr. m² i 1999. Dette forbrug betragtes som tilfredsstillende. Forbruget af el var i 1999 på 87 kWh pr. m². Det forholdvis høje forbrug hænger sammen med de krav, der stilles til et museums funktion, herunder primært klimastyring. Vandforbruget betragtes som passende.

Tabel 26. Energiregnskab

	1999
Opvarmet areal (m ²)	37.700
Varme (damp):	
forbrug (MWh)	3.846
forbrug pr. m ² (kWh)	102
El:	
forbrug (MWh)	3.271
forbrug pr. m ² (kWh)	87
Vand:	
forbrug (m ³)	5.040

6. PERSONALE OG ORGANISATION

Organisationsstrukturen blev ændret pr. 1. august 1999 og er atter under omlægning ved udgangen af 1999.

Figur 1. Organisations- og ledelsesstruktur pr. 31.12.1999

DIREKTION			
Direktør	Allis Helleland	Den Kongelige Maleri- og Skulptursamling	
Vicedirektør	Bjarne Bach Østergaard	Overinspektør	Vibeke Petersen
Informationschef	Christa Larsen	Den Kongelige Kobberstiksamling	
		Overinspektør	Chris Fischer
		Udstillingsafdelingen	
		Udstillingschef	Eva Friis
		Konserveringsafdelingen	
		Chefkonservator	Henrik Bjerre
		Publikums- og Formidlingsafdelingen	
		Fung. afdelingsleder	Elisabeth Cederstrøm
		Marketingafdelingen	
		Konst. marketingchef	Tine Wickers
		Drift- og Sikkerhedsafdelingen	
		Driftschef	Michael Kjærsgaard Hansen
		Vagt- og Serviceafdelingen	
		Vagtchef	John Arnoldus
		Administrationsafdelingen	
		Vicedirektør	Bjarne Bach Østergaard

Fra 1998 til 1999 er årsværksforbruget steget med 32,3 årsværk. Dette er en konsekvens af museets genåbning. De fleste af de ansættelser, der fandt sted i 1998, har først fået fuld virkning i 1999. Hertil kommer nye stillinger primært i Vagt- og Serviceafdelingen, i den nyoprettede Udstillingsafdeling, i Publikums- og Formidlingsafdelingen samt i Den Kgl. Maleri- og Skulptursamling. Disse nyansættelser slår først fuldt igennem i 2000.

Tabel 27. Personaleforbrug fordelt på afdelinger

(antal årsværk)	1996	1997	1998	1999	2000
Den Kgl. Maleri- og Skulptursamling	18,8	14,0	11,0	12,2	14,6
Den Kgl. Kobberstiksamling	9,5	11,0	10,2	8,3	7,9
Udstillingsafdelingen ¹⁾	-	-	-	4,6	12,3
Konserveringsafdelingen ²⁾	13,5	11,9	13,9	10,6	9,9
Publikums- og Formidlingsafdelingen ³⁾	5,4	3,5	6,9	15,6	-
Marketingafdelingen ⁴⁾	-	-	-	-	3,8
Undervisnings- og Formidlingsafdelingen ⁵⁾	-	-	-	-	10,9
Drift- og Sikkerhedsafdelingen ⁶⁾	38,9	9,6	12,3	9,6	8,0
Vagt- og Serviceafdelingen ⁶⁾	-	17,8	26,4	50,5	49,3
Administrationsafdelingen	10,6	11,0	13,2	14,5	15,2
Direktionen	2,0	2,1	3,1	3,4	3,4
Statens Museum for Kunst i alt	98,7	80,8	97,1	129,4	135,4

Note: Antallet af årsværk er opgjort som det samlede forbrug ved årets udgang

¹⁾ Ny afdeling pr. 1.8.1999

²⁾ Indtil 1.8.1999: Konserverings- og registreringsafdeling

³⁾ Under omlægning pr. 31.12.1999. Indtil december 1997 dækker tallene over bemanningen i museets Informationsafdeling

⁴⁾ Ny afdeling pr. 15.12.1999

⁵⁾ Ny afdeling pr. 1.4.2000

⁶⁾ Indtil udgangen af 1997 hørte vagtpersonalet under Drift- og Sikkerhedsafdelingen

Museet har ansat to forskere i tidsbegrænsede stillinger i Den Kgl. Maleri- og Skulptursamling. Dette er et led i styrkelsen af forskningen som forudsat i resultatkontrakten. Hertil kommer ekstra studenterarbejdskraft til arbejdet med bestandskatalogerne. Variationen i Den Kgl. Kobberstiksamlings personaleforbrug hænger primært sammen med den tilskudsfinansierede forskning.

Udstillingsafdelingen fungerede pr. 1. august 1999. Denne organisationsændring bestod dels af en overførsel af personale fra andre afdelinger dels af nye stillinger. Fra Drift- og Sikkerhedsafdelingen overflyttedes tre museumshåndværkere, en snedker og en snedkerlærling. Fra Konserveringsafdelingen overflyttedes registraturrens låneregistrator, og en inspektørstilling blev konverteret til yderligere en låneregistratorstilling. Opgaver, der tidligere havde ligget i Administrationsafdelingen, nemlig fotoadministration samt udvikling af kunstdatabasen, blev ligeledes overført, og det resulterede i to nyoprettede stillinger som fotoadministrator og museumsinspektør. En stilling som sektionsleder blev nedlagt og stillingen som udstillingschef blev oprettet.

I Publikums- og Formidlingssektionen er der oprettet en ny stilling som sekretariatsmedarbejder, og der er ansat ekstra studentermedhjælp i bookingen. I biblioteket, der hører under administrationsafdelingen, er der ansat en bibliotekar til projektet med sammenlægning af museets biblioteker.

Vagt- og Serviceafdelingen har gennem det første år efter genåbningen af museet fundet sit mand-skabsmæssige leje. Ved årets slutning udgjorde vagtpersonalet i alt 26 fuldtidsansatte, 7 deltidsansatte og 49 timelønnede afløsere. Dette niveau, der i 1999 var på 46,4 årsværk, ligger væsentligt over det, der blev forudsat i forbindelse med resultatkontrakten, og over det niveau, museet havde forudsat i forbindelse med sit budget for 1999. Det var således nødvendigt at forøge budgettet på vagtområdet flere gange i løbet af året.

Tablet 28. Personaleforbrug fordelt på personalegrupper

(antal årsværk)	1996	1997	1998	1999	2000
Museumsvagter	26,1	16,0	24,4	46,4	44,8
Museumsinspektører	12,7	12,8	12,9	12,8	12,0
Administrativt personale	15,8	15,9	14,9	18,2	20,8
Håndværkere	13,9	9,2	11,3	11,1	12,0
Konservatorer og konserveringsteknikere	7,5	7,4	7,5	7,5	8,6
Undervisere	-	-	0,7	2,5	2,1
Formidlere	-	-	0,4	1,3	1,3
Chefer	6,9	7,0	8,0	9,5	11,0
Butikspersonale	2,1	1,1	-	-	-
Bibliotekarere	3,0	3,0	4,2	3,2	4,0
Teknikere	-	-	2,3	2,8	2,9
Ph.d. studerende ¹⁾	1,2	2,0	1,8	0,2	-
Projektmedarbejdere	-	-	-	-	2,3
Studentermedarbejdere	6,1	6,1	6,4	8,5	8,7
Omvisere	2,7	0,6	1,2	4,6	3,9
Lærlinge og praktikanter	0,7	0,3	1,0	1,0	1,0
Statens Museum for Kunst i alt	98,7	81,4	97,1	129,4	135,4

¹⁾ Museet beskæftiger tillige ph.d. studerende, der samfinansieres med Kulturministeriet og Forskerakademiet. Disse lønnes ikke af museet.

Personaleomsætningen blandt det fastansatte personale var temmelig høj i 1999, hvor museet skulle tilpasse sig et nyt og meget større hus med en ny organisationsstruktur.

Tabel 29. Personaleomsætning¹⁾

	1996	1997	1998	1999
Tiltrådte (antal personer)	3	9	24	23
Fratrådte (antal personer)	5	8	6	15
Antal beskæftigede (ultimo)	76	77	95	103
Personaleomsætning i procent	7	10	7	15

¹⁾ I opgørelsen er ikke medregnet studentermedarbejdere, lærlinge, omvisere og timelønnede museumsvagter.

Personaleomsætningen beregnes som antal fratrådte i pct. af det gennemsnitlige antal ansatte i året.

1999 var – ligesom 1998 - præget af et højt sygefravær. I 1999 havde museet 8 langtidssyge fordelt med en i Den Kgl. Maleri- og Skulptursamling, en i Udstillingsafdelingen, to i Konserveringsafdelingen, tre i Vagt- og Serviceafdelingen og en i Administrationsafdelingen. Langtidssygdom defineres som en sammenhængende periode med mere end 30 sygedage. Regnes disse perioder med langtidssygdom fra, er det gennemsnitlige sygefravær 7 dage pr. årsværk. Herudover har 10 medarbejdere haft en særlig høj sygelighed. Særlig høj sygelighed defineres som sygefravær på 20 dage eller mere gennem året, hvor ingen sammenhængende periode er længere end 30 dage. Hvis disse 10 medarbejdere tages ud af beregningen, er det gennemsnitlige sygefravær for museets øvrige medarbejdere – ekskl. langtidssygemeldinger – 5 dage. Dette niveau er acceptabelt.

Tabel 30. Sygefraværstatistik fordelt på afdelinger

(antal sygedage pr. årsværk)	1996	1997	1998	1999
Den Kgl. Maleri- og Skulptursamling	8	6	12	7
Den Kgl. Kobberstiksamling	7	13	2	3
Udstillingsafdelingen ¹⁾	-	-	-	18
Konserveringsafdelingen ²⁾	16	5	17	44
Publikums- og Formidlingsafdelingen ³⁾	5	2	8	6
Drift- og Sikkerhedsafdelingen ⁴⁾	14	17	20	6
Vagt- og Serviceafdelingen ⁴⁾	-	2	9	13
Administrationsafdelingen	6	6	18	7
Statens Museum for Kunst i alt	11	8	13	13

¹⁾ Ny afdeling pr. 1.8.1999

²⁾ Indtil 1.8.1999: Konserverings- og registreringsafdeling

³⁾ Opgørelsen for 1996 svarer til den daværende Informationsafdeling

⁴⁾ Til og med 1996 var vagt- og servicefunktionen en del af Drift- og Sikkerhedsafdelingen

Det første hele år i drift efter genåbningen har været temmelig hektisk og har derfor givet anledning til omfattende overarbejde. Dette har medført dels store udbetalinger til såvel over- som merarbejde dels en stor pukkel af ikke-afviklet afspadsering ved årets udgang.

Tabel 31. Over- og merarbejde

	1996	1997	1998	1999
Udbetalt vederlag for overarbejde (kr.)	253.853	88.570	301.609	293.301
Udbetalt vederlag for merarbejde (kr.)	30.000	0	0	41.894
Optjente afspadseringstimer (ultimo)	-	-	-	2.140

Den planlagte revision af museets personalepolitik blev ikke gennemført i 1999. Dette er meget uheldigt ud fra hensynet til personalelejen, men har desværre været en konsekvens af det høje arbejdspris i forbindelse med opstarten efter genåbningen. Arbejdet med en revision af personalepolitikken afsluttes i 2000.

7. ANLÆG

§ 21.33.72 Statens Museum for Kunst, udbygning i Østre Anlæg Anlægsregnskab for 1999

	Hjemmel	Bygge- start	Forventes afsluttet	Total- udgift mio. kr.	Stats- udgift mio.kr.	Årets udgift mio. kr.	Forventet restudgift mio. kr.
Udbygning af Statens Museum for Kunst	Akt 200 20/4-1994 Akt 224 10/6-1998	1996	2003	239,1	239,1	11,5	3,8 ¹⁾
Børnenes Kunstmuseum	Akt 69 29/11 -1995	1997	2000	8,0 ²⁾	0,6 ²⁾	0,9	0,3
Etablering af køleanlæg	Akt 196 29/5 -1991	1991	2000	7,9 ³⁾	7,9 ³⁾	0,1	0,0
I alt				255,0	247,6	12,5	4,1

Note: Udgifterne opgives i indeks 156.

¹⁾ Beløbet er ekskl. voldgiftssager.

²⁾ Beløbene indeksreguleres ikke, da der er tale om et mindre byggearbejde.

³⁾ Beløbene indeksreguleres ikke (der ikke er nogen restudgift).

Der har i årets løb været travlt med afleveringsforretninger med mangelfhjælpning til følge. Denne proces var ikke færdig, før vi gik over til etårseftersyn af de forskellige entrepriser. Konklusionen omkring denne proces blev, at mange af de mangelfhjælper, der har været, ikke er udført tilfredsstillende. Dette indebærer, at museet står tilbage med mange problemer, der vil belaste museet i årene fremover.

Etablering af et køleanlæg, som blev ændret til installation af et CTS-anlæg i den gamle del af museet, og som har kørt sideløbende med byggesagen, blev færdiggjort i 1999. Dog mangler etårseftersynet. Det samlede anlæg har vist sig som et godt hjælpemiddel i dagligdagen, og vil fremover kunne bidrage til at reducere museets energiforbrug. Ibrugtagningen af anlægget har vist, at museet har problemer med ventilation i den gamle del af huset. Med baggrund heri er der blevet udarbejdet en ventilationsrapport, der anviser løsningsmodeller.

Bevillingsafregning for § 21.33.72. Statens Museum for Kunst, udbygning i Østre Anlæg

Resultatopgørelse 1999:	Udgifter	Indtægter
Bevilling (B + TB)	0,7	0,0
Regnskab	12,5	3,8
Afvigelse mellem bevilling og regnskab	-11,8	-3,8
Ikke-fradragsberettiget købsmoms	-	-
Bevillingstekniske omflytninger	3,8	-3,8
Årets overskud	-8,0	-

Opgørelse af akkumuleret resultat:	Udgifter	Indtægter
Akkumuleret overskud ultimo 1998	10,4	-
Årets overskud	-8,0	-
Akkumuleret overskud til videreførsel ultimo 1999	2,4	-

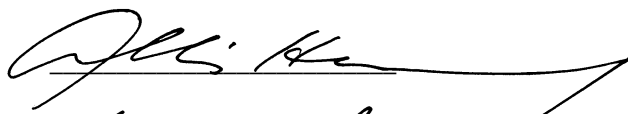
Byggesagen vedrørende udbygningen af Statens Museum for Kunst kan komme til at trække ud i meget lang tid bl.a. på grund af voldgiftssager. Børnenes Kunstmuseum forventes afsluttet i 2000. Museet modtog i 1999 3,8 mio. kr. af de forventede 7,4 mio. kr. fra Egmont Fonden til Børnenes Kunstmuseum. I 1998 modtog museet 2,7 mio. kr., og de resterende 0,9 mio. kr. forventes modtaget, når regnskabet for dette byggeri er afsluttet. På køleanlægget mangler som nævnt kun etårseftersynet, der ikke ventes at give anledning til yderligere udgifter på sagen. På lov om tillægsbevilling for finansåret 2000 forventes optaget en bevilling på 0,9 mio. kr. i niveau 2000 som følge af manglende pl-regulering under byggesagen. Den forventede restudgift ekskl. voldgiftssager er på 4,2 mio. kr. i niveau 2000. Dette beløb finansieres ved hjælp af det akkumulerede overskud på 2,4 mio. kr., det resterende beløb fra Egmont Fonden og beløbet, der forventes optaget på lov om tillægsbevilling. Byggeregnskab for afsluttede byggearbejder vil blive afrapporteret i museets virksomhedsregnskab.

8. PÅTEGNINGER

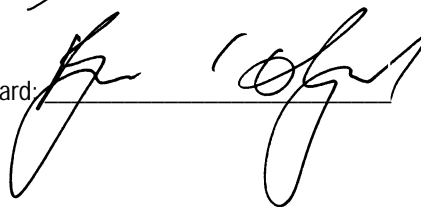
Virksomhedsregnskabet godkendt i foreliggende form:

Statens Museum for Kunst, dato: 8.5.00

Direktør Allis Helleland:

Vicedirektør Bjarne Bach Østergaard:

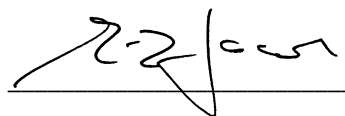
Kulturministeriet godkender herved Statens Museum for Kunsts virksomhedsregnskab for perioden 1/1 – 31/12 1999.

Godkendelsen omfatter det ordinære regnskab, jf. Finansministeriets bekendtgørelse nr. 1163 af 20. december 1994 om statens regnskabsvæsen m.v. § 9, samt museets regnskabsmæssige forklaringer.

Den øvrige del af virksomhedsregnskabet giver efter ministeriets vurdering et dækkende og dokumenteret billede af museets virksomhed i 1999.

Kulturministeriet, dato: 5/5-2000

Departementschef Erik Jacobsen:

BILAG 1: OVERSIGT OVER ERHVERVELSER I 1999

MALERIER

KMS8078

L.A. Ring: *Drænrørsgravere*, 1885
Olie på lærred, 142,5 x 111,5 cm
Købt 27.10.1999 af privat

KMS8079

V. Schönheyder Møller: *Coucher de soleil*, 1900
Olie på lærred, 116,0 x 88,3 cm
Købt 30.11.1999 hos Bruun Rasmussen
Kunstauktioner

KMS8055

J.A. Jerichau: *Dante. Profeter, Opus I*, 1912-13
Olie på lærred 195,5 x 135,7 cm
Købt 23.3.1999 på Kunsthallens Auktioner

KMS8057

William Scharff:
Nordsjællandsk bondekone, 1926
Olie på lærred, 250,7 x 130,3 cm
Købt 27.5.1999 af privat

KMS8054

Sven Dalsgaard: *I udkanten af byen II*, 1956
Olie på lærred, 140 x 205 cm
Købt 24.2.1999 på Kunsthallens Auktioner

KMS8056

Albert Mertz: *Universets arkitektur II*, 1961
Olie på lærred, 73,2 x 100,5 cm
Købt 6.5.1999 af privat

KMS8074

Knud Hvidberg: *Glimt*, 1963
Olie på lærred, 116 x 104 cm
Købt 23.9.1999 af privat

KMS8075

Knud Hvidberg: *Ultramarin baggrund*, 1964
Olie på lærred, 130 x 118 cm
Købt 23.9.1999 af privat

KMS8076

Knud Hvidberg: *I bedste velgående*, 1964
Olie på lærred, 130 x 118 cm
Købt 23.9.1999 af privat

KMS8077

Knud Hvidberg: *Intermission*, 1967
Olie på lærred, 24 x 27 cm
Købt 23.9.1999 af privat

KMS8084

Gerhard Richter:
Schwarz, Rot, Gold, 855/3, 1998
Olie bag på glas (hinterglas), 21,0 x 29,7 cm
Købt 25.10.99 af Galerie Fred Jahn

KMS8085

Gerhard Richter:
Schwarz, Rot, Gold, 855/4, 1998
Olie bag på glas (hinterglas), 21,0 x 29,7 cm
Købt 25.10.99 af Galerie Fred Jahn

KMS8086

Gerhard Richter:
Schwarz, Rot, Gold, 855/6, 1998
Olie bag på glas (hinterglas), 21,0 x 29,7 cm
Købt 25.10.99 af Galerie Fred Jahn

KMS8087

Gerhard Richter:
Schwarz, Rot, Gold, 855/36, 1998
Olie bag på glas (hinterglas), 21,0 x 29,7 cm
Købt 25.10.99 af Galerie Fred Jahn

KMS8088

Gerhard Richter:

Schwarz, Rot, Gold, 855/42, 1998

Olie bag på glas (hinterglas), 21,0 x 29,7 cm

Købt 25.10.99 af Galerie Fred Jahn

KMS8089

Gerhard Richter:

Schwarz, Rot, Gold, 855/43, 1998

Olie bag på glas (hinterglas), 21,0 x 29,7 cm

Købt 25.10.99 af Galerie Fred Jahn

KMS8090

Gerhard Richter:

Schwarz, Rot, Gold, 855/54, 1998

Olie bag på glas (hinterglas), 21,0 x 29,7 cm

Købt 25.10.99 af Galerie Fred Jahn

KMS8091

Gerhard Richter:

Schwarz, Rot, Gold, 855/60, 1998

Olie bag på glas (hinterglas), 21,0 x 29,7 cm

Købt 25.10.99 af Galerie Fred Jahn

KMS8092

Gerhard Richter:

Schwarz, Rot, Gold, 855/63, 1998

Olie bag på glas (hinterglas), 21,0 x 29,7 cm

Købt 25.10.99 af Galerie Fred Jahn

KMS9002

Gerhard Richter:

Schwarz, Rot, Gold, # 855, 1998

Sort og rødt panel: Jernoxydfattig floatglas med påbrændt emaljefarve

Guld panelet: Floatglas dækket med guldpulver, påbrændt som keramisk glasur

3-delt – det samlede mål er 300 x 480 cm

Købt 25.10.99 af Galerie Fred Jahn

SKULPTURER**KMS8093 ***

Gunnar Aagaard Andersen:

Lysskulptur uden lys, 1976

Akryl plast, 121 x 42 x 42 cm

Købt 17.12.1999 s.m. KMS8094-97

KMS8094 *

Gunnar Aagaard Andersen:

Lysskulptur uden lys, 1976

Akryl plast, 121 x 42 x 42 cm

Købt 17.12.1999 s.m. KMS8093 og KMS8095-97

KMS8095 *

Gunnar Aagaard Andersen:

Lysskulptur uden lys, 1976

Akryl plast, 121 x 49,5 x 49,5 cm

Købt 17.12.1999 s.m. KMS8093-94

og KMS8096-97

KMS8096 *

Gunnar Aagaard Andersen:

Lyskoncentration. Hvid-gul-grøn, 1979

Akryl plast, 120 x 120 x 120 cm

Købt 17.12.1999 s.m. KMS8093-95 og KMS8097

KMS8097 *

Gunnar Aagaard Andersen:

Lyskoncentration. Hvid-gul-rød, 1979

Akryl plast, 120 x 120 x 120 cm

Købt 17.12.1999 s.m. KMS8093-96

* De 5 Gunnar Aagaard Andersen værker er erhvervet samlet med støtte fra Statens Museumsnævn. Disse værker figurerede som deponeringer i 1998.

KMS8072Niels Guttormsen: *Stavær*, 1968

Forskallingsbrædder malet ultramarin, tetraederkantlængder 195 x 244 x 293 cm

Købt juni 1999 af kunstneren

KMS8060

Bjørn Nørgaard: *Gipsobjekt*, 1967
Masonit, gips, ståltråd, træ,
22,0 x 31,5 x 22,5 cm
Købt 15.6.1999 s.m. KMS8061-71 af privat

KMS8061

Bjørn Nørgaard: *Sagsforhold. 1/2 skohæl*,
1967
Del af skohæl (læder, træ, kunststof),
9,5 x 8,0 x 6,0 cm
Købt 15.6.1999 s.m. KMS8060 og
KMS8062-71 af privat

KMS8062

Bjørn Nørgaard: *Glasmodel*, 1967
Glas, træ og hessian, søm, 6,5 x 15,0 x 12,5 cm
Købt 15.6.1999 s.m. KMS8060-61 og
KMS8063-71 af privat

KMS8063

Bjørn Nørgaard: *Overhældning*, 1967
Gips, 19,7 x 51,0 x 39,5 cm
Købt 15.6.1999 s.m. KMS8060-62 og
KMS8064-71 af privat

KMS8064

Bjørn Nørgaard: *Gips og lodret ståltrådsnet i papæske*, 1967
Gips, ståltråd, pap, markat, papirtape, 23,5 x
39,5 x 40,0 cm
Købt 15.6.1999 s.m. KMS8060-63 og
KMS8065-71 af privat

KMS8065

Bjørn Nørgaard: *Gips og vandret ståltrådsnet i papæske*, 1967
Gips, ståltrådsnet, pap, træ, søm, stålkræmper,
23,5 x 33,5 x 36,5 cm
Købt 15.6.1999 s.m. KMS8060-64
og KMS8066-71 af privat

KMS8066

Bjørn Nørgaard: *Sammenhobninger*, 1967
15 syltetøjsglas, 1 metaldåse, værktøj, pensler,
div. objekter, h.: 23 cm
Købt 15.6.1999 s.m. KMS8060-65 og
KMS8067-71 af privat

KMS8067

Bjørn Nørgaard: *Sammenhobninger*, 1967
Glas, glaseret keramik, træ, metal,
27,0 x 14,5 x 14,5 cm
Købt 15.6.1999 s.m. KMS8060-66 og
KMS8067-71 af privat

KMS8068

Bjørn Nørgaard: *Tatlin-tårnet*, 1973
Glas, træ, zink, ståltråd, skruer, søm,
67,0 x 51,0 x 43,5 cm
Købt 15.6.1999 s.m. KMS8060-67
og KMS8069-71 af privat

KMS8069

Bjørn Nørgaard: *En socialistisk arbejders martyrium*, 1975
Gips, 66,5 x 41,0 x 38,5 cm
Købt 15.6.1999 s.m. KMS8060-68
og KMS8069-71 af privat

KMS8070

Bjørn Nørgaard: *Præpareret svinehoved med papkrone*, 1975
Præpareret svinehoved, ståltråd, pap crepepapir,
26,0 x 25,5 x 29,5 cm
Købt 15.6.1999 s.m. KMS8060-69 og
KMS8071 af privat

KMS8071

Bjørn Nørgaard: *Objekt fra "Vildanden"*,
1978
Porcelæn, træ, masonit, gips, m.m.,
38,8 x 14,0 x 12,0 cm
Købt 15.6.1999 s.m. KMS8060-70 af privat

KMS8059

Bjørn Nørgaard: *Rampe*, 1973
Gips, stof og plexiglasrør, 31,5 x 98,0 x 15,0 cm
Købt 15.6.1999 af privat

KMS8073

Martin Erik Andersen: *Ikonostasis*, 1999
Bemalt stål, lysstofrør, akrylstriik,
330 x 190 x 842 cm
Købt 15.7.1999 af Galleri Susanne Ottesen

GIPSAFSTØBNINGER

Statue. *Hængende Marsyas*
(*den røde Marsyas*)
Romersk marmorkopi efter græsk original
Sent 3. årh. eller 2. årh. f. Kr.
254,5 x 60 x 60 cm (incl. sokkel)
Byttehandel med Archäologische Sammlung der
Universität, Zürich

FOTOGRAFIER**KMS8053**

Finn Reinbothe: *24 Danish Poems*, 1998
Fotografi, indrammet individuelt i lakerede træ-
rammer, 50 x 70 cm (uden ramme)
Gave januar 1999 fra Ny Carlsbergfondet

KMS8080

Gerhard Richter: *Orchidee, version I*, 1998
Farvefoto mellem plexiglas, 29,5 x 32,7 cm
Købt 25.10.99 af Galerie Fred Jahn

KMS8081

Gerhard Richter: *Orchidee, version II*, 1998
Farvefoto mellem plexiglas, 29,3 x 37,3 cm
Købt 25.10.99 af Galerie Fred Jahn

KMS8082

Gerhard Richter: *Ophelia*, 1998
Chibachrome foto ml. plexiglas og aluminium,
102,3 x 116,2 cm
Købt 25.10.99 af Galerie Fred Jahn

KMS8083

Gerhard Richter: *Guildenstern*, 1998
Chibachrome foto ml. plexiglas og aluminium,
102,0 x 116,4 cm
Købt 25.10.99 af Galerie Fred Jahn

KMS8098

Mads Gamdrup: *After the fact*, 1999
Separeret farvenegativ, 175 x 124 cm
Købt 22.12.1999 af galleri Nils Stærk

KMS8099

Mads Gamdrup: *After the fact*, 1999
Separeret farvenegativ, 175 x 124 cm
Købt 22.12.1999 af galleri Nils Stærk

KMS9000

Mads Gamdrup: *After the fact*, 1999
Separeret farvenegativ, 124 x 274 cm
Købt 22.12.1999 af galleri Nils Stærk

KMS9001

Mads Gamdrup: *After the fact*, 1999
Separeret farvenegativ, 124 x 274 cm
Købt 22.12.1999 af galleri Nils Stærk

Inv.nr. 1999-7/10

Niels Bonde (da. f. 1961): "*Cctv (home)*"
(*closed circuit tv. (home)*), 1998
4 fotos
Købt 16.4.1999

Inv.nr. 1999-171

Peter Land: *The Lake (The lake with a boat at a bank)*, 1999

12 farvefotografier, 49 x 49 cm

Købt dec. 1999

TEGNINGER**Inv.nr. 1999-1/3**

Karen Kilimnik (amer. f. 1962):

The Three Muses, 1988.

Black Bows, 1988.

Blue Dress Butterfly, 1998

3 tegninger

Købt 25.1.1999

Inv.nr. 1999-4/6

Martin Erik Andersen (da. f. 1964):

Uden titel, 1995. Tegning.

Uden titel, 1996. Collage.

Uden titel, 1996. Collage

Købt 16.4.1999

Inv.nr.1999-12/24 og 1999-170

David Shrigley (amer. f. 1965):

Untitled (Hush), 1996

Untitled (Your sorrow), 1996

Untitled (A description or a list of criteria or something), 1996

Untitled (Leaf), 1996

Untitled (Why we have failed as a nation), 1996

Untitled (The friendly intestine), 1996

Untitled (The party is over the stripper is dead), 1997

Untitled (Doll to keep the good spirits away), 1997

Untitled (Aerial), 1998

Untitled (Do you really want plastic surgery?), 1998

Untitled (Voicing various concerns), 1998

Untitled (MY DICK – When I was younger my dick was bitten off by a shark), 1998

Untitled (The train of her dress was carried by a dog), 1998

Untitled (In the darkness), 199?

14 tegninger

Købt 21.5.1999

Inv.nr. 1999-25/32

Sonja Ferlov Mancoba (da. 1911-1984):

Uden titel, 1930'erne

8 tegninger

Gave 1999 fra Charlotte Mortensen

Inv.nr. 1999-34/37

Ib Braase (da. f. 1923): *Uden titel*

4 tegninger

Gave 26.4.1999 fra Generalinde Koefoeds Legat

Inv.nr. 1999-38

C.W. Eckersberg (da. 1783-1853): *Nadveren*

Tegning

Købt 21.4.1999

Inv.nr. 1999-40

Artnode (da. Niels Bonde, Kim Borreby, Mogens Jacobsen, Martin Pingel, Nikolaj Recke, Morten Schjødt): *100 tegninger*, 1998

100 tegninger

Købt 5.5.1999

Inv.nr. 1999-41

Aniello Falcone (ital. 1600-1650):

Liggende mandlig figur i orientalsk dragt

Tegning

Købt 22.3.1999

Inv.nr. 1999-42

Massimo Stanzione (ital. 1585-1656):
Den hellige Bruno overgiver carteuserordenens regler til sine ordensbrødre
Tegning
Købt 22.3.1999

Inv.nr. 1999-66

C.W. Eckersberg (da. 1783-1853): *Panorama af Kronborg og Helsingør, 1824*
Tegning
Overdraget af Kulturværdiudvalget 18.6.1999

Inv.nr. 1999-67

Martin Erik Andersen (da. f. 1964):
Ikonostasis 1-10, 1999
10 tegninger
Købt 18.8.1999

Inv.nr. 1999-68

Johan Thomas Lundbye (da. 1818-1848):
Mandsportræt
Tegning
Gave 1999 fra Henrik Bramsen

Inv.nr. 1999-69

Christen Købke (da. 1810-1848):
Tre mænd i en robåd
Tegning
Gave 1999 fra Henrik Bramsen

Inv.nr. 1999-70

Francis Picabia (fr. 1879-1953):
Les lavendières, 1949
Tegning
Købt 4.10.1999

Inv.nr. 1999-71/72

Peter Lautrop (da. f. 1944): *Uden titel, 1998*
2 tegninger
Købt 17.11.1999

Inv.nr.1999-74/123

Hans Lollesgaard (da. 1923-1993)
50 tegninger og grafiske blade fra forskellige perioder
Købt 16.8.1999

Inv.nr. 1999-124/133

Torben Ebbesen (da. f. 1945):
Stol, 1977. Tegning
Spor efter energi, 1977. Tegning m.m.
Røntgenbillede af Piero della Francescas hat, 1978. Fotocollage
Fremtoning, 1978. Bearbejdede fotos
Under jorden, 1979. Bearbejdet foto
Forlæg til Documenta, Kassel, 1982.
Tegning m.m.
Ohms hus. Jysk Telefon, 1983. Olie m.m. på papir
No. 33 (verso), 1989. Olie, collage på papir
Hudflager, 1991. Tegning
Hammerhoved. (Engel), 1990'erne?
Olie, tegning
10 arbejder på papir
Købt 20.8.1999

Inv.nr. 1999-166

Johan Tobias Sergel (sv. 1740-1814):
Baron Clemens August von Haxthausen i Stockholm 1782, 1782
Tegning
Købt 28.12.1999

Inv.nr. 1999-167

Marco Pino (ital., ca. 1520/25 - efter 1579),
tilskrevet: *Alexander den Store ved belejringen af Tyros*
Tegning
Købt 28.12.1999

Inv.nr. 1999-168

Agostino Melissi (ital., ca. 1615-1686):

Dansende foran en loggia

Tegning

Købt 28.12.1999

Inv.nr. 1999-169

Baccio del Bianco (ital. 1604-1656): *Tre studier til et teaterkostume*

Tegning

Købt 28.12.1999

Inv.nr. 1999-172

Per Kirkeby: *Uden titel*, 1998

Tegning

Købt 7.4.1999

TRYK**Inv.nr. 1999-11**

Imi Knoebel (ty. f. 1940): *Uden titel*, ca.1997

5 farveserigrafier

Købt 3.5.1999

Inv.nr. 1999-39

Jacques Bellange (fr., aktiv i Nancy 1602-1616):

Kvinderne ved graven

Radering

Købt 29.4.1999 med tilskud fra Statens

Museumsnævn

Inv.nr. 1999-43

Giovanni Battista Tiepolo (ital. 1696-1770): *Den hellige Josef med Jesusbarnet*, 1750'erne

Radering

Købt 5.7.1999

Inv.nr. 1999-54/65

Johann Elias Ridinger (ty. 1698-1767):

Skabelsen og syndefaldet

12 raderinger

Testamentarisk gave 13.8.1999 fra generalvikar

Ib Andersen

Inv.nr. 1999-134/158

Per Arnoldi (da. f. 1941): *Lille fransk vindue*,

ca.1990. 21 akvatinter. Sort opdeling, ca.1990. 4

akvatinter

Købt 4.10.1999

Inv.nr. 1999-159/160

Susanne Mark (da. f. 1945): *Piazza*, 1999.

Solpletten, 1999

2 fotogravurer

Købt 13.12.1999

Inv.nr. 1999-162/165

Vibeke Mencke Nielsen (da f. 1937):

Uden titel, 1999

8 raderinger

Købt december 1999

AKVAREL/GOUACHE**Inv.nr. 1999-33**

Geneviève Claisse (fr. f. 1935): *Uden titel*, 1960

Gouache

Købt 26.5.1999

Inv.nr. 1999-44/53

Rita Kernn-Larsen (da. 1904-1998):

Uden titel, 1939

10 akvareller

Købt 16.8.1999

Inv.nr. 1999-73

Félix del Marle (fr. 1889-1952):

Uden titel, 1930'erne?

Gouache

Købt 16.11.1999

Inv.nr. 1999-161

Erik Hoppe (da. 1896-1968):

Figurer i landskab, 1. halvdel af 1960'erne?

Akvarel

Købt 7.10.1999

BILAG 2: BEGRUNDELSER FOR ERHVERVELSERNE I 1999

I henhold til museets resultatkontrakt for 1998-2001 er der opstillet følgende mål for indsamling:

1. Styrke samlingerne af udenlandsk kunst til perspektivering af dansk kunst.

Den tyske kunstner Gerhard Richter er i 1999 valgt som særligt indsatsområde, da hans indflydelse på maleriets udvidede grænser med hensyn til teknik og indhold, også når det gælder den danske kunst fra 1960'erne og videre frem, må siges at være vældig stor. Museet ejede i forvejen et enkelt værk *Gråt spejl* fra 1992. Med det som udgangspunkt har museet i 1999 erhvervet en serie af værker, hvor han arbejder med spejlelementet. Det drejer sig om hovedværket *Sort Rødt Guld* fra 1998 og 9 små billeder fra serien på 64 dele med farverne sort rødt gul, hvor han videreudvikler det samme tema. Desuden har vi erhvervet to fotos fra serien *Orkidé* og to fotos, hvor motivet er hans abstrakte maleri, i alt 14 værker, så museet kan give Richter en præsentation, der både tilgodeser hans arbejde med værkserier i stort og lille format og hans fotografiske værkdel.

Til perspektivering af den store Richard Mortensen gave, som museet modtog i 1995, er erhvervet tre værker af franske kunstnere som tilhørte kredsen omkring Galerie Denise René i Paris: en sortkridttegning af Francis Picabia fra 1939, en gouache fra 1930'erne af Felix del Marle og en gouache af Geneviève Claisse.

Desuden er der købt værker på papir af den tyske kunstner Imi Knoebel, den amerikanske kunstner Karen Kilimnik og den amerikanske kunstner David Shrigley til en bredere dokumentation af de tendenser, som er karakteristiske for den danske og internationale 1990'er kunst.

2. Indsamle vægtige danske værker, der er repræsentative for dansk billedkunst

I 1999 er der gjort en særlig indsats for at styrke den danske eksperimenterende kunst fra 1960'erne og 1970'erne, som hidtil har været svagt repræsenteret i museet. Det drejer sig om 4 malerier af Knud Hvidberg, 1 maleri af Albert Mertz, 5 skulpturer af Gunnar Aagaard Andersen, 1 skulptur af Niels Guttormsen, og hele 13 værker af den unge eksperimenterende Bjørn Nørgaard.

Til museets løbende indsamling af den danske samtidskunst er der erhvervet 1 installation og 10 tegninger af Martin Erik Andersen, som fint supplerer de to værker, museet tidligere har indkøbt. Derudover er der især satset på fotografiske værker. Af Peter Land har museet erhvervet *The Lake*, en serie på 12 farvefotografier, som føjer endnu en dimension til de værker – en videoinstallation og en serie store tegninger – som museet havde i forvejen. Ligeledes er erhvervet fotoserien *24 Danish Poems* af Finn Reinbothe, 5 fotografier fra serien *After the Fact* af Mads Gamdrup, og 4 sort/hvid fotografier af Niels Bonde.

Af dansk kunst som helhed er der året igennem erhvervet en række vægtige enkeltværker, som er repræsentative for dansk billedkunst, og som hver især føjer noget til de eksisterende samlinger. Det spænder i tid fra guldalderkunstnerne Eckersberg, Købke og Lundbye, over L.A. Ring, Schønheyder-Møller, J.A. Jerichau, William Scharff, Rita Kernn-Larsen, Sonja Ferlov Mancoba og Sven Dalsgaard, til nulevende kunstnere som Ib Braase, Per Arnoldi, Vibeke Mencke Nielsen, Peter Lautrop og Torben Ebbesen. Et eksempel på Kobberstiksamlingsens bredere og mere dokumenterende indsamlingspolitik er erhvervelsen af 50 tegninger og grafiske arbejder af Knud

Lollesgaard, som blev valgt ud blandt mange tusinde efterladte værker fra kunsterens bo.

3. Arbejde på generelt at styrke museets muligheder for væsentlige ny erhvervelser

En stor del af årets erhvervelser hænger tæt sammen med museets igangværende forskningsprojekter, hvor der under forskningsprojektet afdækkes huller i et område, som så søges udfyldt ved ny erhvervelser. Bl.a. gælder det erhvervelserne af dansk symbolisme og dansk kunst fra 1950'erne, 60'erne og 70'erne. For den ældre udenlandske kunsts vedkommende drejer det sig bl.a. om tegninger af napolitanske og central-italienske kunstnere fra 1500-1600-tallet, såsom Marco Pino, Massimo Stanzione, Aniello Falcone, Baccio del Bianco og Agosto Melissi. Erhvervelserne af den danske og internationale samtidskunst er ligeledes forankret i den stadige forskning i og afsøgning af området.

Når det gælder en styrkelse af de økonomiske muligheder, er der ud over de 6 mio. kr., som hvert år afsættes af budgettet til kunstindkøb, året igennem arbejdet på at supplere dette beløb med tilskud til yderligere væsentlige ny erhvervelser. I 1999 modtog museet 22 værker som gave fra private, 2 værker som gave fra fonde og 1 værk blev overdraget museet fra Kulturværdisudvalget. Ligeledes modtog museet i to omgange betydelig støtte fra Statens Museumsnævn til erhvervelse af 6 værker. To gange havde museet skaffet fondsmidler til erhvervelse af meget væsentlige værker på auktion i London, men begge gange gik buddet så langt over vurderingen, at museet ikke kunne være med, og de lovede fondsmidler kom ikke til anvendelse.

4. Arbejde på at indgå aftaler med udenlandske museer om gensidige deponeringer med henblik på at indgå en gensidig deponeringsaftale med mindst ét betydningsfuldt europæisk museum

Der har i årets løb været forskellige tiltag til en aftale om deponering af værker fra et udenlandsk museum, uden at det dog endnu er kommet til en endelig aftale.

DE ENKELTE ERHVERVELSER I 1999

Udenlandsk kunst til perspektivering af dansk kunst

Gerhard Richter

I forbindelse med erhvervelsen af nedennævnte Gerhard Richter er det vigtigt lige at få ridset op hvilke intentioner, der ligger i museets erhvervelsesstrategi for 1998-2001: "Det er strategien at få erhvervet 2-3 værker af den enkelte kunstner, hvis museet i forvejen allerede ejer et værk af den pågældende. Dette hænger sammen med, at det må være museets fornemmeste pligt at sørge for at den enkelte kunstners værk bliver varetaget ordentligt. Dette mener vi kun kan lade sig gøre ved, at den enkelte kunstners værk bliver præsenteret i en formidlingsmæssig forståelig ramme. Og belært af erfaringen er vi klar over, at jo sværere tilgangen til kunsten er, jo mere bliver vi nødt til at give den enkelte kunstner sit eget 'rum'. Den tyske linie og museets valg af intensitetspunkter: Vores prioritering i allerførste omgang er at få erhvervet 2-3 værker mere af Gerhard Richter. Vi har valgt at prioritere Richter højest, da det værk, som allerede er i samlingen, har det sværest alene. For blot at få en lille forståelse af Richters univers er det os magtpåliggende, at få 2-3 værker mere, så man kan forstå hans betydning, som én af de tyske kunstnere, der har haft en utrolig indflydelse på maleriets udvidede grænser med hensyn til teknik og indhold. Med flere værker i samlingen vil Richter

blive et vigtigt intensitetspunkt for den tyske linie. Han vil således være med til at give dansk kunst et ordentligt perspektiv fra 1960'erne og videre frem." Overvejelserne over, hvilke værker af Richter, museet skulle gå efter har været mange. Det har været væsentligt at få skabt en interessant Richter profil, der på markant vis tydeliggør Richters særlige position – både som en væsentlig klassisk samtidskunster og en kunstner, som stadig i dag kan bidrage til en kunstnerisk dagsorden. Vi har valgt at lade museets værk *Gråt spejl* være omdrejningspunktet for vore overvejelser. Dette har medført, at vi har koncentreret os om Richters arbejde med spejelementet. Begrundelsen herfor er, at værket *Gråt spejl* i sig selv ikke giver et tilstrækkeligt indblik i Richters oeuvre. Men ved at udbygge denne side af Richters værk mener vi, at denne side bliver tydeligere.

Valget af værket *Sort Rødt Guld* fra 1998 sammenfatter flere af de elementer, som er så karakteristiske for Richter. Siden 1960'erne har Richter været optaget af maleriet som en fysisk realitet. Malingen som materiale og teknik repræsenterer for ham både en ramme og en konkret substans. At skabe "billeder" ud af maleriet har betydet mindre, derimod har fotografiet snarere haft denne side. Fotografiets fordel er, at det skildrer et motiv, "et billede", på overfladen, hvorimod Richter bruger maleriet til at sløre "dette billede". Denne kunstpraksis, hvor han lader to medier "slås" om retten til overfladen, er essensen af Richters værk. For Richter gengiver fotografiet en uvirkelig verden. Afstanden mellem den udsigt eller det motiv, som bliver valgt gennem fotografiets linse forbliver uforløst. For Richter vil det valgte motiv gennem fotografiet altid tilhøre denne afstand, et fastlåst øjeblik i sit eget rum. Hvorimod maleriet er i stand til gennem malingen at virkeliggøre et nærvær.

Richter opfatter maleriet, som det medie, der til enhver tid vil kunne dekonstruere det valgte motiv. Ikke kun ved at farven trækkes henover motivet, som Richter har gjort mange gange i sine malerier, men det gælder også i lige så høj grad, når han benytter sig af spejelementet. I og med at han påfører malingen direkte på glasset, opstår netop denne sløring. Motivet er blevet ført ud over værkets overflade. Det eksisterer i det virkelige rum. Det vil sige, at det er genstandene, motiverne, billederne i det virkelige rum, der indfanges af spejleffekten. Spillet mellem overflade, motiv og rum og dermed mellem et virkeligt og uvirkeligt rum karakteriserer hans seneste værk *Sort Rødt Guld* fra 1998. Museets værk *Gråt spejl* fra 1992 indgår naturligt i denne sammenhæng. Værket *Sort Rødt Guld* er det foreløbige slutresultat på denne del af hans oeuvre med spejelementet.

Det karakteristiske for Richter er at udføre store monumentale værker og serier, som både er en videreudvikling af et tema og en videre eksperimentering i teknisk forstand. For at kunne give Gerhard Richter en så fyldig og interessant værkprofil i forhold til det allerede eksisterende spejl-værk i museets samling sammenholdt, ønsker vi med denne erhvervelse af *Sort Rødt Guld* fra 1998 at supplere med 9 små billeder fra serien på 64 dele med farverne sort rødt guld foruden 2 fotografiværker med motivet af blomsten Orkidé og 2 fotografiværker, hvor motivet er hans abstrakte maleri (erhvervet i 1999). På denne måde indlemmer og udbygger museet Richters fotografiske værkdel, samtidig med at der er henvisninger til hans maleriske maleri oeuvre. Hele betydningen af at kunne give Richter en præsentation, som både tilgodeser hans arbejde med værkserier i stort og lille format og hans fotografiske værkdel, finder vi overordentlig vigtig.

En sortkridttegning af Francis Picabia

Kobberstiksamlingen har erhvervet en tegning af Francis Picabia (1879-1953), der har været udstillet i Galleri Bo Bjerggaard i 1999.

Tegningen er et udsøgt eksempel på den magiske abstraktion Picabia dyrkede i sine sidste år mellem 1945 og 1953 og kaldte "sur-irréalisme". Der er tale om en sortkridttegning, 290 x 220 mm, signeret og dateret 1949 og med den kryptiske titel *Les lavendières*, Vaskekonerne. Kompositionen har umiskendelige Ernst referencer. Den synes ikke at være forarbejde for noget maleri men en tegning i sin egen ret, som Picabia har tillagt en vis betydning i og med, at han samme år har udført en nøjagtig version i pen og blæk. Den gamle Picabia var en kendt og skattet skikkelse i Paris i årene op til sin død i 53, hyldet af Seuphor og Arp. I 1946 havde han sin første separatudstilling efter krigen i det nyåbnede Galerie Denise René. I halvtredserne holdt hans enke Olga vedblivende atelieret åbent for yngre kunstnere af enhver observans. Selv en konkret maler som Richard Mortensen satte Picabia højt og ejede en af hans tegninger. *Les lavendières* er veldokumenteret i litteraturen. Den var med på Galerie Michael Werners Picabia udstilling i 1980 med ovennævnte titel (cf. Schuldt, Picabia, Galerie Michael Werner, Köln 1980, nr.49, repr.p.34). Werner takker i kataloget Olga Picabia og to anonyme schweiziske privatsamlere. I Maria Lluïsa Borràs' store monografi fra 1985 (M.L.B., Picabia, London 1985, p.488 fig.1097, p.536 nr.911bis) gengives versionen i pen og blæk med samme datering og identiske mål. Borràs angiver titlen som "called The Washerwomen". Det kan på nuværende tidspunkt ikke afgøres, om den er en kalkeret gentagelse, eller om det er sortkridtversionen, der er gentagelsen. Men muligvis er kridttegningen den primære. Der findes allerede en akvarelleret tegning af Picabia i Kobberstiksamlingen (inv.nr.

1982-601). Den må være udført omkring 1928-29 i forbindelse med de *Transparences*, han malede i perioden mellem 1927 og ca.1930. Den er tydeligvis en skitse, hvis motiv ikke kan findes på noget kendt maleri. Karakteren af de to tegninger er vidt forskellig og præsenterer på hver sin måde to perioder i Picabias værk.

Felix del Marle (fransk, 1889 – 1952):

Uden titel, 1930'erne? Gouache

Del Marle havde i 1920'erne forbindelse med Piet Mondrian og blev da dybt grebet af den neoplasticistiske vision om kunstens sociale opgave i et moderne samfund. Han bragte sammen med Mondrian-eleven Jean Gorin denne vision i ren form til Paris, hvor han på trods af Anden Verdenskrigs ødelæggelser bevarede ideen om kunstens åndelige mission og troen på kunstens funktion i det sociale rum. Efter krigen gav han denne vision videre og satte sit præg på den yngre generation af geometrisk konkrete kunstnere, der samledes omkring Galerie Denise René, og som skrev om ham i tidsskriftet *Art d'aujourd'hui*. Del Marle døde i 1952, men han opnåede i de få år, han endnu levede efter krigen, at blive højt agtet af de yngre, både for sit asketisk rensede værk og for sine teoretiske indsigter. Den nyerhvervede gouache har tilhørt Richard Mortensen ligesom en mindre, Kobberstiksamlingen erhvervede i 1998. Der er tale om en geometrisk komposition i klassisk konkret stil, udført efter en streng og planparallel ligevægtskanon. Kompositionen kunne tænkes som et eksakt forlæg for et relief, til udførelse i den nye teknologiske materialer plexiglas, poleret stål, lakeret træ. Gouachen kan muligvis dateres til 1930'erne og supplerer fornemt den først erhvervede, der sandsynligvis er udført engang i det følgende årti.

Gouache af Genevieve Claisse

Claisse malede sine første billeder i 1959. Hun var i 1950'erne en kendt personlighed i kredsen omkring Galerie Denise René i Paris, hvor hun fortsat udstiller.

En serigrafisk suite på 5 blade af Imi Knoebel (tysk, f. 1940)

Imi Knoebel er i dag en af de betydelige tyske kunstnere. Han præsenterer et alternativ til sine samtidige Gerhard Richter og Sigmar Polke. Skønt Knoebel allerede i 1968 udstillede på Charlottenborg, er han ukendt herhjemme. Han er udgået fra Joseph Beuys' klasse på Kunstakademiet i Düsseldorf sammen med Jörg Immendorf og Blinky Palermo, og ligesom den sidste gjorde det, praktiserer han en form, der reducerer billedet til dets elementære grundbestanddele. Beuys-skolingen ses i Knoebels ruminstallationer, de tidligste fra 1960'ernes slutning. De har stablinger og akkumulation af enkle materialer som princip, som var disse materialer elementer til ukendte billeder og konstruktioner. I sit øvrige værk forholder han sig til den metafysiske tradition fra Malevitch og Mondrian i en dialog, hvori hans værker kommenterer poinerernes udsagn om forhold mellem form, farve og rum, i halvfemserne artikuleret i reliefagtige, ofte komplekse konstruktioner af stor klarhed og skønhed. Man kunne sige, at Knoebel opdaterer forgængernes utopiske forvisning om ligevægt, universalitet og transcendens, og at han gør det med bevidsthed om de aporiske vilkår for efter modernismen at arbejde med konstruktion af det ophøjede billede. Den nyerhvervede serigrafiske suite er fra omkring 1997 og knytter an til de omtalte relief-billeder. Kobberstiksamlingen har været opmærksom på Knoebel siden slutningen af 1980'erne og har yderligere to af hans arbejder på papir.

Karen Kilimnik (am. f. 1962): The Three Muses, 1998. Kridt. Blue Dress Butterfly, 1998. Kridt og pastel. Black Bows, 1988. Kridt og pastel

Karen Kilimnik er en af de væsentligste kvindelige kunstnere, som er kommet frem i 1990'erne. Både i USA og Europa er hun med rette blevet lidt af en stjerne for nu at bruge et af hendes egne kodeord. I hendes produktion indtager tegningen en central plads, så meget at hun måske er mere kendt som tegner end som maler. De værker, vi har valgt, viser hende fra forskellige sider, dels når hun udelukkende tegner med sortkridt, dels når hun bruger pastel i lysende farver. Hun forholder sig kompromisløst til en kvindelig ikonografi, idet hun nærmest manisk, uophørligt kredser omkring pigesocialisationen og dens betydning for dannelsen af den voksne kvinde. Massekulturens glatte ikoner er hendes billedverden, der er fyldt med prinsesser, opstigende filmstjerner og modeller, rivaliseren mellem søstre, kælnede katte, blomster, karrierekvinder, forældreløse børn, eventyr, kort sagt skønhed, berømmelse, glamour, romantik og kærlighed; stillet over for hendes billeder konfronteres den kvindelige beskuer med egne tidlige fantasmer, som (måske) fortsat er virksomme i det skjulte. Man fascineres af hendes tilgang til stoffet, som hun tager helt bogstaveligt, så det næsten grænser til det selvudleverende. Samtidigt er er indhold og udtryk uhyre sofistikeret i overbuddet af tegn og betydninger. I hendes kunst er det kvindelige blik rendyrket – et blik der ironisk nok er defineret af manden.

Dansk eksperimenterende kunst fra 1960'erne og 1970'erne

Museet har i sin indsamlingspolitik for 1998 – 2001 i særlig grad i samlingsområdet for det 20. århundrede fremhævet, at "når det drejer sig om kun kunsten efter 1960 bliver behovet for at få udbygget samlingerne endnu mere påtrængende

de. Her er det af vital betydning at få skabt en bevågenhed omkring dansk kunst fra slutningen af 1950'erne og frem med især Gunnar Aagaard Andersen som en vigtig hjørnesteen. Dette vil give en utrolig god baggrund for at få formidlet det radikale skift, der sker i dansk og udenlandsk kunst i 1960'erne." Derfor har museet erhvervet fem skulpturer, der hører til et samlet skulpturprojekt fra årene 1976-1979 af **Gunnar Aagaard Andersen**. Skulpturprojektet består af seks skulpturer udført i plastmateriale. Museet har tilbage i 1980'erne erhvervet den ene af disse skulpturer. Det er de resterende fem skulpturer, der hører til dette skulpturprojekt, som museet nu har erhvervet. Tre af disse skulpturer har titlen *Lysskulptur uden lys* og to af skulpturerne har titlen *Lyskoncentration*, den ene med tilføjelsen hvid-gul-rød, den anden med tilføjelsen hvid-gul-grøn. Det væsentlige i at få denne type værkgruppe indlemmet i museets samling er, at Gunnar Aagaard Andersens position bør synliggøres i langt højere grad end det hidtil har været tilfældet. Denne værkgruppe af lysskulpturer må betragtes som et overordentligt væsentligt bidrag til den kunstneriske aktivitet, der skete i 1960'erne. Det interessante er, at lysskulptur gruppen helt klart lægger sig i sin formelle stringens til kunstnerens arbejde med det konkrete maleri. Men nok så meget er det gennem denne værkgruppe, at Aagaard Andersens eksperimenter med linie, form og farve udvikles til et langt bredere område. Kunstnerens arbejde med allehånde materialer for derigennem at få en føling med hvilke potentialer, der ligger for en videreudvikling af det enkelte materiales egenart, har om noget virket befordrende for en udvidet forståelse af, hvad en kunstnerisk aktivitet kan være. Hele Gunnar Aagaard Andersens forhold til billedkunsten bliver meget tidligt styret af hans utrolige trang til at overskride de veldefinerede billedkunstneriske kategorier. Derfor er det også indlysende at han ikke kun forholder sig

inden for billedkunstens definerede ramme, men bevæger sig over i andre områder såsom design og naturvidenskab. Ved at tillade sig selv denne overskridelse får han mulighed for at komme på nært hold af nogle problematikker, der materialemæssigt og omfangsmæssigt er langt mere konkrete og funktionsrettede.

Både Sven Dalsgaard, Albert Mertz, Knud Hvidberg og Niels Guttormsen deler et åndsfællesskab med Gunnar Aagaard Andersen. Også disse fire markante kunstnerpersonligheder har på mange måder været med til at sætte dagsordenen for kunsten efter 1960. Med erhvervelsen af **Sven Dalsgaards** maleri *I udkanten af byen. II* fra 1956 hører til gruppen af værker, der ligger inden for den surrealistiske kunstretning. Det ny-erhvervede maleri er med til at åbne for et større billedkunstnerisk værk, hvor det maleriske og det skulpturelle med udgangspunkt både i et abstrakt og figurativt billedsprog med et surreelt indhold egentlig er omdrejningspunktet for Sven Dalsgaards kunst uanset hvilken, vi taler om. Det nyerhvervede maleri får på den måde en central position i forhold til museets to 1970'er værker af Dalsgaard.

For **Albert Mertz** gælder det samme som Sven Dalsgaard, at som kunstner er han svær at fastholde i en bestemt kategori. Mertz' billedkunstneriske univers favner alle typer af medier og materialer. Det nyerhvervede maleri *Universets arkitektur II* fra 1961 ligger dog inden for det traditionelle maleriske område, men motivet i maleriet har som titlen antyder kraftige henvisninger til noget arkitektonisk-skulpturelt. Et objekt ses i et voldsomt fordrejet perspektivisk rum. Det er karakteristisk for Mertz, at han tilsyneladende indordner sig en traditionsbunden kategori. Men tag ikke fejl, der vil altid forekomme anarkistiske og humoristiske sprækker i motivet eller gennem materialet, som

netop punkterer denne tilsyneladende pæne overflade. Det ny erhvervede maleri følger sig ganske naturligt ind i denne karakteristik.

Knud Hvidberg kan ses som et bindeled mellem 1950'ernes konkrete kunst og 1960'ernes eksperimenterende kunstscene. Med museets erhvervelse af malerierne *Glimt* fra 1963, *Uden titel*/(15 halve?) fra 1964, *I bedste velgående* fra 1964 og *Uden titel* fra 1967 har vi ønsket at supplere med det ene maleri museet havde i forvejen fra 1972.

Ny erhvervelserne vil betyde en bedre nuancering af både den konkrete kunst og af den mere eksperimenterende danske kunst fra 1960'erne. Hvidbergs udgangspunkt var da også den konkrete kunst. Hvidberg var dybt optaget af det geometriske, abstrakte billedsprog. Men hvor kunstnere som f.eks. Richard Mortensen arbejdede med en undersøgelse af en geometrisk formalisme indenfor et nøje afgrænset og defineret billedrum, så var Hvidberg mere interesseret i et strengt geometrisk mønster, der så at sige kunne fortsætte udenfor billedets ramme. Hvidbergs geometriske motiver synes at være tilfældige udsnit af et i princippet uendeligt, ekspanderende mønster. Dermed peger hans værk hen imod 60'erne og 70'ernes undersøgelser af et anonymiseret, repetitivt billedsprog, som f.eks. Poul Gernes arbejdede med. Mens den konkrete kunst tog udgangspunkt i en forstilling om det subjektivt funderede billedunivers, var Hvidberg interesseret i en "objektiv" kunst, der åbnede sig mod det sociale rum, i en demokratisk og samfundsorienteret mission. En kunst, der med sin basale objektivitet skulle kunne aflæses af alle. Hvidbergs position som et sådant bindeled er interessant at få belyst i forhold til museets samling efter 1960.

Erhvervelsen af **Niels Guttormsens** skulptur *Stavær*. *De løse stave* er et meget væsentlig arbejde af Guttormsen. Det ligger sig i forlængelse af de undersøgelser af skulpturens muligheder, som Guttormsen sammen med eksempelvis Kasper Heiberg og Hein Heinsen arbejdede med i slutningen af 60'erne. Inspireret af bl.a. minimalismen var danske billedhuggere på det tidspunkt optagede af præfabrikerede og industrielt fremstillede materialer. Ligesom de, i kraft af en ensartet og monokrom bemaling af skulpturerne, uden spor af "kunstnerens hånd", brød med den mere konventionelle billedhuggertradition. Museet har allerede en del mindre værker af Niels Guttormsen, men med dette værk indlemmes et markant og monumentalt arbejde af kunstneren i museets samling.

Det har været af stor betydning også at kunne få erhvervet nogle af **Bjørn Nørgaards** *manifestationer fra 1960'erne og 1970'erne*. I indeværende år er det lykkedes museet at få samlet 13 af disse. Flere af Bjørn Nørgaards markante monumentale værker er med tiden blevet placeret på flere kunstmuseer i Danmark. For overhovedet at få en markant præsentation af Bjørn Nørgaards kunstpraksis – det eneste museet hidtil har haft i samlingen er hans monumentale *Menneskemur* fra 1980'erne – har vores valg netop været at gå ud og undersøge om det var muligt at erhverve hans interessante gipsundersøgelser fra 1960'erne og hans utrolig mange fine småskulpturer fra 1970'erne. Værkerne fremgår af erhvervelseslisten.

Med disse danske erhvervelser er den danske 1960'er og 1970'er kunst blevet langt bedre repræsenteret i samlingen.

Samtidskunst

Med erhvervelsen af **Martin Erik Andersens** skulptur *Ikonostasis*, der er et stort og monu-

mentalt værk, vil dette værk meget fint supplere de to værker, som museet tidligere har erhvervet. Museet anser Marin Erik Andersen for at være en overordentligt overbevisende yngre skulptør, og hans værk peger frem mod formuleringen af en ny skulptur. Samtidig med denne fornyelse forbinder hans produktion sig dog også til noget af den ældre, eksperimentelle og materialeorienterede skulptur, som allerede er repræsenteret i samlingen. Her tænkes på værker af f.eks. Ib Braase, Thomas Bang, Kirsten Ortved og Bjørn Nørgaard. Martin Erik Andersen arbejder i sine værker med kunsten som et rum for erkendelse. Han er ikke interesseret i at gribe ind i eller diskutere det sociale rum eller "virkeligheden" sådan som mange af hans samtidige kollegaer. Han er optaget af at skabe koblinger og forskydninger. Den græske ikonostasis eller ikonvæg fungerer som altertavler i den græsk-ortodokse kirke. Der er tale om en væg, hvorpå der er ophængt billeder eller ikoner. Væggen er dermed på en gang det, der frembærer den symbolske eller billedlige fremstilling af ideen, forestillingen eller det betydningsbærende (i kirken vil det sige den religiøse ide) og samtidig en fysisk markering af adskillelsen mellem det åndelige – det hellige bag væggen og det verdslige eller menigheden i kirkerummet.

Martin Erik Andersens ikonostasis opererer med denne transparens, på den ene side er væggen en barriere på den anden side er det muligt at se igennem den. Han er i det hele taget dybt optaget af flertydigheden i det fysiske materiale. Han har anvendt jernet, der egentlig er fremstillet til indvendig armering af betonavægge. Dermed fremtræder væggen klart som en fysisk blokade i rummet men er samtidig konstrueret af det materiale som normalt udgør den usynlige, indvendige kerne i en væg. Ligesådan er lyset – her lyserødt neonlys – trods sin immaterialitet med til at definere et eller andet diffust og grænseløst rum. Det halvgennemtsigtige strik refererer til

kroppen, som er en af de kategorier, som er helt centrale for vores oplevelse af rum. Her er kroppen overflade snarere end volumen. Værket markerer en usædvanlig ligeværdig syntese af materiale og ide. Og det er netop denne konstellation, som Martin Erik Andersen stædigt har undersøgt i sit hidtidige arbejde.

10 tegninger af Martin. E. Andersen blev erhvervet sammen med skulpturen af kunstneren.

Martin Erik Andersen (da. f. 1964):

1 tegning, 2 collager.

Niels Bonde (da. f. 1961):

4 s/h fotografier.

David Shrigley (eng. f. 1965):

14 tegninger.

Af de tre nævnte kunstnere er Martin Erik Andersen den eneste, der er repræsenteret på museet med to installationer i malerisamlingen. Han hører til 1990'ernes generation af kunstnere, men adskiller sig fra mange af disse ved at arbejde med fladen og rummet og motivets foranderlighed; han dækker og afdækker rum og figurer ved at lægge lag på lag, som både strukturerer og opløser fortællingen, der er indlejret i abstraktionen. Niels Bonde, som er medlem af Artnode, arbejder med installationer kombineret med fotografi og de elektroniske medier. I de foreslåede fotografier undersøger han personer og deres handlinger, som er blevet fulgt og overvåget af et kamera. Overvågningen foregår i et privat hjem, hvor billederne er transmitteret til en skærm og derfra videre til en række "tilfældige" stills, der former sig som en beretning om banale handlinger, hvis betydning pludseligt overeksponeres af kameraets skjulte tilstedeværelse. David Shrigley er tegner, men arbejder også med fotografi og skulptur. I sit tegnede værk blander han tekst og figuration. Billederne er ofte udført i en bevidst barnlig stil og sammen med teksten opstår der et billedsprog, hvis eksistentielle udtryk er båret af en melankolsk, små-

filosofierende, humoristisk og absurd omverdensforståelse. Erhvervelsen af de anførte værker af disse tre kunstnere har tilført museets samling af 1990'erkunst større bredde og dermed "dokumenteret" flere af de tendenser, som er karakteristiske for denne periodes kunst, og som ikke hidtil har været repræsenteret i museets samling.

Artnode: "100 tegninger"

De 100 tegninger, som er udført af seks kunstnere, udmærker sig ved at være ét stort sammenhængende værk på trods af individuelle stiltræk. Det fremstår som et stærkt udtryk for 1990'ergenerationens sammentænkning af håndtegning og computerkunst på internettet og er som sådan et markant værk, det første af sin art i museets samlinger.

Peter Land: *The Lake (The lake with a boat at a bank)*

I forbindelse med sin nyeste video, som blev udstillet i et New York galleri i 1999, har Peter Land produceret en serie fotografier. Som altid er det Land selv, der optræder, denne gang inkarneret som jæger på rask vandring gennem den forårsgrønne, solbeskinnede skov. Men idyllen er kun tilsyneladende. Langsomt dæmrer det for beskueren, at jægeren er på vej mod sin egen, selvvalgte død. Han fuldbyrder sin suicidal handling midt ude på skovsøen, siddende i en robåd, som han har skudt hul i. Jægeren venter tålmodigt, mens den langsomt synker, og alt hvad der er tilbage af ham i sidste scene er hans fjerprydede hat, der flyder rundt på det stille vand. Hvor beskueren problemløst starter med at nyde billedernes indiskutable skønhed, sker der således mod slutningen et betydningskift, hvor hele serien pludselig farves af en melankolsk stemning, der imidlertid får et løft af selvmordets tragikomiske udførelse. Serien er et sjældent hel-

støbt værk, som har føjet endnu en dimension til de værker, en videoinstallation og en serie store tegninger, som museet allerede ejede af Peter Land.

Finn Reinbothe har gennem årene skabt et meget væsentligt værk, som endda inden for de seneste år synes at være blevet yderligere skærpet og præciseret. Finn Reinbothes position i dansk kunst er både central og yderst selvstændig. Erhvervelsen af Reinbothes *24 Danish Poems* er en fremragende fotoserie og giver et godt billede af Finn Reinbothes projekt og metode. Deruover vil værket være med til at nuancere museets eksisterende samling og især bidrage til et bredere billede af den generation af danske kunstnere, som startede deres billedkunstneriske arbejde i slutningen af 1970'erne og begyndelsen af 80'erne. Serien er således et fint eksempel på hans undersøgelser af, hvordan minimale indgreb resulterer i temporale og billedmæssige forskydninger, der radikalt ændrer både betragterens oplevelse og de betydninger, som værket etablerer. De enkelte foto i serien er baseret på affotograferinger af tv-skærmbilleder, hvor undertekster skaber løsrevne sproglige udsagn, hvis oprindelige betydningsammenhæng er gået tabt. Tilsvarende opløser Reinbothe den billedmæssige logik ved at projicere disse affotograferinger på eksisterende tredimensionale genstande, for så igen at fotografere disse opstillinger. Dermed blander det endelige foto det todimensionale skærms vilkårlige billede med en rumlig konstruktion. *24 Danish Poems* følger sig således til Reinbothe's stadige afsøgning af betragterens komplekse position og værkets åbne betydningsstruktur. Derudover kobler Reinbothes værk en konceptuel indfaldsvinkel til værkproduktionen med en enestående materialemæssig tilgang til den billedkunstneriske praksis. I den forstand følger værket sig naturligt til museets fine samling af værker fra 1960'erne og

70'erne, hvor kunstnere som Thomas Bang og Arthur Köpcke arbejdede med tilsvarende koblinger.

Ud over fotoserien af Finn Reinbothe (KMS) har museet fotoarbejder af Niels Bonde (KKS), Ingvar Chromhammer (KMS) og Annemette Ruge (KKS) og af udenlandske kunstnere som Ed Ruscha (KKS), ligesom vi har fotografisk baserede værker af både Kelley og McCarthy (KMS), Gilbert & George (KMS), Jonathan Monk (KMS) og senest Gerhard Richter (KMS). Fælles for disse værker er, at kunstnerne arbejder med det fotografiske medie i et billedkunstnerisk rum. Det vil sige, at de undersøger og refererer til problematikker og betydningsdannelser, som billedkunsten generelt arbejder med. Til forskel fra det klassiske fotografi, der lagde sig i forlængelse af dokumentarfotografiet og hvor den tekniske udførelse og motivets pragmatiske funktion udgjorde mediets hensigt, så anvender det "billedkunstneriske fotografi" det fotografiske medie som det bedst egnede medie til at udtrykke netop de betydninger, som kunstneren finder interessante.

Erhvervelsen af **Mads Gamdrups** værk, fem fotografier fra serien *After the Fact* fra 1999, viser en kunstner, der udelukkende arbejder med fotografiet. Han er optaget af et landskabeligt rum – naturligt eller arkitektonisk – hvor der synes at være opstået et fortælle-mæssigt vakuum. Gamdrups billeder er åbenlyst smukke, og leder umiddelbart tankerne hen på det klassiske landskabsmaleri. Men når man ser nærmere på Gamdrups billeder får man fornemmelsen af, at der enten lige er foregået noget, eller at en eller anden handling eller begivenhed snart vil indtræffe. Der eksisterer med andre ord en forskydning mellem det man faktisk ser, og det man forestiller sig. Næsten en "suspense" effekt, der beror på betragternes intuitive "meddigtning". Denne meddigtning synes i stigende grad at

optage Gamdrup. Og hans seneste serie viser netop, hvordan han "spiller" på dette forhold. Tilsvarende lader han i denne serie det klassiske fotografi spille op mod et billedkunstnerisk rum – nemlig den store hvide, monokrome flade. Dermed skaber han en forskydning mellem på den ene side det klassiske fotografi og på den anden side et billedkunstnerisk rum. Fotografierne er nemlig fremkaldt på enorme fotopapirer så at negativet placerer sig på og spiller sammen med et omgivende rum. Her er det en væsentlig pointe, at der ikke er tale om et passepartout, der efterfølgende indrammer det "egentlige" motiv, men netop en hvid, fotografisk fremkaldt flade, som er del af selve fotografiet. Denne teknik er med til at styrke ens fornemmelse af, at motivet fortsætter ud over det, man rent faktisk ser, og ind i det tomme rum, der lidt abstrakt kunne være et billedkunstnerisk rum eller måske ens egen forestillingsevne.

Vægtige danske værker i øvrigt

C. Købke: Tre mænd i en robåd

Tegningen er et af de ganske få selvportrættegninger af kunstneren. Kobberstiksamlingen havde i forvejen kun et af de to-tre kendte tegnede selvportrætter af kunstneren. Den er tidlig og sandsynligvis fra uddannelsesårene i Eckersbergs skole.

J.T. Lundbye: Mandsportræt

Tegningen er et smukt portræt, som supplerer samlingen ved at være mere skitsepræget end dem, museet havde i forvejen.

C.W. Eckersberg: "Panorama tegnet fra Kronprindsens Bastion paa Kronborg Vold hele Horizontcirklen rundt. 1824"

Indtil for nylig var det den almindelige opfattelse, at alle spor efter Eckersberg's panorama af Kronborg og Helsingør var slettet. Arbejdet blev i sin tid bestilt hos kunstneren af kgl. mekanikus

og instrumentbygger Jacob Marstrand, i dag måske bedst kendt som Wilhelm Marstrand's far. Såvel den tegnede forstudie som det færdige arbejde blev fuldført i 1824, sidstnævnte ifølge Eckersberg's dagbog helt nøjagtig den 29. december. Fra den 16. januar 1825 var det store maleri udstillet i Marstrand's gård i Silkegade og er sandsynligvis senere blevet destrueret. Da Emil Hannover optog det som nr. 330 i sin for-tegnelse over kunstnerens malerier og studier i oliefarve, erklærede han det uden forbehold for tilintetgjort (Emil Hannover, Maleren C.W. Eckersberg, ..., København, 1898, p. 358). Nu, lidt over hundred år senere, er der beklageligvis intet, der modbeviser hans påstand. Takket være en tegnet forstudies pludselige opdukken i 1999 er det imidlertid blevet muligt at danne sig et nogenlunde klart indtryk af det forsvundne maleri. Tegningen måler i alt 2640 x 210 mm, er sammenstykket af otte ark, ligeligt fordelt på to rammer. Den blev som kat.nr. 46 udbudt til salg på auktion den 2. marts 1999 i Museumsbygningen Kunstauktioner A/S. Ifølge sælger, civilingeniør Svend Koch, har tegningen engang tilhørt digteren Carl Ploug. Det fremgår af optegnelser, som en anden tidligere ejer, farfaderen, hofbygmester og direktør for Det Kongelige Danske Kunstakademi, Jørgen Hansen Koch, efterlod sig. Fra sidstnævnte er tegningen gået i arv til medlemmer af den Kochske familie og har – uden at have været gemt og glemt – kun været kendt af en forholdsvis begrænset familie- og vennekreds. At panoramaet har fået lov til at hænge fremme i sine to rammer, kan der vist desværre ikke herske nogen som helst tvivl om. Tegningens dårlige bevaringstilstand leverer det synlige bevis herfor. Syreholdigt bagpap og for meget direkte lys har i forening resulteret i papirets nuværende gyldenbrune tone, som dog brydes af regelmæssigt fordelte, lodrette hvide striber lige netop dér, hvor to ark er stykket sammen. Det dobbelte lag papir har til

dels bremset syrens bagholdsangreb. Det eneste andet endnu eksisterende, fuldstændigt bevarede panorama fra Eckersberg's hånd findes i Den Kongelige Kobberstiksamling på Statens Museum for Kunst. Det er udateret, men må være udført i tiden 1828-39, mest sandsynligt inden for de første år. Modsat panoramaet fra 1824 er det tilsyneladende aldrig blevet omsat til maleri i monumental målestok. Sjældenheden og den kulturhistoriske værdi taget i betragtning berettiger til, at der blev nedlagt udførselsforbud imod C.W. Eckersberg's "Panorama tegnet fra Kronprindsens Bastion paa Kronborg Vold hele Horizontcirklen rundt. 1824".

C.W. Eckersberg: "Studie" til altertavlen Nadveren i Frederiksberg Kirke

En såkaldt studie til kunstnerens altertavle Nadveren i Frederiksberg Kirke (1840-41) blev udbudt på Kunsthallens auktion 500 d. 21. april 1999 som kat.nr. 78. Efter alt at dømmes drejer det sig imidlertid ikke om en tegning til, men efter altertavlen, som - ifølge Eckersberg's dagbog - "paa enkelte Smaating nær" stod færdig onsdag den 23. december 1840. Allerede den følgende dag kan han sammesteds notere, at han er "begyndt paa en Tegning af Alterbilledet". Og det må være denne tegning, der refereres til, når han tirsdag den 2. februar 1841 skriver: "Afsendt Alterbilledet til Frederiksberg, til Rente Camrets Bygnings Contoir tillige med en Tegning af Billedet". Af flere korte dagbogsnotater fremgår det, at tegningen blev afsluttet så tidligt som den 8.-10. januar. På grundlag af ovenstående oplysninger foranstaltede Erik Fischer i sin tid en desværre resultatløs eftersøgning af tegningen i Rigsarkivet. Det skete i forbindelse med affattelsen af en artikel om altertavlen til et mindre skrift Otte kanter af en kirke, udgivet i anledning af Frederiksberg Kirkes 250 års jubilæum i 1983. Umiddelbart før artiklen skulle gå i trykken blev han imidlertid gjort opmærksom på tegningens

eksistens i en dansk privatsamling, men kunne af tidsmæssige grunde ikke nå at inkorporere den i sin fremstilling, kun gengive (fig. 7) og omtale den kort (note 7, p.40). Ikke nok med det. Nogenlunde samtidig, men dog så betids, at den kunne indgå som et væsentligt led i forfatterens analyse af konstruktionsprincipperne for Eckersberg's altertavle, dukkede endnu en tegning op (op.cit., figs. 5 og 6), i dette tilfælde tydeligvis et forarbejde, efter alt at dømme daterbart til den 11. og 12. september 1839 (op.cit., p.33; note 11, p. 40 f.).

Tegningen befandt sig dengang i en privatsamling i Bern, men blev i august 1983 erhvervet af Statens Museum for Kunst og indlemmet i Den Kongelige Kobberstiksamling. Den måler 155 x 147 mm og er udført med blyant, som siden er gået efter med en spids pen og gråt blæk. En påskrift på foden af papiret oplyser fejlagtigt, at tegningen er et udkast fra 1841 til altertavlen i Købelev Kirke på Lolland. Statens Museum for Kunst erhvervede den 1840 daterede og med blyant udførte, lavede "eftertegning" (230 x 160 mm) ikke kun ud fra et pædagogisk præget ønske om kompletthed, men i endnu højere grad på grund af tegningens umiddelbare kunstneriske værdi og centrale kronologiske placering i en større gruppe tegninger, hvor undersøgelsen af linearperspektiviske regler spiller en dominerende rolle.

Med ophængningen af den ældre danske samling, da museet genåbnede i november 1998, blev **L.A. Ring** tildelt øget opmærksomhed og indplaceret som en af de "store" i dansk kunst. På linie med Hammershøi fik Ring sin egen sal, men udvælgelsen og ophængningen afslørede behovet for at udvide og supplere samlingen med værker, der kunne bidrage til at kunstnerens oeuvre i alle dets faser var repræsenteret ved kvalitativt indiskutable værker. Et sådan værk er maleriet *Drænrørsgrov* af Mogenstrup fra 1885. Med billedets dristige og vellykkede komposition, koloristiske afklarethed og fortolkningsmæssige potentiale

vil maleriet i allerhøjeste grad kunne hævde sig blandt L.A. Rings øvrige værker og i særdeleshed være en meget fin pendant til maleriet *I Høst*, som det på flere måder er relateret til.

Både erhvervelsen af L.A. Ring maleriet og maleriet *Coucher de soleil* fra 1900 af **Valdemar Schønheyder-Møller** opfylder museets erhvervelsesstrategi for 1998-2001 hvor symbolismen især er fremhævet. Kunstneren Schønheyder-Møllers maleri er ganske enestående både i kunstnerens egen oeuvre og for dansk og udenlandsk kunst vedkommende. Schønheyder-Møller har indtil nu ikke været repræsenteret på museet. I Danmark er kunstneren primært kendt for sine naturalistiske landskabsbilleder fra Skagen. I danske kunstmuseer har han hidtil kun været repræsenteret på Skagens Museum og på Aarhus Kunstmuseum. I årene omkring 1890 færdedes Schønheyder-Møller i kredsen omkring Vilhelm Hammershøi og vakte her opsigt med sine fotografiske eksperimenter, herunder flere iscenesatte fotos af Hammershøi. Fra midten af 1890'erne bosatte han sig i Paris og arbejdede sig her gradvist frem mod den værkgruppe, der omkring århundredeskiftet vakte international opmærksomhed. En række solbilleder, der søgte at skildre solskivens hvidglødende lys og dens efterbilleder og optiske spejlinger, hvoraf museets erhvervelse hører til. I sin intense soldyrkelse og solundersøgelse er Schønheyder-Møller i slægt med de italienske malere kaldet divisionisterne. I maleriet viser Schønheyder-Møller en vitalistisk naturdyrkelse som sammen med den teosofiske lys- og solfilosofi har været et væsentligt afsæt for det 20. århundredes modernisme.

Derudover har museet erhvervet to malerier (det ene af **J.A. Jerichau**, det andet af William Scharff), der repræsenterer den tidlige modernisme i dansk kunst, som ganske vist ikke har 1. prioritet i den nuværende erhvervelsesstrategi.

Men når der en sjælden gang dukker væsentlige værker op fra denne periode, overvejer vi selvfølgelig meget nøje, om museet skal erhverve værkerne alligevel. For J.A. Jerichaus vedkommende valgte vi at erhverve J.A. Jerichaus maleri *Dante. Profeter, opus I* fra 1912-13. Maleriet indleder Jerichaus arbejde med de store figurkompositioner. Set i forhold til Jerichaus øvrige værker i museets samling er dette maleri, det første "rigtige" maleri fra Jerichaus side. På grund af Jerichaus korte livsforløb (1890-1916) er hans produktion til at overskue, og det har derfor været vigtigt at få dette maleri tilføjet samlingen. Jerichaus betydning i dansk kunst er ikke til at komme uden om. Hans figurkompositioner blotlægger kunstnerens splittethed omkring kunstens udvikling – fra en klassisk tradition til en opløsning af samme, der lå i tiden. Det er kampen mellem form, linie, farve og indhold. Figurkompositionerne afspejler på den ene side kunstnerens længsel efter en paradisisk tilstand og på den anden side driften efter at udforske og afprøve det ukendte, det nye. Jerichaus væsentlige bidrag er denne smeltning af et stærkt ekspressivt maleri og et formelt maleri samtidig med at hele forholdet til menneskets eksistentielle vilkår bliver trukket tydeligt op.

William Scharff var ligesom Jerichau stærkt interesseret i at skabe store monumentale figurkompositioner. Erhvervelsen af Scharffs maleri *Nordsjællandsk bondekone* fra 1926 er i sig selv et monumentalt figurbillede. Karakteristisk for Scharff var at han ofte lod motiver og motivgrupper gå igen i sine arbejder. Det nyhervvede maleri er ingen undtagelse. Bondekonen som prototype for landlivet optræder i forskellige sammenhænge og med forskellige redskaber i hænderne. Motivet indgår således i flere af hans store udsmykningsopgaver, som han begynder

på fra 1920. Scharffs udgangspunkt var de nye kunstretninger, kubismen, futurismen og ekspressionismen. Gennem en sprængt formverden lader han de voldsomme farvesammensætninger og den ornamentale linie være det styrende element. Det nyhervvede maleri giver den tyngde til de værker museet i forvejen har i sin samling af Scharff. Med begge erhvervelser trækkes der en tydeligere linie op i dansk kunst omkring den store figurstil, som er så væsentligt et element i den tidlige danske modernisme.

10 akvareller af Rita Kernn-Larsen

Kobberstiksamlingen har erhvervet 10 akvareller af Rita Kernn-Larsen (1904-1998). De er udført i 1939, et års tid efter Kernn-Larsen rejste til London, hvor hun i 1940 giftede sig med Isak Grünberg og var bosat indtil 1946. Rita Kernn-Larsen frekventerede i 1930-32 Fernand Légers skole i Paris. Ved sin debutudstilling i København i 1934 kom hun via Gustaf Munch-Petersen i kontakt med liniens kunstnere, men fulgte Vilh. Bjerke Petersen ved hans brud med gruppen og deltog det følgende år i udstillingen kubisme – surrealisme sammen med Vilhelm Freddie, Harry Carlsson og den svenske Halmstadgruppe. Hendes kunstneriske indsats og kunsthistoriske betydning ligger i den surrealistisk orienterede produktion fra 1930'erne og begyndelsen af 1940'erne. Kobberstiksamlingen erhvervede allerede i 1984 fra kunstneren et hefte med 20 akvareller og tegninger, der alle er forarbejder og forlæg for malerier fra perioden 1932/35-36. To af disse malerier, *Den væltede skuffe*, 1932, og *Fantomerne*, 1934, blev købt af museet i hhv. 1993 og 1988. Det er billeder præget af opholdet hos Léger og af Kernn-Larsens og udforskning af en surrealistisk tematik og artikulation. De 10 meget velbevarede akvareller fra 1939 er et værdifuldt supplement og uddyber præsentationen af denne kunstner, der efter genopdagelsen og de retrospektive udstillinger på Sønderjyllands

Kunstmuseum og Randers Kunstmuseum i 1985 og 1995 i dag må betragtes som en uomgængelig skikkelse i 1930'ernes danske surrealisme. Kernn-Larsen dyrker en poetisk udformning af den drømmebeskrivende surrealisme og et farvesyn, hvis kolorit forekommer fransk, og som kontrasterer såvel Bjerke Petersens nøgternhed som Carlssons og ikke mindst Freddie's pågående, ofte bedske farve. Akvarellerne viser alle det typisk surrealistiske femme fleur (kvinden-som-plante) motiv og synes at være blevet til i forbindelse med Kernn-Larsens eksperimenter med modedesign.

8 farvekridttegninger af Sonja Ferlov Mancoba

Tegningerne blev fundet i arkivmaterialet fra Charlotte og Richard Mortensen gaven og er på grund af deres kunstneriske niveau overført til Kobberstiksamlingen.

4 tegninger af Ib Braase

Tegninger af denne betydelige billedhugger er yderst sjældne.

50 tegninger og tryk af Hans Lollesgaard (1923-1993)

Af Hans Lollesgaard's mange tusind efterladte tegninger og tryk har Kobberstiksamlingen haft mulighed for som den første offentlige institution at foretage et repræsentativt udvalg af stor motivisk og tidsmæssig bredde. På grund af kunstnerens alsidighed og utrolige flid har det været en meget vanskelig opgave at reducere et livsværk til et meningsfuldt koncentrat bestående af et halvt hundrede blade, nogenlunde ligeligt fordelt mellem tegninger og tryk, primært raderinger. Begge dele indtager en lige væsentlig plads i hans kunstneriske virksomhed, selv om trykkene numerisk langt overgår af tegningerne. Det er en helt naturlig følge af Lollesgaard's kunstneriske bane, der her hurtigt skal skitseres: Efter et kortvarigt kunsthistorisk studium ved Københavns

Universitet gik han et par år på Emil Rannow's tegneskole og fortsatte umiddelbart efter på Kunstakademiet i København (1944-51), hvor Aksel Jørgensen og Holger J. Jensen var hans lærere. Allerede inden studietidens ophør nåede han at debutere som maler, udstille "separat" sammen med Palle Nielsen, modtage sine første legater og blive tilknyttet Social-Demokraten (Aktuelt/Det Fri Aktuelt), der 1950-1991 blev hans faste arbejdsplads. Ansættelsen medførte et hav af rigt varierede bestillingsopgaver lige fra småvignetter, portrættegninger, illustrationer til dagsaktuelle reportager og kronikker og til skitser fra teatrets og virkelighedens verden.

Hovedparten af disse tegninger blev til under et stærkt tidspres, hvilket snart kan aflæses af stregens flygtighed, snart af bladenes sammensatte, collageagtige karakter. Derved står de i modsætning til de mange tegninger af mere privat tilsnit: huset og haven derhjemme, den omkringliggende natur med marker og skove, familien og vennerne, dyrene, navnlig hestene, rejseskildringerne fra nære og fjerne mål. De er præget af en anderledes ro og teknisk perfektion. Samme gennemarbejdede præg har raderingerne. I de fleste tilfælde har det enkelte blad været igennem adskillige stadier før det færdige resultat forelå, og det har derfor været naturligt i et par tilfælde at udvælge et tryk af hver tilstand, ikke så meget af pædagogiske som af rent kunstneriske grunde: eftertænksomhedens forvamlingsproces. Det således frembragte billede ligner og ligner dog ikke det foregående. De er sider af samme sag i et kunstnerisk spændende, serielt forløb.

Kvalitativt rangerer disse raderinger fra 1950'erne på linie med nogle af denne periodes bedste danske frembringelser. Lollesgaard var ikke for ingenting elev af Aksel Jørgensen, og selv om der fornemmes et kunstnerisk slægtskab med navnlig Dan Sterup-Hansen, virker han alligevel mindre ortodoks end de andre "Akselister". Da Knud Lollesgaard i forvejen kun

er repræsenteret med en enkelt tegning og nogle få grafiske arbejder, er dette en kærkommen komplettering af billedet af ham. Samtlige arbejder stammer fra kunstnerens bo.

Fire ark (med otte raderinger) af Vibeke Mencke Nielsen

I Danske Grafikeres Hus, Sølvgade 14, udstillede Vibeke Mencke Nielsen i 1999 en serie raderede dagbogsblade under fællestitlen "August". Efter at være holdt op som professor ved Grafisk Skole på Kunstakademiet og således igen have fået tid til selv at udøve det fag, hun i en halv snes år havde undervist andre i, satte Vibeke Mencke Nielsen sig for hver dag i august i år at lave en radering. De tog deres udgangspunkt i de mange sanseindtryk, hun hele tiden blev udsat for gennem navnlig øjne og ører. Noget af alt det blev nedfældet på radérplader og synliggjort som sort-hvide streger på papiret, et følsomt og let bevægeligt sinds seismografiske registreringer – med stærkt variable udsving på Richter-skalaen. De i alt 32 raderinger, som det for symmetriens skyld endte med at blive, er parvis trykt på store ark i et meget begrænset oplag (fem nummererede eksemplarer af hver). Efter trykningen er de enkelte raderinger blevet forsynet med blyantskrevne dagbogsnotater om vejr og vind, om stort og småt: dato, dagtemperatur og solskinstimer i stadig aftagen, jordskælv i Tyrkiet, krig i Serbien, Nivaagaardsamlingens genfundne Rembrandt- og Bellini-malerier og meget mere. Tilblivelsesprocessens kronologiske forløb afspejler sig kun sjældent i den parvise kombination af trykkene og slet ikke i ophængningen, der udelukkende er styret af æstetiske hensyn. Der blev derfor ikke øvet vold mod nogen ubrydelig helhed ved at udvælge fire ark (med otte raderinger) med det formål at fastholde såvel den motiverede rigdom som det kunstneriske udtryks spændvidde. I så henseende supplerer de erhvervede ark hinanden vældig godt ved snart at

være poetisk vegetative, snart dramatisk eksplosive, som regel naturalistiske, til tider næsten abstrakte. Af Kobberstiksamlingens hidtidige i alt ni raderinger af Vibeke Mencke Nielsen blev den første erhvervet i 1965, den sidste i 1980. Efter denne lange pause i erhvervsforløbet var det på sin plads at føje disse nye og på flere måder anderledes arbejder til den eksisterende bestand.

En tegning af Per Kirkeby

Kobberstiksamlingen har en meget fin samling af Kirkebys tegninger og grafik og skønnede, at dette blad føjede sig fint til de aspekter af hans kunst, som er repræsenteret i samlingen.

To grafiske serier af Per Arnoldi

I forvejen fandtes der i Kobberstiksamlingen to store tegninger af Per Arnoldi. De har enslydende titler, Tegning fra teatret, er udført med oliekridt over blyant på hhv. rødtribet, blå baggrund og blåtribet, rød baggrund, er begge fra 1971 og begge erhvervet på Den Frie Udstilling året efter. I betragtning af Arnoldi's position i dansk og internationalt kunstliv må hans repræsentation i Kobberstiksamlingen siges at være særdeles beskeden. Det kan til en vis grad, men også kun til en vis grad forklares med, at mange af de raffinerede (og af andre ofte jammerligt imiterede) arbejder, han har lavet på papir, nemlig plakaterne, falder uden for afdelingens samleområde. Samlingen er nu suppleret med en række raderinger, udvalgt af i alt 119, som Arnoldi for nogle år siden "i en slags ætseraptus" fik trykt hos Niels Borch Jensen. Resultatet er, som man kan forvente, når to perfektionister mødes i et inspireret samarbejde: klare, præcise, stramme, men ikke stive eller stivnede billeder. Rum åbner og lukker sig i en stadig vekselvirkning i de sort-hvide raderinger, mens fladen respekteres i de farvede, der som regel domineres af en dyb rød tone. Billederne er ikke alene et værdifuldt supplement til samlingens magre bestand, men også

til den gængse opfattelse af kunstneren og hans glade rød-blå-gule farveverden. Raderingerne indgår alle i større eller mindre serier; Kobberstiksamlingen har erhvervet en af hver, en stor, sort-rød vinduesserie, bestående af i alt 21 små blade, og en lille sort-hvid dørserie, bestående af i alt fire store blade.

To tegninger af Peter Lautrop (født 1944)

Kobberstiksamlingen har suppleret repræsentationen af Peter Lautrop med to tegninger fra 1998. Allerede i 1970 blev der købt to collager af denne bidske og underfundige samfundsrevser, en Tegnebog kom til i 1989 og i 1998 den Pop op bog, som kunstneren samme år udgav sammen med Kristine Suhr. Lautrops visuelle kommentarer til tilværelsens absurditet og til menneskers magtbegær og hensynsløshed er velkendte fra dagbladet Information. Også de nyerehvervede to tegninger rummer på vidt forskellig vis disse aspekter, der er artikuleret i en overbevisende form, i den ene tegning figurativt, i den anden som en konkretion, udformet af digitalstriber.

Diverse kunstværker på papir af Torben Ebbesen

Af Torben Ebbesen, ubestridt en af sin generations mest originale og væsentlige danske kunstnere, findes der allerede i Den Kongelige Kobberstiksamling et mindre, fint sigtet udvalg af arbejder på papir i mange forskellige blandformer. Men selv om udvalget er repræsentativt, er det dog ifølge sagens natur ikke fuldt ud dækkende, hvilket Ebbesen's retrospektive, meget tætte og mangfoldige udstilling i Galleri Stalke i foråret 1999 også klart viste. Det var derfor en nærliggende og fristende mulighed at supplere den eksisterende samling med arbejder, kunstneren indtil da havde forbeholdt sine egne gemmer. Da udstillingen var forbi, blev dens rundt regnet 100 arbejder indleveret på museet til

nærmere beskuelse. Ud fra såvel kunstneriske, tekniske og kronologiske kriterier kom i alt ti arbejder til at udgøre det endelige udvalg.

To fotogravurer af Susanne Mark

På den nyligt afsluttede Zebra-udstilling (3.-19.9.1999) i Den Frie Udstillings Bygning havde Susanne Mark (født 1945) en væg med otte meget smukke og spændende arbejder udført i offset eller som fotogravure. I tidlig erkendelse af Susanne Mark's grafiske talent købte Kobberstiksamlingen i 1976 syv offsettryk, hvor de samme to ørkenlandskaber med bjerge (forenet på samme ark) fra billede til billede undergår koloristisk raffinerede forvandlinger. Ved samme lejlighed erhvervedes også *Figurer i et landskab*, der kombinerer offset med farveserigrafi. Blandt de netop viste værker valgte Kobberstiksamlingen to, *Piazza* (Piazza Farnese) og *Solpletten* (i sal på Oreby Slot), begge fotogravurer fra 1999 og i såvel kunstnerisk som teknisk henseende fuldmodne arbejder, som udvider opfattelsen af Susanne Mark's grafiske formåen.

Væsentlige nyerehvervelser

Tilskrevet Marco Pino (Siena ca 1520/25-efter 1579): Alexander den Store ved belejringen af Tyros. 218 x 274 mm. Pen, brunt blæk og brun laving forhøjet med hvidt på blå papir

Påskrift på verso med pen og brunt blæk: "Ne fondo solcha " .. vena femina/El vago uento spera in ". Migliori/ chi sua speranza fonda in cuor di femina". Proveniens: Muligvis Henry Stuart, Kardinal af York (iflg. indskrift på gl. underlag, nu gået tabt. John 1 jarl af Spencer, Althorp House, Northamptonshire (Lugt 1530), Hans auktion, New York, Sotheby's 22 okt. 1970 nr. 2 som "Taddeo Zuccaros kreds", Mathias Polakovits, Paris; P. & D. Colnaghi & co. London.

Tilskrivningen til Marco Pino blev først foreslået af Richard Harprath som satte tegningen i forbindelse med scener fra Alexander den Stores historie på loftet i Sala Paolina i Castel Sant'Angelo. Salen blev udsmykket af Perino del Vaga i midten af 1540'erne og det fremgår af et regnskab fra 19. januar 1546 at Marco Pino "pit-tor senese" har hjulpet Perino i udsmykningen af salen. Allerede længe før dette dokument dukkede op har loftsdekorationerne været tilskrevet Marco Pino på stilistisk grundlag. Nu er det så uheldigt at netop den scene som er gengivet i denne tegning ikke findes på loftet, men der er en anden begivenhed i Alexanders liv gengivet hvor flere af de samme figurer findes. Det er derfor Richard Harpraths hypotese at tegningen er et forkastet forslag. Hypotesen forekommer meget plausibel al den stund tegningen stilistisk stemmer meget godt overens med en anden tegning der utvivlsomt er et forarbejde til en af de loftsscener som faktisk blev udført, nemlig Uffiziernes tegning af Alexander den Store der knæler for ypperstepræsten i Jerusalem. Marco Pino var elev af den sienesiske maler Domenico Beccafumi. I 1544 rejste han til Rom hvor han modtog påvirkninger fra de manieristiske kunstnere som arbejdede i byen, bla. Taddeo Zuccaro, Polidoro da Carravaggio, Francesco Salviati og i særlig grad Pellegrino Tibaldi. Kort efter sin ankomst sluttede han sig til kredsen af kunstnere, som hjalp Perino del Vaga med det omfattende dekortationsprogram på Castel Sant'Angelo. Den sidste del af hans karriere udfoldedes i Napoli. Tegningen er et væsentligt udtryk for den internationalt orienterede senmanierisme, som den udfolder sig i Rom. Af disse kunstnere har vi ingen kompositionsstudier af så høj kvalitet og så stærk udstrålingskraft som denne tegning.

Bellange: Kvinderne ved graven

Sandsynligvis museets fineste kunstkøb i mands minde, købt med støtte fra Statens

Museumsnævn. "Kvinderne ved Graven" er Jacques Bellanges hovedværk. Det er et meget sjældent grafisk blad, som manglede i Kobberstiksamlingsens ellers meget fine - og internationalt ledende - samling. Det var et længe næret ønske, Kobberstiksamlingen fik opfyldt, da museet erhvervede et overordentligt fint eksemplar af det sjældne tryk.

Massimo Stanzione: St. Bruno overgiver carteuserordenens regler til sine ordensbrødre. Rødkridt. 246 x 183 mm

Påskrifter: recto, f.n.t.v. med blyant: "494"; verso, f.n. t.v. med pen og lysebrunt blæk i J.C.Spenglers hånd: "Mass. A S. Martino"; ø.v.hjørne med blyant: "487"; n.v. hjørne m. blyant: 1339" (Gustav Lorenzens auktion) midtpå med blyant i Erik Fischers hånd: "Massimo Stanzione?/ Napoli, Certosa di San Martino?". Proveniens: Solimenas samling, J.C.Spengler, hans auktion, Kbh. 8. oktober 1839, nr. 172-96; Gustav Lorenzen, hans auktion, Kbh. 25. april 1963, nr. 1339; her købt af Erik Fischer.

Tegningen er efter alt at dømme et forarbejde til altertavlen i San Brunos kapel i San Martino klosteret i Napoli som blev udsmykket af Massimo Stanzione i årene 1630-37. Altertavlen bærer dateringen 1631 der skønt påført senere sandsynligvis er en gentagelse af en oprindelig påskrift. Tegninger af Stanzione er yderst sjældne. Til dato er der kun kendt én, som relaterer sig direkte til et færdigt maleri, nemlig tegningen i Capodimonte, som er et kvadreret forarbejde til fresken forestillende Jomfru Marias død i kirken Gesù Nuovo, Napoli fra 1639-40. Alle øvrige tegninger, bl.a. en studie i Kobberstiksamlingen, er tilskrevet ham på basis af stilistiske ligheder med studien i Capodimonte. Såfremt denne tegning virkelig er et forarbejde til Stanziones altertavle og ikke er en kopi efter den, er der tale om intet mindre end en sensation, idet tegningen kan

skabe et nybrud i forståelsen af Stanziones tegnestil og arbejdsmetode. Stilistisk er der overensstemmelse mellem Capodimontebildet og den nyerhvervede tegning, men den nyerhvervede tegning er mere gennemført og færdig. Skønt den kommer tæt op ad det færdige billede, er den ikke helt mage til. Der er afvigelser i figurproportionerne, i klædedragternes folder, ansigtsudtrykkene og figurerens indbyrdes relationer både på det psykologiske og på det fysiske plan, hvilket alt sammen taler for, at der virkelig er tale om et forarbejde. En overbevisning, som Joachim Meyer også hævder. Tegningen har derfor i allerhøjeste grad tilført nyt til vores i forvejen rige samling af napolitanske baroktegninger.

Aniello Falcone: Liggende mandlig figur i orientalsk dragt. Verso: Skitse til en løbende mand. På hoved i forhold hertil skitse til en figur der rækker armene frem. Rødkridt forhøjet med hvidt.

225 x 309 mm. Vandmærke: Anker i cirkel

Påskrifter: Recto, f.n.t.h. med pen og lysebrunt blæk (meget svagt): "Falcone"; ø.h.hjørne, med pen og brunt blæk: "U"; n. h. hjørne med blyant, delvis udvisket: "484"; verso. N. v. hjørne med blyant i Erik Fischers hånd: "Aniello Falcone", n. h. hjørne med blyant "1339" (Gustav Lorenzens auktion); ø. h. hjørne med blyant: "487".

Proveniens: Soliminas samling, J.C. Spengler, hans auktion, Kbh. d. 8. oktober 1839, nr. 172-96. ; Gustav Lorenzen, hans auktion Kbh. d. 25. april 1963, nr. 1339 ; her købt af Erik Fischer.

Kobberstiksamlingen erhvervede i 1997 en meget smuk tegning af napolitaneren Falcone forestillende et regiment soldater som drager over en bakkekam, en meget atmosfærisk studie med en overordentlig fin proveniens fra et album som Padre Resta skabte til den napolitanske vicekonge. Det blad vi nu har fået tilbudt viser Falcone fra en helt anden side idet der er tale om

figurstudier som givetvis er skabt i nær sammenhæng med hans batagliemalerier fra antikken. Den kan imidlertid ikke sættes i forbindelse med noget kendt værk.

Baccio del Bianco (Firenze 1604-Milano 1656): Tre studier til et teaterkostume.

Verso: To studier til en fjerprydet hjælm samt penneprover

Påskrift: recto, øverste højre hjørne i pen og brunt blæk, af en anden farve end tegningen "70"; verso, i pen og brunt blæk i samme farve som tegningen: "B d B" (muligvis signatur). 322 x 215 mm. Recto: sortkridt, pen og brunt blæk. Verso: rødkridt, pen og brunt blæk.

Baccio del Bianco er elev af den nederlandsk-florentinske maler Giovanni Bilivert, som Kobberstiksamlingen ejer to tegninger af og af hvem Malerisamlingen ejer et maleri, der for tiden findes på Fredensborg. I tillæg til sin uddannelse som maler studerede Baccio del Bianco også arkitektur hos Giulio Parigi og i egenskab af militæringeniør tog han tjeneste hos Kaiser Ferdinand II i Wien, Regensburg og Prag. Efter en omflakkende tilværelse vendte han tilbage til Firenze i 1623 og blev leder af en skole for arkitektur og maleri. Han arbejdede hos Medicierne som fæstnings- og havearkitekt og festarrangør. Således havde han sammen med Parigi ansvaret for operaopførelserne og festoptogene ved storhertug Ferdinando IIs bryllup i 1637. Hovedbestanddelen af Del Biancos tegninger findes på Uffizierne. To bind med studier til teaterkostumer findes på henholdsvis British Museum i London og på Metropolitan Museum i New York. Hertil kommer et større antal enkeltblade i museer og privatsamlinger verden over. Kobberstiksamlingen ejer imidlertid ikke noget arbejde af Baccio del Bianco, og da stort set alle hans samtidige er vel repræsenterede i samlingen har det længe været et ønske at finde et blad

som kunne repræsentere ham i København. Det dobbeltsidede blad er meget typisk for hans stil, præget af tynde noget kradsende linier, der også er et væsentligt kendetegn for den lineært betegnede florentinske ungarbarok. Sammenlignelige tegninger findes i bindet på British Museum, og påskriften "B d B", der muligvis er en egenhændig signatur, findes på flere blade bl.a. et i albummet på Metropolitan Museum (inv. 48.122.2 (16) cf. Thiem, 1977 nr. 184).

Agostino Melissi (Firenze ca. 1615-1686): Dansende foran en loggia. Verso: Skitse til en mand og en øjenvip? 233 x 217 mm. Rødkridt på recto tilføjet rød lavering

Agostino Melissi uddannedes først hos Matteo Rosselli derefter hos Giovanni Bilivert. Han er dokumenteret i Firenze mellem 1631 og 1680 og arbejdede ifølge sin ven og biograf Filippo Baldinucci som selvstændig mester i 1642. Fra 1648 leverede han adskillige fortegninger og kartonner til Mediciernes tapisservæverier og flere af disse vævede tapeter er blevet genfundet i løbet af de seneste år ligesom flere af hans malerier, omtalt af Baldinucci, er blevet identificeret. Melissi er altså kort sagt en kunstner der netop er ved at dukke frem af glemslen i disse år. Hans tegnede oeuvre vokser år for år, og de enkelte tegninger gemmer sig især under navne som Bilivert, Rosselli og Cigoli. En enkeltfigurstegning der bærer en gammel påskrift med en tilskrivning til Melissi findes i Kobberstiksamlingen og har været en af hovedhjørnestenene i genopdagelsen af Melissis tegnestil. Kobberstiksamlingens tegning minder noget om Rosselli. Den nyerhvervede tegning minder mere om Bilivert og er i øvrigt en kompositionsstudie, så den kompletterer billedet af Melissi i vores samling ganske udmærket. Tegningen er meget yndefuld. Figurerne er føjet sammen i et næt af

spænstige linier og små kapriciøse krøller, de er underlagt en elegant rytmi, der virker som et ekko af den musik, der fra loggiaens indre ledsager deres høviske dans. Tilskrivningen skyldes Roberto Contini, men indtil videre er der ikke fundet noget færdigt værk, det være sig et billedtæppe eller et maleri, som tegningen kunne være et forarbejde til.

G.B. Tiepolo: Den hellige Josef med Jesusbarnet

Siden 1991 har Kobberstiksamlingen målrettet forsøgt at komplettere sin righoldige samling af familien Tiepolos raderinger og så vidt muligt få et eksemplar af hver af deres tryk mens tid er.

J.E. Ridinger: Skabelsen og syndefaldet

Ridinger er mest kendt for sine gengivelser af hertugelige jagt dyr, er en fortræffelig raderer og har udført en serie blade forestillende skabelsen og syndefaldet. De udmærker sig ved en stor rigdom på grafiske detaljer udført i en lettere gammelmodig stil, der henter sine karakteristika fra 1500-tallets Frankentalerskole. Kobberstiksamlingen havde i forvejen enkelte blade fra serien.

Johan Tobias Sergel: Baron Clemens August von Haxthausen i Stockholm 1782. 350 x 224 mm. Blyant, pen og mørkebrunt blæk

Påskrift, øverst til højre i pen og mørkebrunt blæk af kunstneren selv: "Ce jentillehomme Danois Comparut a Stockholm 1782".

Kobberstiksamlingen ejer 25 tegninger af Abildgaards gode ven Sergel. Den nyerhvervede tegning er af en helt anden karakter end nogen af dem, vi har i forvejen. Den er både større, smukkere og mere kraftfuldt udført. Hertil kommer at subjettet har særlig dansk interesse. Tegningen forestiller baron Clemens August von Haxthausen (1738-1793), der i 1782 sendtes til

den svenske konge og dronning for at lykønske med hertugen af Smålands fødsel. Han blev modtaget på Gripsholm slot den 25. oktober og var derefter til diner og soupér hos kongen, men ifølge et brev skrevet af prinsesse Hedvig Elisabeth Charlotte, som var gift med kong Gustav III's bror hertug Carl, blev den svenske konge stødt over hans udseende og opførsel. Ikke desto mindre udtalte Gustav III officielt tilfredshed med den måde hvorpå Haxthausen udførte sit hverv, hvilket førte til, at han atter sendtes på mission til det svenske hof i 1787. Sergels karikatur ligner ikke de eksisterende portrætter af den danske baron og kammerherre særlig meget, faktisk er der større lighed med hans bror Gregers Christian, men de arkivalske vidnesbyrd peger dog entydigt på at der kun var én dansk udsending ved det svenske hof i 1782 og at det var Clemens August von Haxthausen.

En akvarel af Erik Hoppe

En akvarel af Erik Hoppe (1896-1968) blev købt på Bruun Rasmussen's auktion nr. 667 d. 7. oktober 1999 som nr. 362 med den lidt misvisende titel *Figur i landskab*, idet tydeligvis to figurer, en mand i blå og en kvinde i rødt, ved hjælp af deres stokke stavrer omkring i et stykke vildsom natur, alligevel grøn og solbeskinnet. Akvarellen er prægnant forsynet med kunstnerens efternavn i versaler f.n.t.h., men hvor og hvornår, den er udført, melder historien intet om. Sammenholdt med beslægtede malerier, bl.a. de såkaldt kludebilleder (1964-65), tyder meget dog på, at akvarellen er skabt i første halvdel af tresserne, måske i Norge. Det ville være en tilsnigelse at påstå, at Hoppe er rigt eller bare nogenlunde tilfredsstillende repræsenteret i Kobberstiksamlingen: fem akvareller, hovedsagelig fra Søndermarken (de fleste eller alle fra halvtredserne), samt seks blade med tegnede figurstudier fra en tidlig skitsebog (1917-18). Hvorfor erhvervelsen af ovennævnte akvarel er et

tiltrængt supplement til den eksisterende bestand. Tidsmæssigt tilhører den kunstnerens sidste periode og ligger dermed i lige forlængelse af de fem akvareller. I modsætning til flere af dem er den perfekt bevaret og lettere, mere frigjort i sit udtryk (måske inspireret af Dufy, som Hoppe i 1963 indgående studerede i Paris). I en akvarel som denne har han virkelig opnået den farvemening, den koloristiske sammenhæng, som han havde sat sig som mål for sin kunst.

BILAG 3: OVERSIGT OVER FORSKNINGSPROJEKTER I 1999

AFSLUTTEDE PROJEKTER

En undersøgelse af den napolitanske tegnings funktion og æstetik på baggrund af Solimenas samling i Den Kgl.

Kobberstiksamling

Den del af projektet, der er et ph.d. forskningsprojekt, er afsluttet. Den del af projektet, der resulterer i udgivelsen af et ræsonneret katalog og i en udstilling, er udskudt til næste kontraktperiode.

Filippino Lippi: Joakim og Annas gensyn uden for Jerusalems gyldne port

Projektet omfatter restaurering og maleriteknologiske undersøgelser af Filippino Lippis maleri "Joakim og Annas gensyn uden for Jerusalems gyldne port". Resultaterne af projektet blev bl.a. præsenteret ved en fokusudstilling om restaureringsarbejdet på Statens Museum for Kunst i 1999.

Malede Illusioner: Cornelius Gijsbrechts og hans tid

Studier i Cornelius Norbertus Gijsbrechts og Franciscus Gijsbrechts arbejde og i trompe l'oeil

stillebenmaleriet specielt fra det 17. århundrede. Projektet resulterede i 1999 i en bredt formidlen- de udstilling med tilhørende kataloger – her- under en ræsonneret værkfortegnelse.

Portaludsmykning på katedralen i Strassbourg

Forskning med udgangspunkt i Den Kgl. Afstøbningssamlings middelaldersamling kon- centreret om de to allegoriske kvindefigurer Ecclesia og Synagoga i sydportalen på katedra- len i Strassbourg. Projektet har resulteret i en artikel i Statens Museum for Kunst Journal 1999.

Jean Arps betydning for Richard Mortensen

Forskning i Jean Arps betydning for Mortensen, et forhold, der ligesom Mortensens reliefproduk- tion endnu er upåagtet i dansk og international kunsthistorie. Projektet har resulteret i en artikel i Statens Museum for Kunst Journal 1999. Artiklen publicerer de fleste af de relieffer, muse- et har modtaget som gave fra Fondet Charlotte og Richard Mortensens Kunstsamling.

Madame Matisse i Olivenlunden

I forlængelse af udstillingen "Henri Matisse. Fire store samlere" i foråret 1999 på Statens Museum for Kunst, hvor et ukendt Matisse-maleri (Spadseretur i Olivenlunden) dukkede op under udstillingen, er der med udgangspunkt i dette maleri foretaget en undersøgelse af Matisses arbejdsform i 1905 for at belyse Matisses epoke- gørende skift fra en pointillistisk malemåde til den fauvistiske malemåde. Projektet har resul- teret i en artikel i Statens Museum for Kunst Journal 1999.

Dansk historiemaleri omkring 1864

I forlængelse af den i 1998 forsvarede ph.d. afhandling, "Værdisammenbruddet - Figurmaleriet i Danmark ca. 1850-80", er der yderligere forsket i et af afhandlingens delaspæk- ter, dansk historiemaleri i perioden 1860-80, med særligt henblik på fremstillinger af krigen i 1864 og værker i Statens Museum for Kunst, som knyt- ter sig til dette tema. Forskningen resulterede i en artikel i Statens Museum for Kunst Journal 1999.

Bebudelsen af Agostino Masucci

Projektet bestod i en teknologihistorisk undersø- gelse af Agostino Massuccis "Mariæ Bebudelse", hvor maleriets materialer og opbygning blev ana- lyseret ved bl.a. infrarød reflektografi, farve- snitsundersøgelse og røntgenfotografi. Sammen med en undersøgelse af maleriets historie efter erhvervelsen til Den Kgl. Malerisamling blev resultaterne anvendt til at belyse dels billedets maletekniske tilblivelse dels de hermed forbund- ne bevaringsproblemer. Forskningen resulterede i en artikel i Statens Museum for Kunst Journal 1999.

Dansk guldalder og det samtidige tyske maleri

I tilknytning til udstillingen "Baltic Light/ Im Lichte Caspar David Friedrichs/Under samme himmel" 1999-2000 (National Gallery of Canada, Ottawa, Hamburger Kunsthalle, Thorvaldsens Museum) er samspillet mellem dansk og tysk malerkunst i første halvdel af 1800-tallet blevet undersøgt med henblik på artikel i udstillingska- taloget.

Bellange

Forskning i manierismens grafik, der resulterede i en udstilling og en lille bog om den franske teg- ner og grafiker Bellange.

Sophus Larpents samling

Forskning i de italienske tegninger i den dansk-norske Sophus Larpents samling, der blev præsenteret på en udstilling på Nasjonalgalleriet i Oslo og på Statens Museum for Kunst.

J.F. Willumsens Monticellisamling

Studier i J.F. Willumsen og Adolphe Monticelli med henblik på en artikel i udstillingskataloget "Den uldne kunst Monticelli/Leroy" til en udstilling på Gl. Holtegård 1999.

IGANGVÆRENDE PROJEKTER**Ph.d. projekter*****Det 17. århundredes hollandske malerkunsts betydning for dansk kunst ca. 1800-1860.***

Projektet er et ph.d. forskningsprojekt. Projektet resulterer i en større udstilling i 2000 med tilhørende udgivelse af udstillingskatalog og afsluttes med en ph.d. afhandling.

Dansk-franske kunstforbindelsers betydning for den internationale udvikling af konkret kunst i årene efter anden verdenskrig

Projektet er et ph.d. forskningsprojekt, der afsluttes med en ph.d. afhandling. Der vil efterfølgende blive lavet en udstilling om emnet i 2001.

En undersøgelse af den tyske renæssancetenings æstetik og funktion set i forhold til samtidens tyske åndsliv og kunstteori

Projektet er et ph.d. forskningsprojekt, der afsluttes med en ph.d. afhandling og resulterer i en udstilling i 2000 samt udgivelse af et ræsonneret katalog.

Øvrige forskningsprojekter***Kunstmuseets rolle som kulturformidler***

Projektet har allerede resulteret i forelæsninger om emnet og vil vise sig i museets fremtidige udstillings- og formidlingsprincipper.

Kunstformidling for børn og unge

Forskningen skal skabe teoretisk videnskabeligt grundlag for Børnenes Kunstmuseum og det videre arbejde med formidling af kunst til børn og unge. I 1997 har forskningen resulteret i en strategi- og handlingsplan for Børnenes Kunstmuseum. Projektet forventes afsluttet i 2000.

Goyas realisme

Forskningsprojektet resulterede i en artikel i Statens Museum for Kunst Journal 1997.

Projektet fortsætter og vil danne grundlag for en udstilling om emnet med tilhørende katalogudgivelser i 2000.

Rembrandts elever

Projektet vil munde ud i et katalog og en udstilling på Statens Museum for Kunst.

Centralitalienske tegninger fra det 14.-19. århundrede

Projektet indbefatter reflekteret dataindsamling og videnskabelig bearbejdelse af Kobberstiksamlingens bestand af centralitaliensk og herunder florentinsk tegnekunst. Projektet blev yderligere styrket gennem forskerfrikøb i 1997 og vil resultere i udgivelse af et ræsonneret katalog over denne del af samlingen samt en udstilling i 2001.

Franske tegninger fra det 19. og 20. århundrede

Projektet indbefatter reflekteret dataindsamling og videnskabelig bearbejdelse af Kobberstik-samlingens bestand af nyere fransk tegnekunst. Projektet blev styrket gennem forskerfrikøb i 1997 og vil resultere i udgivelse af et ræsonneret katalog over denne del af samlingen samt en udstilling i 2001.

Amerikansk kunst 1800-2000

Forskningen vil munde ud i en bredt formidlende udstilling med tilhørende kataloger på Statens Museum for Kunst i år 2001.

Realisering og etablering af arkivet vedrørende Richard Mortensen

Etablering af et dækkende arkiv til belysning af maleren Richard Mortensen. Arkivet skal danne grundlag for fremtidig forskning i Richard Mortensen.

Dansk og europæisk symbolisme 1870-1910

Undersøgelser vedrørende europæisk symbolisme – med særligt fokus på relationerne mellem dansk og finsk symbolisme. Projektet vil resultere i en udstilling med tilhørende katalog i 2000.

J.C. Spengler og hans tegningsamling

Studier om J.C. Spengler og af hans tegningsamling. Der vil blive færdiggjort en artikel til publikation i 2000.

Kortlægning af Visscher-familiens grafiske udgivervirksomhed 1612 – 1709

Tilskudsfinansieret forskningsprojekt, som finder sted i samarbejde med hollandske forskere. Projektet skal kortlægge Visscher-familiens grafiske udgivelser over en næsten 100 år lang periode. Projektet tager sit udgangspunkt i 15-20.000 for nyligt genfundne værker fra disse udgivere i museets samlinger. Projektet kan publiceres som en artikel i Statens Museum for Kunst Journal.

Wiedewelts og Abildgaards indkøb af gipsafstøbninger i Rom

En nærmere undersøgelse af Wiedewelts og Abildgaards indkøb i Rom af gipsafstøbninger efter antikke statuer til Kunstakademiet med henblik på at kunne perspektivere, hvilken betydning gipsafstøbninger har haft fra antikken og frem til i dag. Projektet vil resultere i en artikel i museets Journal 2000.

Normer og arbejdsmetoder for registrering og konservering af samtidskunst

Projektet omfatter en kortlægning af konserveringsbehov og hermed forbundne problemstillinger i museets moderne samling med henblik på udvikling af en management-model for konserveringspraksis for denne del af samlingen. Herunder udvikling af en analyse- og dataindsamlings-metode til brug for de enkelte værker. Projektet er integreret i det fælleseuropæiske www-baserede konserveringsprojekt INCCA, og det er tanken, at den færdige model skal kunne indgå i museets elektroniske arkivsystem. Projektet er et afgangprojekt fra Konservator-skolens 2. del.

The Snowball

Forberedelse og tilrettelæggelse af Snowball projektet (Peter Bonde og Jason Roades). Projektet omfatter bl.a. skrivning af artikel til museets eget katalog.

Den tidlige modernisme

Forskning inden for den tidlige modernisme. Dette vil indebære, at museets værker af dansk og international tidlig modernisme først og fremmest formidles gennem 3-4 artikler, der skal udgøre det forskningsmæssige grundlag for en udstilling over dette emne.

Lucas Cranach den ældre

Forskning inden for det tyske område med henblik på museets værker af kunstneren Lucas Cranach den ældre. Det vil indebære, at emnet først og fremmest formidles gennem 3-4 artikler, der skal udgøre det forskningsmæssige grundlag for en udstilling om Lucas Cranach.

Painted Illusions: The Art of Cornelius***Gijsbrechts***

Kunsthistorisk redaktionelt arbejde i forbindelse med udgivelse af engelsk publikation til udstillingen "Painted Illusions: The Art of Cornelius Gijsbrechts" på National Gallery i London 2000.

Studier i Vilhelm Hammershøi

Studier i Vilhelm Hammershøis kunst med henblik på artikel i udstillingskataloget til Hammershøi-udstillingen på Göteborgs Konstmuseum og Nationalmuseum, Stockholm, 1999-2000.

BILAG 4: LISTE OVER MUSEETS UDGIVELSER I 1999

Kataloger til udstillinger på museet

"Henri Matisse. Fire store samlere" (315 sider), dansk og engelsk

"Henri Matisse. Fire store samlere - Introduktion" (68 sider), dansk

"Blændværker. Gijsbrechts – Kongernes Illusionsmester" (319 sider), dansk og engelsk

"Blændværker. Gijsbrechts – Kongernes Illusionsmester. Illusions – Royal Master of Deception. Introduktion" (95 sider), tosproget (dansk/engelsk)

Små bøger til udstillinger i egne lokaler

"Jacques Bellange. Androgyn elegance ved hof-fet i Nancy" (31 sider), dansk

"Gensyn" om restaureringen af Filippino Lippis mesterværk, Joakim og Annas gensyn uden for Jerusalems Gyldne Port, (40 sider), dansk

Publikationer ved afsluttede forskningsprojekter

"Flamsk malerkunst fra det 17. og 18. århundrede. Catalogue raisonné" (elektronisk udgivelse), engelsk

Årsskrift

Statens Museum for Kunst Journal 1999 (144 sider), engelsk

Bestandskataloger

Ingen udgivelser

Kunstabøger

Ingen udgivelser

Blade og magasiner

"indblik" nr. 10, udgivet i forbindelse med udstillingen *Henri Matisse. Fire store samlere*. Målgruppe: gymnasiet, hf og VUC (4 sider), dansk

"indblik" nr. 11, udgivet i forbindelse med udstillingen *En maler og hans saks – en Matisseudstilling for børn* i Børnenes Kunstmuseum. Målgruppe: børn i alderen 6-12 år (4 sider), dansk

"indblik" nr. 12, udgivet i forbindelse med udstillingen *LIV · DØD* i Børnenes Kunstmuseum. Målgruppe: børn i alderen 6-12 år (4 sider), dansk

"indblik" nr. 13, udgivet i forbindelse med udstillingen *Blændværker. Gijbsbrechts – Kongernes Illusionsmester*. Målgruppe: gymnasiet, hf og VUC (4 sider), dansk

"indtryk" nr. 1 (8 sider), dansk

Kataloger til udstillinger udenfor museet

Ingen udgivelser

Sølvgade 48-50

DK-1307 København K

T 3374 8494

E smk@smk.dk

W www.smk.dk

Åbent tirsdag-søndag kl. 10-17,
onsdag 10-20, mandag lukket